

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

ČEZ NOČ DO NOVIH SPOZNANJ

V tržiščem BPT so se problemi in težave nakopičili do te mere, da je bilo že nekaj časa moč pričakovati poseg občinskega izvršnega sveta.

VARNOSTI ŠE NE CENIMO DOVOLJ

S TOPOVI NA LETEČE CILJE

Med prakso in idejo

Vse kaže, da bo razprava o spremembi zvezne ustave, pa tudi snovanje dopolnjenih republiških ustav, med njimi tudi slovenske, kmalu spet osrednja politična tema.

Hotenja v državi so različna. Slovenija vztraja pri svojih stališčih do spremembe zvezne ustave in je voljna, tudi na osnovi ljudskega referenduma, sprejeti le tisto, kar je bilo potrjeno v javni razpravi, predvsem pa ne priznava nikakršne hitrice in zanemarjanja posebnosti v posameznih delih Jugoslavije (Slovenska akademija znanosti in umetnosti se je zadnje čase pridružila zahtevam po preložitvi sprejema dopolnil k zvezni ustavi). Ni pa le malo predlogov v državi, da je treba s spremembami ustave pohiteti, sprejeti dopolnila kot celoto, Mikulič pa je v imenu vlade predlagal, da bi morali družbeno-ekonomski del sprememb sprejeti že septembra, po njegovi sodbi brez posledic za kakovost spremenjene ustave. Že ta teden bo znano, kakšno bo stališče Slovenije. Najprej se bo sestalo predsedstvo republiške konference SZDL, nato pa na skupni seji še dva najodgovornejša za ustavno razpravo: konferenca SZDL in republiški sindikalni svet. Dvomimo, da bo slovenski sklep ustave razprave sprejemljiv tudi za druge dele države. Predvidevamo, da se bomo spet preštevali v športnem žargonu na 6 : 2, pri rezultatu, ko večina ploska, manjšina pa živlaga.

Prihodnji teden naj bi bila pri zagotovitvi republiške ustavne komisije znana tudi dopolnila

k slovenski ustavi. Izhodišč za spremembo se lotavamo manj toga, kot je običaj pri zvezni ustavi, nedvomno tudi bolj demokratično, odprto, vendar pod nujnim pritiskom prakse na eni strani in ideje, želja po sodobni ustavi 21. stoletja na drugi strani. Praksa nam samodejno usmerja k problemom družbenoekonomske narave, k trdnemu zagotavljanju slovenske državnosti in samostojnosti, pravice do samoodločbe in vsega, kar je za nas in našo državnost značilno. Povsem razumljivo: to so področja, ki so bila v preteklosti in tudi sedanjosti najpogostejše pod udarom zagovornikov idejno in nasploh na vseh področjih monolitne Jugoslavije, brez upoštevanja različnih stopenj v razvoju, kar vodi k asimilaciji, neizbežni negaciji vsega, kar smo prinesli iz revolucije. Prav nič pregrešno pa tudi ni sledenje idejam, pogosto tudi iztrganim iz stvarnosti in razmer v Jugoslaviji ter Evropi, že so izraz plemenite želje po sodobni in po meri človeka in demokratične družbe pisani ustavi. Niso prav vse zamisli o drugačni slovenski ustavi, po vsebini pogosto drugačni od našega tradicionalnega razmišljanja, škodljiv plevel, ki ga je treba samo iztrebiti. Vredno jih je strokovno in politično, predvsem pa strpno oceniti, ker nikdar samo ena glava ni vedela vsega, samo ena pamet ni bila zveličavna, ampak je vedno več razmišljajočih glav prišlo do boljših rešitev. Prav to pa želimo pri oblikovanju nove slovenske ustave, ustavno-sti in družbe.

J. Košnjek

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Razvoj in ekologija

Škofja Loka — V četrtek, 19. maja, pripravljajo mladi iz krajevnih konference ZSMS Industrijska cona v okviru prireditev v mesecu mladosti okroglo mizo na temo: Razvoj in ekologija. Osrednja tema okrogle mize predvideva razgovor o tehnološki in ekološki sanaciji Termike na Trati.

Pregled prireditev, ki jih pripravljajo gorenjski mladinci v tem mesecu, bomo objavili v petkovi številki časopisa.

V. Bešter

stran 8

SOCIALIZEM NAJ BO TUDI PO MERI KMEČKEGA ČLOVEKA

Kmetje ustanovili stanovsko-politični organizaciji — Čeprav naj bi na javni kmečki tribuni »Ali mora kmet res le poslušati?« — bila je v četrtek v dvorani kina Union v Ljubljani — le utemeljili stanovsko-politični organizaciji kmetov. Slovensko kmečko zvezo in Zvezo slovenske kmečke mladine in spregovorili o razmerah v kmetijstvu, pa so kmetje (vsi niti niso mogli v dvorano) menili, da je razpravljanja že dovolj in da je čas za ustanovitev.

Zbor Temeljne banke Gorenjske

Za vse ne bo denarja

Kranj, 13. maja — Hudi časi, ki so nasledili obdobje obilne likvidnosti, še niso mimo, so ugotovili na petkovem zboru Temeljne banke Gorenjske, na katerem so izvolili tudi nove organe upravljalne banke. Zadolžitve banke znaša okrog 55 milijard dinarjev, kar ni na stopnji predadolženosti. Naložbe so večinoma zanesljive, žal pa ni, ki so bili po dogovoru dolžni združevati denar za največje gorenjske naložbe širšega pomena, svojih obveznosti niso izpolnili, kar je bilo za domačo banko dodatno breme.

Za prihodnje je težko kaj obetavnega napovedati, je dejal na zboru banke predsednik poslovnega odbora Janez Bedina. Denarja za selektivne namene bo manj, povečuje pa se pritisk na posojila za izplačilo osebnih dohodkov. Blizu 20 milijard dinarjev mora banka mesečno zagotoviti, kar je iz meseca v mesec večji problem. Nekateri prosili so že stari, število novih prošelj pa je vedno večje. Ostrejšje bodo razmere, manj bo banka lahko odgovorna za denar za plače. Pritiske je že sedaj kdaj nemogoče zdržati. Ko bodo uveljavljeni novi ukrepi, bo dinar iskano sredstvo. Težje bo za tistega, ki ne izvaža, ki nima svojega denarja in je vezan izključno na domače povpraševanje in na bančna posojila. Izvoznikom naj bi bilo lažje, vendar utegnejo biti carinske obremenitve še vedno višje od neredno izplačanih izvoznih spodbud. Selektivnih posojil za izvoz ne bo več, ne bo beneficiranih obrestnih mer. Bančni denar bo drag in bo na voljo vsem pod enakimi pogoji. Banka bo skušala tudi v prihodnje ustreči željam članic, vendar bo težko. Nekatere banke od druge, r. ed njimi Gospodarska banka Ljubljana, se že odpovedujejo modelovanju pri naložbah na Gorenjskem. Zato bodo nujni rebalansi nekaterih planov.

J. Košnjek

Sovlagatelji se upirajo

Kranj, 10. maja — Jeseniška Jeklarna II, čeprav je bil zakon uspešen, se nikakor ne more znebiti težav. Za sklenitev naložbe ji je zmanjkalo dodatnih 12 milijard 236 milijonov dinarjev (tečajne razlike, spremembe pri gradnji, daljše poskusno obratovanje), tako da znaša sedaj nova predračunska vrednost gradnje 82 milijard 623 milijonov dinarjev. Razliko dobrih 12 milijard naj bi pokrili z lastnim denarjem, sredstvi sozda in konzorcija in denarjem sovlagateljev, kjer pa se pojavlja problem. Sovlagatelji se vedno bolj branijo teh obveznosti, sama Železarna, močno obremenjena s posojili in likvidnostnimi težavami, pa ta denar krvavo potrebuje. Temeljna banka Gorenjske za premostitev teh težav odobrava Železarni v imenu konzorcija 6 milijard 043 milijonov dinarjev posojila za trajna obratna sredstva, delež gorenjske banke pa je v tem posojilu največ milijarda 558 milijonov dinarjev. Sovlagatelji, od katerih je največji Merkur, bi morali nakazati Železarni ali se zadolžiti pri banki, če svojega denarja nimajo, do konca maja 811.479 milijonov dinarjev. Železarna Jesenice je dobila doslej za gradnjo Jeklarna II iz bančnega konzorcija dobrih 19 milijard dinarjev posojila, od tega od gorenjske banke 5,5 milijarde. Pripisane interkalarnne obresti že dosegajo 14 milijard dinarjev. Čisti bančni kredit pri naložbi znaša 30 odstotkov.

J. K.

Dan škofjeloških prosvetnih delavcev

Srečno v pokoju

Gorenja vas, 16. maja — V drugih gorenjskih občinah so si dan prosvetnih delavcev zamislili kot praznik vseh, ki v vrtcih in šolah vzgajajo in učijo našo mladež ter kot aplavz najboljšim v svojem »cehu«, medtem ko se v škofjeloški občini ob tej priložnosti častno poslove od kolegov, ki odhajajo v pokoj. Tako so storili tudi v petek zvečer na slovesnosti ob dnevu prosvetnih delavcev, ki ga je tokrat gostila Osnovna šola Ivana Tavčarja v Gorenji vasi.

Likovna priznanja in čestitke so tokrat dobili: Janko Jocič, Ivanka Milanež in Berta Tišler iz Osnovne šole Cvetka Golarja na Trati, Francka Malovrh iz šole Petra Kavčiča v Škofji Loki, Silva Bohinc in Marinka Pfajfar iz šole oziroma vrtca Prešernove brigade v Železnikih, Lucija Jamnik in Anica Mur iz VVO Škofja Loka, Vera Brejc iz srednje družboslovno-jezikovne šole, Marija Klemenčič iz doma učencev ter Angela More in Simona Ažbe iz Osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi.

Sicer pa je petkov večer izžareval kulturno ozračje; v šoli je razstavil likovna dela Ive Šubic, ki je vsem podaril tudi grafike, nastopila je odlična dramska igralka Polona Vetrh, sozvočje glasov so dokazale žirovske pevke Kresnic pod vodstvom Slobodana Poljanška, zanimiv in duhovit, kot vselej, pa je bil tudi Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference SZDL, ko je prosvetnim delavcem, nekdanjim kolegom, odgovorjal na nekatera vprašanja, ki jih najbolj žgejo; odnos socialistične družbe do učiteljev in intelektualcev sploh, kaj pri nas pomeni znanje glede na svojo podcenjenost, kako kaže z nagrajevanjem v prihodnje, kaj prinaša dogovor z mednarodnim denarnim skladom na področju porabe.

H. Jelovčan

V Beogradu zasedala zvezna skupščina

Vlada ostane, pa tudi težave

Beograd, 16. maja — Delegati so z javnim glasovanjem zavrnilli glasovanje o zaupnici zvezni vladi, potrdili njeno dosedanje dveletno delo in ji izrekli zaupanje tudi za prihodnje dve leti. Izvoljeno je bilo tudi novo vodstvo zvezne skupščine: predsednik je Dušan Popovski iz Makedonije, podpredsednik Spasoj Medenica iz Črne gore, predsednik zveznega zbora je Stjepan Novaković iz Hrvatske, predsednik zbora republik in pokrajin pa Abaz Kazazi s Kosova. Dr. Branislav Ivanović pa je nov predsednik zveznega ustavnega sodišča.

Skupščina je sprejela ukrepe za izvajanje ekonomske politike do 15. maja, ki pa bodo začeli veljati šele, ko bo svoj pristanek dal mednarodni monetarni sklad. To naj bi bilo čez 10 dni. Sprejeti so bili zakoni o začasnem omejitvi rasti osebnih dohodkov, porabe v družbenopolitičnih in samoupravnih interesih skupnosti ter spremenjeni zakoni o skupnem prihodu in o dohodku. Sprejeti so bili tudi ukrepi socialne politike, ki so del gospodarskih ukrepov. Začasno omejitve omejevanju enotno določanje mase za

je od 90 do 95 odstotkov. Predvidena je tudi stimulacija za uspešne, posebej za tiste z nadpovprečno akumulacijo. To pomeni, da bodo osebni dohodki padali, če bo stopnja inflacije višja, zmanjševanje pa ne bi smelo biti večje od 20 odstotkov, razen za kolektive z izgubo. Določene so nominalne meje rasti OD: za prvo polletje 139 odstotkov, za devet mesecev 132 odstotkov in za celo leto 119 odstotkov, primerjano z enakimi lanskimi obdobji. Kdor bo imel nadpovprečno akumulacijo, bo lahko v prvem polletju izplačal za 145 odstotkov več. Tudi na družbenem področju bo poraba odvisna od

Nov predsednik predsedstva

Beograd, 16. maja — Predsedstvo Jugoslavije ima novega predsednika. To je Raif Dizdarević iz Bosne in Hercegovine, ki je na tej dolžnosti nasledil Lazarja Mojsova. Za podpredsednika predsedstva pa je bil izvoljen Stane Dolanc iz Slovenije.

inlacije. Za prvo polletje velja 152 odstotkov, za devet mesecev 149 odstotkov in za celo leto 127 odstotkov.

Sicer pa zadnja seja zvezne skupščine ne more biti v ponos našemu delegatskemu sistemu in zvezni skupščini kot najvišjemu organu jugoslovanskega samoupravljanja. Vlada se je izvlekla s prehodno oceno, čeprav je bilo več negativnih kot pozitivnih mnenj in je bilo konec

koncev tudi iluzorno pričakovati, da bo padla, saj večini v državi trenutno njen pretirani intervencionizem godi. Bolj skrbi njeno braniteljsko vedenje v zagovarjanju svojega dela in nizki udarci delegatom, ki so terjali razjasnitev njene odgovornosti, ki nujno ne pomeni tudi odstopa. Vprašanje podpredsednika Miloša Milosavljevića, kdo je tem delegatom sploh dal pravico govoriti v imenu ljudstva, je težka in neodgovorna politična diskvalifikacija.

Zvezni izvršni svet bo v sicer napovedani spremenjeni sestavi (nekateri lepote spremembe so bile že izvršene) vladal še dve leti. Izpeljati bo moral, kar nobenemu v državi ne bo po godu, še posebej pa ne tistim, ki sedaj še navijaško in razbijaško zagovarjajo njegov način dela, njegovo pretirano odvisnost od partijskega in državnega vrha, ne pa do skupščine, katere funkcija je bila tokrat na transkem tiru.

J. Košnjek

Za BPT družbeno varstvo ni bilo sprejeto

Tržič, 13. maja — Tržiški izvršni svet je na petkovi seji nameraval sprejeti ukrepe družbenega varstva za Bombažno predilnico in tkalnico Tržič, vendar je tik pred sejo prišlo do spremembe. Sprejem odloka o ukrepih družbenega varstva so odložili za nedoločen čas, pojasnila pa so bila skrivnostna. Več na 3. strani.

M. V.

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

TOMAŽ GERDINA
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Delno popuščanje in pričakovanje

Upor na zasedenih arabskih ozemljih po mnenju nekaterih opazovalcev delno jenjuje, vendar se ocene glede vzrokov za to precej razlikujejo. Medtem ko nekateri trdijo, da gre predvsem za to, da so izraelske vojaške enote zasedle vse ključne strateške točke in okrepile nadzor, s čimer so onemogočile palestinske akcije sirskih razsežnosti, pa drugi menijo, da vsi vpleteni napeto pričakujejo vrhunsko srečanje voditeljev velesil in se pospešeno pripravljajo na morebitne posledice tega sporazuma.

Pravzaprav na dogovor med velesilama nestrpnost čakajo vsi razen Šamirja in izraelske desnice, ki je svoje stališče znova dokazala z vdorom in vojaškimi operacijami v južnem Libanonu. Vendar se v samem Izraelu nekaj dogaja in to nekaj je priznanje socialistične stranke Mapam, da je PLO zakonita predstavica palestinskega ljudstva. Res je Mapam opozicijske stranke, ki v vladi ni zastopana, pa vendar, zlasti če upoštevamo izraelsko razpoloženje, zajeto v anketah javnega mnenja (večina Izraelcev je pripravljena na mir z Arabci, čeprav je za to treba vrniti zasedena ozemlja), njena odločitev lahko pomeni točko, ki se je bo v predvolilnem boju oprijela še katera izmed levih strank. Drugače se na dogovor med velesilama in mirovno konferenco, ki bi utegnili slediti, pripravljajo Arabci. Najpomembnejša zadeva je gotovo približevanje med Arafatom in Asadom, v katerega je bil slednji skoraj prisiljen, saj je postalo jasno, da brez podpore Palestinskega boja po petmesečni vstaji nobena arabska zahteva ne more biti verodostojna. Pomembno je predvsem, da Arafat kljub stikom s Sirijo ne popušča in ohranja vezi z Egiptom in Jordanijo. Vse zanimivejša so tudi stališča Jordanije, ki je že nekajkrat ponovila, da ne namerava zastopati Palestincev na kakršnihkoli pogajanjih. Tako ostaja v igri le še dilema ali samostojna palestinska delegacija ali skupna arabska delegacija. S tem so se Palestinci končno znebili vsiljevanja jordanskega patronata na mirovni pogajanjih.

Potem ko je Šulzert napovedal svoj prihod na Bližnji vzhod in ko se po nekaterih napovedih tja odpravljata tudi Sevardnadze, ko se Arabske države med seboj dogovarjajo in del Izraela priznava PLO, ostajajo na starih stališčih le še Izraelska desnica in proiranski verski skrajneži, katerih vloga je za zdaj še močna.

LEJA COLNAR
POGLED ČEZ PLOT

Pobalinski posli

Časopis Dnevnik iz Novega Sada komentira zahtevo Društva novinarjev Slovenije, naj predsedstvo Zveze novinarjev Jugoslavije toži Jakova Blaževića zaradi njegove izjave, da je CIA plačala 200 mio dolarjev za propagandne aktivnosti v Jugoslaviji. List sprašuje, ali ne bi morali slovenski novinarji, če res hočejo zaščititi javnost pred omalovaževanjem in vznemirjanjem, svojo stroko pa pred klevetami, najprej tožiti svoje »pobaline« zaradi njihovega »pobalinskega pisanja« o JLA, Srbiji, Kosovu, maspoku? Ali pa morda menijo, da so pobalini samo izven Slovenije?

Slovenci bi radi kar takoj odstavili Mikuličev vladno zato, ker so prepričani, da je s svojo politiko bolj poslabšala kot pa oblačila jugoslovansko krizo, piše Joža Vlahović v Vjesniku v redni rubriki Stran okorelega kroničarja. Kot kaže, nadaljuje, se je ta vlada znala dobro zavzemati prav za tisto, proti čemur je delala, dobro pa je znala delati samo tisto, proti čemur se je morala javno zavzemati. V tem pa ni bila niti osamljena niti neodvisna, zato se sedaj že odkrito govori, da bi njen padec sprožil tudi vprašanje, kdo mora vse z njo tudi odstopiti (tudi skupščina se ne bi mogla ogniti odgovornosti). To so torej te naše znane blokade. Na žalost, ali pa tudi na srečo, večina drugih republik ni za odstop vlade in sprejema poročilo ZIS-a. Po mnenju Vlahovića bi Slovenci celo lahko dosegli ostop Mikuliča. Morali bi ga povzdigniti v nebo in braniti pred vsemi. Tako bi večina drugih takoj začela razmišljati, kakšna je ta slovenska računica in kaj se skriva za njo. Če bi se pohvaljal pridružila vsaj še Hrvatska, bi se vladi res tresla tla pod nogami.

Ko opozarja na številne iniciative v Sloveniji za formiranje novih stanovskih in političnih organizacij in zvez (kmečke mladine, kmečke zveze, avtonomne zveze študentov, zveze mladih delavcev, zveze slovenske mladine itd.), Borba poudarja: Čas bo pokazal, kaj se bo iz vsega tega izrodilo. Problematično in sistematično je, da iniciatorji in naprej trdijo, da večina mladih ni za socializem in da je, kljub taktiziranju, njihov glavni motiv ustanovitve »mladinske politične partije«, kamor bi skozi stranska vrata pod firmo gibanja vstopili tudi pripadniki starejših generacij. Dejansko želijo ustanoviti klasično politično partijo in vzpostaviti nekakšno svojo zvezo ali koalicijo političnih partij.

Srečanje loških prvoborcev

Škofja Loka, maja — Jutri, v sredo, 18. maja, bo tradicionalno srečanje prvoborcev občine Škofja Loka. Ob 9. uri se bodo zbrali v spodnji seji Doma zveze borcev na Kidričevi 1, kjer bo potekal razgovor o političnih in gospodarskih razmerah v občini, ob 10.30 si bodo ogledali tehnološko-ekološko sanacijo Termike, ob 12. uri pa novo hladilnico KŽK Gorenjske Tozd Mesoizdelki na Trati.

GORENJSKI GLAS

Ob 35 — letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilno, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO IN DS, ekologija), Danica Zavrl — Ziebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Trzin, turizem), Vine Bester (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500 — 603 — 31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28 — 463, novinarji in odgovorna urednica 21 — 860 in 21 — 835, ekonomska propaganda 23 — 987, računovodstvo, naročnine 28 — 463, mali oglasi 27 — 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 — 1/72.

uredništvo tel. 21860

Projekt sociologov in pisateljev za novo slovensko ustavo in kritike tega projekta

Slovenci se ne smemo zapirati v svojo lupino

Ljubljana, 12. maja — Graditev na zaprtosti in izolaciji od Jugoslavije in sveta je eden glavnih očitkov Tezam za ustavo republike Slovenije, ki sta jih napisala Društvo slovenskih pisateljev in Slovensko sociološko društvo. O njih je v četrtletni sekciji za politični sistem Marksističnega centra Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije organizirala razpravo, na katero je povabila blizu 70 politikov, znanstvenikov in javnih delavcev. Teze so bile deležne mnogih kritik, vendar je bila avtorjem priznana hrabrost, da so se lotili tako zahtevnega, odgovornega in za javnost izzivalnega dela. Teze so lahko ena od idej pri snovanju nove slovenske ustave, ne pa edini model.

Teze za ustavo republike Slovenije, mnogi so takoj opazili, da manjka beseda »socialistične«, sta v imenu pisateljev in sociologov obrazložila Tone Peršak in dr. Peter Jambrek. Sledimo njunima obrazložitvam: beseda socializem je izpuščena, ker imajo drugače usmerjeni ljudje enako pravico pred zakonom in ustavo; teze Zveze komunistov ne omenjajo, ker bi bila ta organizacija z vključitvijo v ustavo privilegirana v primerjavi z ostalimi, kar pa ne pomeni nasprotovanja Zvezi komunistov kot organizaciji, temveč zagovarjanje pravice do svobode združevanja; teze so v strokovnem pogledu odprte za nove predloge, avtorji pa so jih oblikovali amatersko, skušajo pa postati del sodobne evropske pravne kulture; teze so izraz kritike in nezadovoljstva s sedaj ponujenimi spremembami ustave, ki so nesprejemljive in ogrožajo suverenost in državnost Slovenije in ostalih delov države, v njih pa je premalo civilne družbe, urejene pravne države, neposredne demokracije; ker so ustavni amandmaji slabi naj velja stara ustava iz leta 1974, predvsem pa je treba najprej sprejeti republiške ustave in šele nato zvezno, ne pa obratno, kar počnemo sedaj; teze za novo ustavo republike Slovenije niso izraz težen boja za oblast, hočejo pa jasno povedati, da so grajene na izročilih OF in zagovarjajo pravice do samoodločitve, ne le v smislu odcepitve, ampak tudi združevanja s katerim koli drugim narodom, ideologija ne sodi v ustavo, prav tako ustava ne sme biti politični program, ampak dogovor, kaj se sme in kaj ne sme; Jugoslavija naj bo pogodbenica skupnosti in ne naravna, ob tem, da se ta pogodba lahko spreminja; to ni želja po razpadu Jugoslavije, prav tako tudi ne težnja, da mora biti Slovenija samoumevno večno del Jugoslavije; smo za oblikovanje novega lika aktivnega slovenstva, pravijo avtorji tez za ustavo republike Slovenije.

O tezah za ustavo Slovenije so dejali:

Dr. Gojko Stanič: »Prav je, da zagovarjamo svetost življenja, osebnostno svobodo. Vendar tezam očitam pretirano izolacijo Slovenije, sestavljale pa sprašujem, kdo je lahko državljani Slovenije ob dejstvu, da je pri nas že okrog 200.000 ljudi drugih narodnosti.«

Dr. Miha Ribarič: »Teze zmanjšujejo vlogo skupščin, kar je izročanje oblasti državi. Sem za močno skupščino, ki naj, če je treba, zaseda vsak teden, ne pa dvakrat letno. Tezam zamerim nevtiralnost do tega, kje in v kakšni ureditvi sedaj živimo in kako naj bo v prihodnje.«

Dr. Janez Jerovšek: »To so teze za ustavo prejšnjega stoletja, čeprav pohvala piscem, ki so se lotili tega dela. Vsak ima pravico predlagati projekcijo družbe, vendar je njena stvar, kaj sprejme in kaj ne. Veliko je govora o posamezniku in svobodi, vendar v izpeljavi ni niti besede o tem. Vse je naravnano tako, da bo oblast v rokah družbene elite v osebi predsednika, ministrov in senata, nikjer pa ni govora o kontroli.«

Dr. Adolf Bibič: »Svoboda je civilizacijsko vprašanje. Kako jo zagotoviti, ko tehnika vedno bolj vlada človeku. Glede pozitivne svobode, glede pravice in možnosti posameznika na vseh ravneh vplivati na skupne odločitve, so teze pod ravni. Civilna družba je preveč gledana le skozi oči obrambne problematike. Moderna ustava ni ustava države, ampak ustava družbe.«

Francka Strmole-Hlastec: »Če ustavo očistimo ideološkosti in ji vzamemo moč, jo bodo dobili zakoni, pisani na kožo in politiko tistega, ki ima večjo politično moč. Tezam manjka politične realnosti tudi glede tega, da bi bila Jugoslavija pogodbenica skupnosti. Pogodba je akt, ki se vedno spreminja s soglasjem obeh strani, ne le ene. Da v tezah ni ideološkosti, ni res. Poglejmo samo trditve, da so sodniki lahko samo nečlani raznih strank. Torej so politične stranke predvidene.«

Dr. Ivan Kristan: »Teze zanemarijo sedanjí položaj, pa je prav ta kriv za probleme, ki jih skuša razrešiti predlagana ustava. Škodljiv je beg od prostora in časa. Ni tako enostavno, kot menijo teze, zavrniti skupščinski sistem in se ogreti za delitev oblasti. Vseeno je, katero ustavo prej napišemo, zvezno ali republiško, vedno bodo sile, ki bodo rušile dogovorjena ustavna načela.«

Dr. Majda Strobl: »Teze so ustava meščanske demokracije, ki temelji na formalni demokraciji, brez ekonomskih korenin. Sodobni svet je takšne ustave že davno opustil.«

Dr. Boštjan Markič: »Teze nimajo družbenoekonomske podlage. Ob politični je nujna tudi ekonomska emancipacija. Čeprav pravici ni nikdar dovolj, je treba pokazati tudi na človekove dolžnosti, med obema pa mora vladati dialektika.«

Kako gledajo na financiranje skupne porabe v Alpini

Kam bi del, se vé, kje bi vzel, pa že ne

Škofja Loka, 16. maja — Škofjeloški šolniki spet vse glasneje očitajo, da njihove plače zaostajajo za rastjo v gospodarstvu. Če se razmerje ne bo popravilo, grozi, se bodo zatekli v skrajnost. In kako na skupno porabo gledajo v podjetjih, kjer zaradi vse slabše likvidnosti morajo celo najemati draga bančna posojila, da lahko plačajo šolnike, zdravnike, vzgojiteljice? V Alpini (in tudi drugje) pravijo, da nimajo nič proti boljšim učiteljskim plačam, da pa morajo v družbenih dejavnostih deliti usodo z gospodarstvom in ne zahtevati nemogočih. Ravno na zadnji škofjeloški skupščini je Alpinin delegat zaposlenim v družbenih dejavnostih očital prav pretirano in ozko zagledanost vase, ki je med drugim dejal, da so v Alpini letos delavci prejeli povprečno 55 tisočakov regresa za dopust, v šolah pa so si izplačevali najvišjega, trikrat obilnejšega kot žirovski čevljarji...

V Alpini očitajo tudi samoupravnim skupnostim, da z njihovim denarjem slabo gospodarijo. Od srede minulega leta so se v Škofji Loki nabirali presežki, s katerimi je razpolagala banka. Šele decembra so prispevno stopnjo znižali in presežke »vrnili« gospodarstvu.

Znižana stopnja je obveljala tudi januarja, ko so izračunali novo stopnjo glede na spremenjen sistem financiranja družbenih dejavnosti, ki se je še bolj zajedel v kosmate osebnih dohodke delavcev. Nova stopnja je resno preseгла 40 odstotkov. Zaradi januarja preneznice stopnje so v strokovni službi sis ugotovili primanjkljaj denarja in tako je bila vpeljana dodatna skoraj 4-odstotna stopnja, ki naj bi februarja in marca zgladila primanjkljaj.

Ko sta bila februar in marec mimo, so v strokovni službi sis ugotovili, da primanjkljaj še ni pokrit in so dodatno obremenitev kosmatih plač podaljšali v april. Pred kratkim pa so v Alpini (in drugje) dobili spet novo obvestilo iz sisov, da se višja prispevna stopnja nadaljuje v maju. Ker pa so v tem času sili od republiškega Zavoda za družbeno planiranje prejeli pismence, da se obseg dovoljene porabe poveča s 117,45 na 135 odstotkov lanske rasti, so izračunali primanjkljaj od januarja do marca v višini 842 milijonov, ki ga bo delavstvo kajpak plačalo.

S spremembo sistema financiranja skupne porabe se je v Alpini masa kosmatih osebnih dohodkov povečala za petnajst odstotkov; pomeni, da jih je v prvem trimesečju skupna poraba stala 25 milijonov dinarjev več, kot bi jih stala po starem, lanskem sistemu. Hkrati, ko se povečajo prispevki iz kosmatih plač, se namreč poveča tudi njihova masa. Konkretno: če je bila lanska masa kosmatih plač v enem od obračunskih delov Alpine 5,3 milijarde dinarjev, so prispevki za skupno porabo iz nje (podcebrski prispevni stopnji) znašali okrog 1,3 milijarde dinarjev. Po novi stopnji, ki se je močno približala 44 odstotkom, bi iz iste mase plačali 2,3 milijarde dinarjev. Za toliko so se sicer zmanjšali prispevki iz dohodka. A ker se, kot smo že dejali, hkrati s povečanjem prispevkov iz kosmatih plač poveča tudi masa zanje, ta ni več 5,3

Jeseniško gospodarstvo bo imelo 606 delavcev preveč

Še za štipendiste ne bo več dela

Jesenice, 16. maja — Jeseniško gospodarstvo bo ob koncu leta imelo 606 ekonomskih in tehnoloških presežkov delavcev, kar predstavlja nekaj več kot desetino vseh planiranih presežkov delavcev v Sloveniji. Letos bodo zaposlili le 74 štipendistov.

Lani se je ekonomski položaj jeseniškega gospodarstva zelo poslabšal, saj je z izgubo poslovalo kar 10 jeseniških temeljnih organizacij. Tudi letos se kriza tako poglablja, da se bo do konca leta število zaposlenih zmanjšalo v povprečju kar za 5,2 odstotka. Jeseniško gospodarstvo napoveduje skupaj za 606 ekonomskih in tehnoloških presežkov delavcev, kar predstavlja nekaj več kot desetino vseh planiranih presežkov delavcev v Sloveniji!

V stečaj je šel Lesnoganterijski obrat z 41 zaposlenimi; Kovin zaradi velike poslovne izgube načrtuje prekvalifikacijo 63 delavcev; Izolirka zmanjšuje proizvodnjo in ima zaposlenih 78 delavcev; Iskra Letmatika na Blejski Dobravi ima delo le še do konca leta in več kot 200 zaposlenih; Železarno Jesenice naj bi do konca leta zapustilo 500 delavcev; zaradi boljše tehnologije ugotavlja presežke tudi KO-OP Mojstrana...

Če pogledamo načrte zaposlovanja delovnih organizacij, ugotovimo, da se bo letos na Jesenicah zaposlilo za določen in nedoločen čas skupaj 577 delavcev in pripravnikov, od tega le 20 odstotkov na nova delovna mesta, ostalo so nadomestne zaposlitve. Nadomestili bodo le 40 odstotkov odhodov zaradi upokojitve, razen tega pa se iz-

milijarde, ampak presega sedem milijard dinarjev.

A Alpini pravijo, da sistem pravilno zasnovan. Ker so prispevki vezani na kosmate osebnih dohodke, so bolj obremenjene delovno intenzivne tovarne tudi v Alpini, kjer kategorija kosmatih osebnih dohodkov predstavlja šestnajst odstotkov lastne cene. To je bistveno več kot v kapitalizmu, kjer predstavlja le pet odstotkov. Intenzivni proizvodnji, kjer predstavlja kosmate plače morda ne bi bilo deljansko rezultat podjetja, so proti tako veliki obremenitvi so povedali na škofjeloškem izvenem svetu in na zasedanju skupščine, a dobili neobetaven odgovor, da skupna poraba pač stane.

Očitno bo najbolj »preprosto« in učinkovito pot k varčevanju na področju skupne (in splošne) porabe dal šele resen konflikt med tistimi, ki (vse težje) dajejo in tistimi, ki rabijo denar za nujne stvari, kulture, socialnega varstva in tako dalje, pa (še vedno) tudi za ne tako težko pogrešljive.

H. Jelovčan

redno branijo pripravnikov. Medtem ko so dolžni, da pokrijejo tretjino potreb s pripravniki, jih ne bodo niti eno tretjino, za povprečje vsega pa bodo več kot 42 odstotkov pripravnikov zaposlili le za določen čas. Pripravniki pa so lastni štipendisti.

Med tistimi, ki bodo največ zaposlovali, sta gostinstvo in turizem, a spet večinoma le za določen čas ter promet in zveze ter zdravstvo in socialno varstvo. Vsa jeseniška industrija pa bo med pripravniki zaposlila 74 svojih štipendistov.

Podatki, da bodo 267 tehnoloških presežkov prerazdelili in »rešili« in da je skupni tehnološki presežek, kar 333 delavcev, da za leto de iz šol na Jesenicah ne bo dela in da se izobrazbena struktura porabe bistveno ne izboljšuje, so grozljivi. A ne nepričakovani, saj se že nekaj let prav dobro ve, kako iz občine odhaja strokovni kader (beg kadrov v druge občine se še kar nadaljuje), ki bi lahko poskrbeli za nove proizvodne programe. Na Jesenicah pa se samo sestankujejo in govorijo, deklarativno spodbujajo razvoj turizma ali kovinske pridelave, dokler vse ne gre v stečaj ali propade. Nihče pa se resno ne čuje vprašati, zakaj inteligenca množično odhaja drugam, zakaj v drugih okoljih čuti več ustvarjalnega vzdušja in zakaj drugje lahko dobi lokacijo ali stanovanje?

Ali se bodo na Jesenicah vsaj zdaj, ko je domala že prepoznano končno le zavedali, da so že tako daleč, da bodo delovne organizacije zaposlovale celo svoje lastne štipendiste le za določen čas?

D. Sedej

Ukrepi družbenega varstva preloženi za nedoločen čas

Čez noč do novih spoznanj

Tržič, 13. maja — Tržiški izvršni svet je za nedoločen čas preložil sprejem odloka o ukrepih družbenega varstva v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič, pojasnilo je bilo ovito v skrivnost. Vse kaže, da je zdaj na potezi delavski svet BPT, saj je dosedanji direktor minuli četrtek odpovedal delovno razmerje.

V tržiškem BPT so se problemi in težave nakopičile do te mere, da je bilo že nekaj časa moč pričakovati poseg občinskega izvršnega sveta. Že nekaj časa je bilo namreč bolj ali manj znano, da išče novega direktorja, ki bi bil pripravljen in sposoben izvesti BPT iz težav. Kako težko ga je dobiti v teh težkih časih, si seveda lahko mislimo. Premaknilo pa se je tudi v delovnem kolektivu BPT, saj je tovarniški sindikat pred kratkim dal pobudo o uvedbi ukrepov družbenega varstva.

Odlok je bil že pripravljen

Odlok o uvedbi ukrepov družbenega varstva v BPT je bil že napisan in uvrščen na dnevni red petkovne seje tržiškega izvršnega sveta. Vendar se seja ni pričela ob 8. uri, kakor so napovedovali, uro in pol smo čakali nanjo, nato pa je predsednik Slavko Teran prišel s predlogom, da sprejem ukrepov preloži za nedoločen čas, kar je bilo nekam skrivnostnih pojasnilih tudi sprejeto.

Dogodek bi torej lahko zaslužil le skopo vest, saj se ni še nič

zgodilo. Toda, ker nepopolne ali celo nepravilne informacije, kakršne morda že krožijo po Tržiču, napravijo največ škode in ker gre za usodo 1.150 članskega delovnega kolektiva, ki se bori za preživetje, je prav, da izčrpno poročamo, kaj se je dogajalo na seji.

Navsezadnje bo popolna in objektivna informacija najboljša usluga Mariji Lončar, ki naj bi postala nova direktorica tržiškega BPT in ki se, ocenjujem namreč tako, previdno in odgovorno loteva nove dolžnosti in želi pri razreševanju problemov in težav BPT-ja imeti podporo delovnega kolektiva.

Čez noč do novih spoznanj

Kakšna je vsebina odloka, ki so ga umaknili, ne vemo, saj ga z vabilom za sejo nismo dobili. Povemo lahko le, da je nekaj članov izvršnega sveta imelo pripombe na njegovo vsebino. Edo Košnjek je dejal, da bi moral biti odlok jasnejši in krajši, predvsem pa primerneje oblikovan, saj je predlog stvari preveč očrnil, kar bi utegnili pogrnati mimo vratarja še preostale strokovnjake in njihovih sposobno-

sti tako ne bi mogli izkoristiti za sanacijo delovne organizacije. Tudi Dragica Praprotnik iz BPT je sodila, da bi moral biti odlok drugače oblikovan.

Pogled na sanacijo BPT-ja je za sejo na kratko napisala Marija Lončar, ki naj bi postala nova direktorica tovarne, vendar smo list papirja lahko le na hitro preleteli, kajti komaj jih je tajnica razdelila, že jih je morala spet pobrati nazaj.

Tako smo uro in pol čakali, kako se bodo končali pogovori v sosednji, predsednikovi pisarni. Slavko Teran je nato končno prišel s predlogom o umaknitvi odloka z dnevnega reda, pri čemer je dejal, da je Marija Lončar čez noč prišla do novih spoznanj in drugačnih pogledov na sanacijo BPT-ja, zagadelj je nemogoče takoj tvorno to obravnavati in sprejeti za delovno organizacijo koristno odločitev, čeprav se zaveda, da so razmere v BPT težke in je škoda vsakega dne odlaganja.

Dosedanji direktor je odpovedal delovno razmerje

Vsi člani izvršnega sveta s takšnim, skrivnostnim pojasnilom niso bili zadovoljni, po začetni nelagodnosti, ki jo je brez dvoma porajala tudi časnikarska prisotnost, so vprašanja le začela deževati, bolj ali manj podobna, v stilu:

Dušan Koren: »Ali potem ra-

zlogov za ukrepe družbenega varstva ni?«

Slavko Teran: »Začasno ne.«

Dušan Koren: »Ali bo delavski svet v BPT sanacijske ukrepe sprejel?«

Slavko Teran: »Ne vem.«

Dušan Koren: »Prav v BPT so se sanacijske poti že večkrat zapletle?«

Slavko Teran: »Se strinjam.«

V mučnem ugibanju, kakšna bo usoda mehkejših različic ukrepov, kakor jih je označil Marko Valjavec, je piko na i postavil dosedanji direktor BPT Josip Eržen, ki je dejal, da je včeraj (v četrtek op.p.) odpovedal delovno razmerje, tako pa se je odločil, ker je bil oviran pri razrešitvi.

Na potezi je zdaj delavski svet

Ukrepi družbenega varstva v tržiškem BPT so torej odloženi za nedoločen čas, kakor je sklenil izvršni svet. Kmalu pa naj bi se sestal delavski svet tovarne, ki bo odločal o razrešitvi dosedanjega direktorja, ki je delovno razmerje sam že odpovedal, kakor je moč logično sklepati, pa naj bi Marija Lončar postala vsiljka te dolžnosti, drugače povedano začasna direktorica, dokler sanacijski ukrepi ne bodo dorejeni. Vprašanje o uvedbi ukrepov družbenega varstva torej ostaja odprto.

M. Volčjak

Kakaj izgubljam tuje goste

Naše ceste turiste usmerijo drugam

Kranj, 16. maja — Od letošnje turistične sezone si po načrtih zvezne vlade obetamo okoli 1,8 milijarde dolarjev, kar je za 11 odstotkov več kot lani. K nam naj bi prišlo več turistov, ki bi seveda tudi več potrošili. Vendar pa so ta pričakovanja (kljub nekaterim ugodnim napovedim predstavnikov jugoslovanske turistične zveze v tujini) na precej majavih nogah, saj se za obisk naše države še vedno večinoma (67,92 odstotkov) tujece odloča individualno, brez posredovanja turističnih agencij. In ravno ti gostje prihajajo na počitnice v glavnem z osebnimi avtomobili.

Da naše ceste in spremljajoča infrastruktura niso takšne, kot si morale biti, ni treba brati anket in raziskav, ki jih vsako leto naredimo med tujimi turisti. Dovolj se je odpeljati do konca Istre, Dalmacije ali morda le v Kranjsko goro, v Bohinj, v Radence. Če domači potniki razen tega, da se jezimo (plačujemo viške cestnine, prometne davke) ne moremo storiti ničesar, pa lahko storijo tuji turisti. Kratkotrajno se odpeljejo na počitnice drugam (zgodbe dobre prometne povezave in cest je že sosednja Italija).

Najpogostejše prevozno sredstvo, s katerim se tuji gostje pripelejo k nam, je še vedno avtomobil (65,41 odstotka). Tako je

bilo lani in podobne številke pričakujemo tudi letošnjo sezono. Ko pa turisti v naših anketah ocenjujejo, s čim so bili na počitnicah najmanj zadovoljni, so najpogostejše pritožbe na račun naših cest. Tako na račun uredenosti, vzdrževanosti in spremljajoče infrastrukture.

Če vemo, da je večina turistov vezanih na avtomobil in se celo predvideva, da bo uporaba avtomobila za počitniška potovanja še naraščala, je jasno, da bo treba na tem področju še marsikaj postoriti. Treba pa je upoštevati, da se bo povečal tudi vseh drugih cestni promet, ki je posledica mednarodne delitve dela in intenzivnejše menjave blaga in storitev.

Prav zato tudi ni naključje, da je bilo letošnje mednarodno srečanje turističnih novinarjev posvečeno uporabi avtomobila in varstvu okolja, kar je le opozorilo več, da so ceste za turizem velikega pomena. Vendar ne le same ceste, temveč tudi sodobna urejenost in označenost. Prav dobre označbe in opozarjanje turistov in zanimivosti ob cestah bi omogočile turistom, da se odpeljejo tudi v manjše kraje ob poti, da vidijo naše zanimivosti in seveda tudi kaj zapravijo.

Tudi letos bomo vse počitnice brali številke o iztržku našega

turističnega gospodarstva in poslušali podobne pritožbe tujih turistov kot prejšnja leta. To seveda ni čudno, kajti vsebina in kakovost turističnih storitev se v enem letu nista prida spremenili, prav tako pa tudi ne podoba naše turistične dežele v očeh tujih javnosti. Če odštejemo pričakovano eksplozijo cen, ki se jo te dni bojijo tudi turistični delavci, so gotovo enake ali slabše ceste od lanskih eden najpomembnejših vzrokov, ki bo tuje turiste usmeril drugam. Načrtovani turistični iztržek pa bodo zaslužili naši tekmeči.

V. Stanovnik

Pogoji sodelovanja s Kitajsko

V centru za usposabljanje vodilnih delavcev pri Gospodarski zbornici Slovenije na Brdu pri Kranju so 12. in 13. maja pripravili seminar o pogojih poslovanja s Kitajsko. Po besedah jugoslovanskega veleposlanika na Kitajskem Zvoneta Dragana je bilo tokrat prvič, da sta o kitajskem gospodarstvu tujcem predavalata tako ugledna kitajska strokovnjaka. Seminar sta vodila Zheng Hengkan, generalni direktor izvožno-uvozne korporacije Hinguang (ki v okoli 200 podjetij zaposluje 400 tisoč ljudi), in Xin Wen, podpredsednik Državno-planske komisije in direktor managerske šole v Chengdju.

Vrednost blagovne menjave med Kitajsko in Jugoslavijo je bila lani le okoli 200 milijonov dolarjev, saj je menjava po letu 1979 začela upadati. Po obisku kitajskega partijskega sekretarja Zhao Ziyana julija 1978 v Slovenijo so se začele krepiti ekonomske vezi med Slovenijo in najbolj razvito kitajsko provinco Sečuan. V zadnjih letih so najbolj uspešni primeri tehnoloških kooperacij v Sečuanu Gorenjeva tovarna hladilnikov, Emonine farne in Lesninina tovarna za proizvodnjo stavbnega in pohištvenega okovja. V prihodnjih letih v Sečuanu pripravljajo nekaj megalomanskih projektov (do konca tisočletja bodo popolnoma obnovili celotno infrastrukturo), kjer so možnosti za jugoslovanska podjetja.

Katere težave zavirajo gospodarsko poslovanje? Po besedah Zheng Hengkanga ne gre zanemariti pomanjkljivih informacij na obeh straneh, premalo se poznamo, premalo vemo o možnostih višjih oblik gospodarskega sodelovanja. Ovira so velike razdalje, slaba kakovost nekaterih jugoslovanskih izdelkov, previsoke cene (proizvodna kooperacija med Tomosom in kitajskim partnerjem leta 1980 ni uspela zaradi nekonkurenčnih cen, zato je Tomos prehitela japonska Honda) in neravnovesje v blagovni menjavi. Možnosti za sodelovanje je veliko, še posebno po zadnjih političnih in gospodarskih reformah, ki v kitajsko gospodarstvo pospešeno uvajajo tržne zakone. Po novem imajo kitajska velika mero samostojnosti, cene oblikujejo tržno (država nadzoruje cene le 20 ključnih izdelkov, kot so nafta, olje, moka), podjetja sama planirajo, sama razpolagajo z ustvarjenimi devizami (mimogrede, v večjih kitajskih mestih devize prosto prodajajo na deviznih borzah po dnevnih vrednostih, ki so v različnih delih države drugačne), za slabo delo delavec izgubi zaposlitev, za zavoženo podjetje odstavijo direktorja. O tem, kdo posluje dobro in kdo ne, odloča trg. Večja konkurenca, večja vloga znanja in strokovnosti povečujejo tudi odgovornost. Na Kitajskem je tudi 98 managerskih šol, kjer izobražujejo direktorje; izobraževanje je obvezno, uspešno opravljen izpit je predpogoj za vodilno mesto. Izpite in šolanje je opravilo že več kot 800 tisoč direktorjev.

Slovenija in Sečuan sta podpisali že 44 pogodb o gospodarskem sodelovanju, precej možnosti za industrijsko kooperacijo pa je v strojogradnji, optiki, elektroniki, proizvodnji hrane, bele tehnike, vozil; ob pravilnem izboru projektov (predvsem manjših) in partnerjev je dela na kitajskem trgu še dovolj. Kitajska gosta sta predstavila predloge za boljše sodelovanje in predlagala nekaj projektov (ves prihodnji teden bosta obiskovala slovenske tovarne). Skupaj s predsednikom GZS Markom Bulcem sta predlagala tudi ustanovitev koordinacijskega organa, ki bo pomagal pri razvoju gospodarskih stikov. Kitajska predstavnik sta podpisala tudi pogodbo, po kateri se bo jeseni v Centru za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu izobraževalo 10 direktorjev večjih kitajskih podjetij. Po besedah Marka Bulca je skrajni čas, da se učimo drug od drugega.

Milena Fornazarič

Nezaupanje

Nič se ni zgodilo, nezaupanje pa ostaja, lahko na kratko označimo dogajanje v jugoslovanski skupščini minule dni.

Konec je ugibanj in kalkulacij, zvezna vlada je obstala, spodletel je prvi poveljni poskus, da bi padla, vsaj v skupščini in s tem javno zastavljenega doslej ni bilo. Kritiki, ki že nekaj časa dežujejo na administriranem zvezne vlade, ne kaže ponavljati, bolj kot kritike nam bo v spominu ostalo krčevito prizadevanje vlade, da bi obstala, da ne bi prišla v zgodovino kot prva po vojni, ki je morala odstopiti. Pri tem je celo slekla ponošeno suknjo in oblekla novo, nanjo pa izpisala zahteve mednarodnega denarnega sklada.

Ne sme nas seveda zavesti, da je šlo vladi samo za čast, v politiki vendar vladajo interesi. Mikuličevi vladi pa ploska nerazviti jug, predsednik sam je razmere opisal kot razmerje šest proti dva, kar resnično spominja na nogometno tekmo, kakor je slikovito pripomnil eden od delegatov. Tekmo, katere rezultat sta izžvižgali republiki, ki ustvarita 45 odstotkov jugoslovanskega družbenega proizvoda, pri prebivalstvu pa imata 28 odstotni delež.

Je torej nova suknja, na kateri so izpisane zahteve mednarodnega denarnega sklada bolj po meri jugoslovanskega juga? Je bilo torej začetno veselje, da se nam vendarle obeta spodbudnejša ekonomska politika neutemeljeno? Ali torej lahko pričakujemo le še večje omejitve? Vprašanje, ki so glodala, ko smo poslušali aplavz v skupščini in so le še bolj razrasla nezaupanje.

Nasploh so v Jugoslaviji stvari težko predvidljive, naša politična scena spominja na labirint, vselej je jasno le, kaj je na koncu. Trenutno je mednarodni denarni sklad, ki mu kot vse kaže, prav tako jugoslovanski labirint in povsem jasen, drugače si pač ne moremo razlagati njegovega čakanja, da bodo napisani in sprejeti vsi zakoni in ukrepi, nato pa bo pritisnil svoj pečat in odprl možnosti. Čakanje, ki mu lahko rečemo nezaupanje.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Izvoz stalno povečujejo

Kranj, maja — Proizvodnja veloplaščev za kolesa v kranjski Savi stalno narašča, obenem pa narašča tudi izvoz. Medtem ko so leta 1984 izvozili za 4.158.000 dolarjev, leta 1985 za 5.053.00, leta 1986 za 5.215.000 in leta 1987 za 6.141.000 dolarjev, planirajo letos že 6.700.000 dolarjev izvoza. Največ izvozijo v Nemčijo, Italijo in Holandijo, slede pa Avstrija, Anglija in Maroko. Vzrok za dober izvoz gre iskati predvsem pri hitrem prilagajanju novostim in zahtevam trga.

D. D.

Prazne police napolnili iz rezerv

Te dni, pred pričakovano podražitvijo, se je občutno povečalo povpraševanje tako po nakupu osnovnih kot trajnejših dobrin. Police so se zlasti hitro izpraznile s povečanimi nakupi nekaterih prehranbenih izdelkov (zlasti olje). Zato je republiški komite za tržišče in splošno gospodarske zadeve moral sprostiti republiške tržne rezerve (2800 ton sladkorja, 2000 ton olja in 600 ton pralnega praška). Iz republiških rezerv bo takoj sproščenih 500 ton zamrznjenega mesa, ki so bile namenjene turistični sezoni. Te bo treba čimprej nadomestiti, saj se uspešnost turistične sezone zato ne sme spreminjati.

Prvi zasebni letalec

Branislav Pašajlić iz Stragara pri Kragujevcu je dobil dovoljenje za uvoz letala in tako se bo ukvarjal s storitvami, ki so povezane predvsem z ekonomsko propagando. V dogovoru z nekaj delovnimi organizacijami se je odločil za letalo europa-2, ki lahko pristane na vodi in na snegu. Letalo bo stalo okoli 130 tisoč frankov, dobil pa naj bi ga že v nekaj dneh. Pašajlić se zaveda, da je vsaka novost pri delu tveganje, vendar verjame v perspektivo svojega posla, v delavnici v Strugarjih pa sam skuša izdelati še eno letalo.

V. S.

V DELOVNI HALJI

Tončka Zalar, prešivalka v Alpini

Pogrešam minute za telovadbo

Žiri, 16. maja — Tončka Zalar, kvalificirana prešivalka zgornjih delov obutve v žirovski Alpini, je pred kratkim prejela jubilejno nagrado za tri desetletja zvestobe svojemu podjetju. Z njim je doživljala padce in vzpone, zato se tudi zdaj, ko gre gospodarstvu na splošno vse slabše, ne boji, kaj bo. Dela je še vedno dovolj in dokler bo delo, bo tudi zaslužek.

V petek, ko sva se pogovarjali, je bil v Alpini ravno plačilni dan. Radovednost mi seveda ni dala miru. Povprečna plača v šivalnici za pretekli mesec je bila nekaj pre 380 tisočakov. Tončka Zalar je dobila nekaj deset tisočakov več.

strokovno vodil.

Zaradi invalidnosti Tončka Zalar na sedanjem, slabše ocenjenem delu, dobiva razliko do plače, kot bi jo zaslužila na prejšnjem delovnem mestu. Ta razlika je doslej znašala okroglih 30 tisočakov, poslej bo približno dvakrat tolikšna. Od tod tudi njen nekaj boljši zaslužek v primerjavi s sodelavkami v šivalnici, kjer plačo kroji predvsem doseganje skupnega plana vsakega traku in kakovost izdelave. Količinski plan je težko bistveno preseči, ker se vrsta obutve v proizvodnji hitro menja in komaj delavke osvoje en izdelek, že pride na trak drugi. Trenutno šivajo zgornje dele za polno obutev.

»Ne verjamem, da bom v šivalnici zdržala še pet let do polne pokojnine,« je še povedala Tončka Zalar. »Bolečine v hrbtenici so hude, čeprav se jih ne vidi.«

H. Jelovčan

ureja MARIJA VOLČJAK

Bled je gostil domače in tuje barmane

Tekmovali so tudi srednješolci

Bled, 14. maja — Minuli konec tedna so se na Bledu že štirinajstič zbrali domači in tuji barmani, ki so tekmovali za pokal Bleda. Jugoslovanski barmani so tekmovali na svojem državnem prvenstvu, kot novost je tradicionalnega srečanja pa je bilo sobotno tekmovalno učencev srednjih šol za gostinstvo in turizem, ki so pokazali, kako majo mešati pijače.

Po trije učenci šestih slovenskih srednjih šol za gostinstvo in turizem so se predstavili na eni od taverne blejske Kazine in na koncu so večinoma priznavali, da jih je bilo kar malo strah. Odrske luči, opazovanje najboljših domačin in tujih strokovnjakov v mešanju pijač, prvi nastop na pomembnejšem tekmovanju, vse to je bil vzrok, da so se mladi barmanom roke pri pripravi pijače večkrat zatresle. Pa vendar so pokazali, da tudi o mešanju pijač vedo že marsikaj, da je barmanstvo lahko zanimiv poklic in da bomo v naših turističnih centrih tudi čez leta imeli dobre barmane. Učenci iz Izole, Celja, Novega mesta, Bleda, Ljubljane in Maribora so pokazali nekaj spretnosti, ki se jih učijo v tretjem letniku srednjih gostinstvenih šol pri predmetu osnove tekmovalni ljubljanske šole, drugi so bili učenci iz Novega mesta, tretji pa Blejci. Med tekmovalci je bila v mešanju cocktaila najmlajša in najboljše Irena Čončič iz blejske šole, cocktail after lunch je najbolje pripravil Goran Černivec iz Ljubljane, long drink pa Irena Pregrad iz Novega mesta.

»Poklic barmana je precej redek poklic, saj je v vsakem baru le po en barman. Gotovo pa je to pomemben poklic v okviru gostinstva, ki zahteva predvsem poznavanje vseh vrst pijač od vodne naprej in pa seveda človeka, ki ve, kako je treba ravnati z gostom. Zato je tudi današnje tekmovalno srednješolcev pomembno, ker je treba mlade naučiti javno nastopati, jih naučiti pravilnega odnosa do pijač, do kulturnega pitja, do odnosa z gosti. Tudi druge države mlade na takšen način privajajo za delo. Treba pa je vedeti, da barman ni le nočni poklic, da je aperitiv bar v mnogih hotelih shajališče gostov, zato mora barman marsikaj znati, biti mora razgledan in komunikativen. Prav kraji s stacionarnim turizmom, kot je na primer Bled, takšne ljudi potrebujejo. Za sedaj v naših šolah za gostinstvo in turizem učimo barmanstvo pri predmetu strelbe, kot poklic pa je barman že vključen v program petstopenskega izobraževanja in tudi programi so že pripravljeni,« je ob sobotnem tekmovanju povedal predsednik društva barmanov Slovenije Jože Toplak.

V. Stanovnik

Cesta v novo naselje Senično — V letošnjem programu komunalno — cestne Tržič je na lokalnih cestah predvideno najprej dokončanje lani začetih del predvsem na Koroški cesti in na ureditvi ceste skozi novo naselje v Seničnem (na sliki). V krajevni skupnosti Lom je predvidena obnova od konca asfalta pri mostu do cerkve v vasi v Zgornjem Veternem pa od konca asfalta do središča vasi. Letos pa bodo, kot kaže, razrešeni tudi zapleti glede odseka ceste v Gozd. Prav zaradi neresenih zapletov je namreč ta cesta že nekajkrat izpadla iz programa del. — A. Ž.

Telefonija in kabelska TV v Stražišču

460 pogodb za telefon

Stražišče — Zdaj je na potezi finančna komisija gradbenega odbora za telefonijo in kabelsko televizijo v krajevni skupnosti Stražišče. Do petka, 13. maja, zvečer je namreč v krajevni skupnosti okrog 460 interesentov za telefon podpisalo pogodbe in se z njimi obvezalo za prispevek za izgradnjo telefonskega omrežja.

Kot smo že pisali, so v krajevni skupnosti po dveh oziroma treh anketah, javnih razpravah po soseskah in temeljiti razlagi v dveh številkah glasila Sitar začeli pripravljati veliko akcijo. Načrtujejo, da bi s prispevkom in predvidenim samoprispevkom zgradili telefonsko omrežje in kabelsko televizijo. Podpisovanje pogodb za telefon, ki se je izteklo konec minulega tedna, naj bi tudi dejansko pokazalo, kolikšen je pravzaprav interes, da se akcije (tako ali drugače) sploh lotijo.

Zdaj, ko je število interesentov znano, je naloga finančne komisije (sestala se je sinoči), da oceni možnosti in predlaga variante, kako (in če sploh velja) z akcijo naprej. Komisija se mora odločiti med tremi variantami: ali akcijo zaradi morebitnega premajhnega števila podpisanih pogodb ustaviti, nadaljevati z njo tako, da bi zdaj manjkajoči denar za celotni program zbrali s samoprispevkom (če stopnja ne bi bila previsoka) ali pa program deloma okrniti pri kabelski televiziji in tako deloma zmanjšati prispevno stopnjo pri samoprispevku.

Ne da bi želeli napovedovati odločitev, vseeno lahko pričakujemo, da se bo v krajevni skupnosti že začela akcija po sedanjem podpisu pogodb nadaljevala. Številka 460 je namreč tako velika, da je najbrž ne bi mogli prekiniti. Kakšna bo varianta, predložena skupščini krajevne skupnosti, pa bo najbrž znano že konec tega tedna, ko bodo svet krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in gradbeni odbor pretehtali ocene finančne komisije.

A. Žalar

Tekmovanje harmonikarjev

Begunje — Turistično društvo Begunje pripravlja v nedeljo, 5. junija, ob 10. uri v Krpinu pri Begunjah tradicionalno in letos tudi jubilejno, deseto tekmovanje na diatoničnih harmonikah pod naslovom Amaterske melodije 88. Prijavijo se lahko vsi, ki znajo igrati na diatonično harmoniko. Edini pogoj je, da so doma iz ene od petih gorenjskih občin. Tudi letos bo vsak nastopajoči pred posebno komisijo in občinstvom zaigral dve skladbi: partizansko in po izbiri. Izvajalcu najboljša partizanska melodija bo pokrovitelj — Kokrski odred, legendarni osvoboditelj begunjskih zaporov — podelil spominsko plaketo odreda. Najboljšim ostalim tekmovalcem pa bodo podelili pokale Turističnega društva Begunje, Republiškega centra za obrambno usposabljanje Poljce in krajevna skupnost Begunje. Prireditelj bo na tekmovanje povabil tudi najboljše harmonikarje iz ostalih krajev Slovenije in zamejstva. Nastopili bodo v posebni reviji. Popoldne pa bo v Krpinu ples ob spremljavi ansambla Triglav iz Škofje Loke.

Prijave za tekmovanje gorejskih harmonikarjev na diatoničnih harmonikah sprejema Tonček Triplat, Rodine 33 c, 64274 Zirovnica ali v večernih urah po telefonu 80-369 in sicer do vključno 1. junija. V prijavi naj vsak poleg imena in priimka doda tudi točen naslov in starost.

Upokojenci! Izlet bo v četrtek

Kranj — Iz Društva upokojencev Kranj so nam sporočili, da bo napovedani izlet na Planino pod Golico v četrtek, 19. maja, in ne v sredo, 18. maja, kot so pred časom objavili. Izlet so morali prestaviti zaradi tehničnih razlogov. Odhod bo ob 7.10 z avtobusom s kranjske avtobusne postaje. Vrnili pa se bodo z rednim avtobusom v popoldanskih urah. Organizatorji tudi sporočajo, da so travniki na Planini pod Golico polni narcis in bo zato pohod oziroma izlet pravo doživetje. Pridite točno na avtobus in primerno se oblecite in obujte. Če bo vreme slabo, bo izlet naslednji četrtek, 26. maja.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Nagrajenci Inovator leta

Jošt Roč sporoča, da so za praznik dela v radovljiški občini podelili priznanja in nagrade Inovator leta. Od devetih predlogov inovacij in izboljšav preteklega leta je odbor za pospeševanje inovacijske in raziskovalne dejavnosti pri Raziskovalni skupnosti občine Radovljica ocenil pet najboljših. Priznanje so dobili Tomislav Burazin, Janez Bohinec, Miro Golčman in Miran Dežman iz Iskre Otoče za tehnično izboljšavo na elektronskem temperaturnem regulatorju Iskraterm 2K. Ostali nagrajenci pa so vsi iz Leške Verige. France Potočnik, Miro Rogač, Dušan Jelenc, Tine Pertnač, Jože Dobro, Uroš Konc in Drago Vidic so popolnoma predelali dva varilna stroja KSH 16 in KSH 16/2. Druga skupina iz Verige: Boris Kovač, Tine Arh in Dušan Železnjak je predelala krmilno omaro za skupino strojev ASEA (Švedska) za varjenje verig. Peč EBNER za termično obdelavo vijaka blaga je predelala tretja skupina, v kateri so bili Bela Veron, Dušan Železnjak, Srečo Železnjak in Andrej Vurnik. Skupina, ki so jo sestavljali Dušan Jelenc, Matija Kunčič in Ivan Bobič, pa je predelala varilni stroj MIEBACH I. Vsi so dosegli velik prihranek pri energiji in hkrati zagotovili točno in kakovostno delovanje.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Mošnje

Letos bodo uredili še središče Mošenj

Mošnje, 16. maja — V spomin na množično vrnitev kranjanc iz taborišč leta 1945 po enoletnem izgnanstvu so pred dnevi v krajevni skupnosti proslavili krajevni praznik. »Vsako leto za krajevni praznik povabimo na svečanost najstarejše, prek 70 let stare krajane. Tudi letos so prišli. Avgusta pa bomo imeli v krajevni skupnosti še eno svečanost. Gasilsko društvo bo takrat proslavilo 90-letnico,« je povedal predsednik krajevne konference socialistične zveze Anton Pene, ki je poudaril, da so še posebno delavni v krajevni skupnosti športniki.

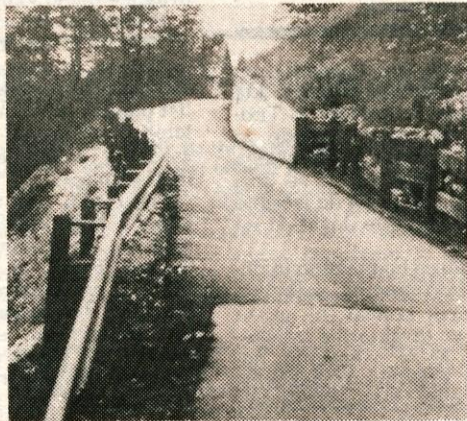
Ko smo se pred dnevi, še pod vtisom krajevnega praznika pogovarjali s predstavniki krajevne skupnosti o uresničitvi nalog, ki so si jih na podlagi srednjeročnega programa zadali lani, so Anton Pene, predsednik krajevne konference SZDL, Jože Biček, predsednik skupščine krajevne skupnosti, Rok Sitar, predsednik sveta krajevne skupnosti in tajnik Anton Pintar z zadovoljstvom ugotavljali, da so načrtovani program tako rekoč v celoti uresničili.

Jože Biček, predsednik skupščine

»Pred leti smo s samoprispevkom skupaj z Brezjani gradili telefonsko omrežje. Potem smo sklenili, da mrliških vežic, ki so jih kranjani pri razpisu referendumu postavili na drugo mesto (tako za telefonijo), ne bomo gradili s samoprispevkom, marveč s prispevki in prostovoljnimi delom. Zastavili smo spomlad 1986. leta in jih potem lani do konca leta tudi zgradili. Poleg vežic pa so bile uresničene tudi tiste naloge, kjer nam je poleg prostovoljnega dela in prispevkov pomagala tudi skupnost. Kovinar Jesenice je strokovno rešil drsenje ceste v Graben, asfaltirali pa smo tudi cesto v to naselje, kar je bila že dolgoletna želja in obveza krajevne skupnosti. Dobili smo nove mostnice in ograjo na mostu v Globokem. Razširili smo cesto od Mošenj do Podvina, urejali potok Dobrušo in zastavili ureditev ceste na odseku Mošnje — Graben — Globoko,« ugotavlja predsednik skupščine krajevne skupnosti Jože Biček.

Že pri urejanju novega dela naselja Mošenj, še bolj pa pri gradnji mrliših vežic, so v vodstvu krajevne skupnosti ugotavljali,

Drsenje ceste v Graben je učinkovito ustavilo podjetje Kovinar Jesenice...

da kranjani s prostovoljnimi delom in prispevki radi sodelujejo; seveda, če se za takšne akcije tudi skupno dogovorijo. Zato se nameravajo nekaterih nalog na ta način lotiti tudi letos. V ospredju sta predvsem dve: ureditev središča Mošenj in delna razširitev nevarnih ovinkov na cesti Mošnje — Globoko.

Rok Sitar, predsednik sveta krajevne skupnosti

»Zdaj, ko smo nekatera glavna komunalna dela končali, ocenjujemo, da je prav, da uredimo tudi okolico gasilskega in kulturnega doma in okolico mrliških vežic. Čeprav navidez majhna, bo akcija vseeno zahtevna. Položiti nameravamo namreč okrog tisoč kvadratnih metrov asfalta. Še bolj pa bo treba prijeti za

delo pri urejanju (razširjanju) ovinkov na cesti Mošnje — Globoko. Šest črtnih točk na tej cesti, kjer pogosto poka. Z akcijo že začeli, če se ne bi zavleklo pri postopki za izbiro izvajalca. Zdaj nas kar malce skrbi, kako bo občinska skupnost za celotno ureditve postajališče v naselju Otok. Z akcijo uresničila skupaj z nami ta program (zavodi stroškov seveda),« ugotavlja predsednik sveta krajevne skupnosti Rok Sitar.

Razen tega pa nameravajo letos dokončno urediti tudi cesto iz naselja Graben v Globoko in zgraditi izogibalnice oziroma tobosno postajališče v naselju Otok. Pri tem kujejo tudi, da bo po programu samoupravnih interesne komunalne skupnosti končno prišel na vrsto tudi most v Grabnu, ki povezuje pot, po kateri hodijo otroci Brezij v šolo v Mošnje.

Anton Pene, predsednik krajevne konference SZDL

je upravičena bojazen, da bo voda kmalu onesnažena. Rešitev je v obnovi glavnih cevovoda skozi Mošnje in kasnejša priključitev Globokega na skupni vodovod. Z bomo tako tudi predlagali Vodovodu.

Kar pa zadeva gradnjo avtoceste in drugega železniškega tira, so v krajevni skupnosti odločeni, naj pri cesti velja južna varanta (po obstoječi trasi), pri drugem železniškem tiru pa projektanti ne bi smeli spregledati priključka ceste na nov most v Globokem. Pa tudi železniško postajališče v Globoku bi moralo ostati v voznem redu, če bi do že postajo (stavbo), ki so jo zgradili leta 1951, izgubili.

A. Žalar

Vaja ekip prve medicinske pomoči

Izbrana je bila ekipa KS Jezersko

Kranj, 14. maja — Občinski štab za civilno zaščito občine Kranj je dopoldne na ploščadi Gasilsko reševalne službe in v neposredni bližini ruševinah nekdanje kranjske pekarnice, kjer zdaj potekajo dela za nov poštni center, pripravil vajo ekip prve medicinske pomoči iz krajevne skupnosti in organizacij združenega dela. Ogledali so si jo tudi Andrej Bauman, predstavnik republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, Janko Rozman, sekretar pokrajinskega odbora za Gorenjsko in Ivan Torkar, predsednik sveta za ljudsko obrambo in družbe no samozasčito občine Kranj.

Namen vaje, ki jo je začel poveljnik občinskega štaba za civilno zaščito France Rihtaršič, vodil na načelnik štaba Jelko Kacin, ni bilo tekmovanje. Trideset ekip in krajevnih skupnosti ter organizacij združenega dela v občini se je tokrat predstavilo na prikazu, kako so usposobljene za nudenje prve medicinske pomoči in v triazi ob morebitnih naravnih nesrečah in v vojni in pri uporabi gasilskih aparatov. Člani Kinološkega društva Naklo pa so v vaji sodelovali s psi in prikazali, kako so le-ti usposobljeni za iskanje ponesrečenec pod ruševinami. Na vaji pa so hkrati tudi izbrali ekipo, ki bo 18. junija nastopila na podobni republiški vaji.

»Za udeležbo na republiški vaji smo izbrali ekipo prve medicinske pomoči iz krajevne skupnosti Jezersko. Analize sicer nismo delali, vendar pa smo na vaji tokrat dobili realen prikaz znanja ter hkrati ugotovili, da moramo s tovrstnimi vajami v prihodnje nadaljevati: nekatere ekipe, vaje do zdaj podobnih preverjanj v dvorah, so bile tokrat kar malo nesrečne, ko so se znašle pri ruševinah ob kupih opeke. Imele so težave, kako ponesrečence prijeti, jih potem prenašati in kako jih imobilizirati, ko ni bilo pripravljenih deščic... Tako so bile med ekipami od komaj zadovoljivih do odličnih,« je po vaji povedal načelnik Jelko Kacin.

Polkovnik Simo Opačić, zdravnik iz garnizije JLA Kranj, ki je spremljal vajo, pa je opozoril na izreden pomen usposobljenosti ekip prve medicinske pomoči. »Zdravnikov nas je premalo, zato je še kako pomembno, da so ekipe usposobljene. V nesreči ali vojni so prve, ki posredujejo, in od njih je odvisno, da nam ranjenci ne umrejo. Analize kažejo, da zaradi neusposobljenosti ali neorganiziranih tovrstnih ekip lahko umre tudi četrtina ranjenec.«

Vajo so spremljali tudi predstavniki občinske organizacije Rdečega križa in skupaj z dr. Janezom Remškarjem pripravili program prve medicinske pomoči. Udeležence vaje, pa tudi gledalce, pa so presenetili in navdušili člani Kinološkega društva Naklo, ki so s psi prikazali večine pri iskanju ponesrečenec pod ruševinami.

A. Žalar
Foto: G. Šinik

Telesna ocena lovskih psov

Kranj — Na Gorenjskem sejmu v Kranju bo to soboto, 21. maja, tradicionalna telesna ocena lovskih psov vseh pasem. To kinološko prireditev vsako leto organizira Lovsko — kinološko društvo Gorenjske, lansko leto pa se je udeležilo 149 lovskih psov vseh pasem. Lastniki na oceno privedejo predvsem mlade rodovniške pse, ki se ocenjujejo glede na standardne pasme. Po opravljeni telesni oceni mora vsak lovski pes, ki se usposablja za lov, uspešno opraviti še preizkušnjo naravnih zasnov.

Kot pričakujejo člani Lovsko — kinološkega društva, bo na Gorenjskem sejmu to soboto zopet živahno, številni lovci — kinologi bodo pripeljali svoje štirinožne prijatelje. Vstop za gledalce je prost. Pripravljajo pa tudi posvet kinoloških referentov in predavanje za lovske pripravnike.

V. S.

Prostovoljno delo ni zadoščalo

Škofja Loka — Krajevna skupnost Selca je iz občinskega zvernega sklada dobila 2,5 milijona dinarjev za odstranitev plazov na cesti Selca — Topolje na odseku pri Pečeh, ki ga je sprožilo sponzorsko deževje. Čeprav so kranjani opravili okoli 150 ur prostovoljnega dela pri odstranitvi plazov, urejanju odvodnjavanja in usposobnosti, jih je sanacija vendarle stala še sedem milijonov dinarjev in sicer za razstreljevanje plazov, odvoz materiala, popravilo postaje in ureditev drenaže ter za nasipanje cestišča v dolžini okrog 14 metrov.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Cesta kot razburkano morje

»Klanec na Lovca oziroma odsek ceste od hotela Lovca do odcipa za hotel Golf na Bledu je ena sama hribina, po kateri avto poskakuje kot barka na razburkanem morju. Tako je že vrsto let, kriv pa je najbrž izvajalec, ki je polgal asfalt.

Ta valoviti odsek pa poleg tega redno uporabljamo tudi domačini. Sprašujemo se, kako časa bomo še čakali na obnovo, saj je cesta že prava smota za turistični Bled... M.Z., Bled

Kranjske leteče pošasti

»V Kranju, v mestu, menda redno potekajo deratizacije proti mišim, podganam oziroma maglodalcem. Za golobe — leteče podgane pa se nihče ne zmeni. Menda so nekaterim te leteče pošasti celo v okras. In kje jih je največ? Pri posodah za oopaake in povsod tam, kjer je dosti nesnage. Prenekateri streha pa tudi podstrešje je zaradi njih onesnaženo. Ne vem, zakaj se za to nadlogo v mestu nihče ne zmeni...?«

Ivan Petrič

JEZIKOVNEGA RAZSODIŠČA OPOZORILNA METLA

Razstava Gorenjski kraji in ljudje III

**ZGODOVINA IN ČAS V
FOTOGRAFIJI**

NASTOP SAVSKE FOLKLORE

Folklorna skupina Sava Kranj je s svojim letošnjim celoletnim nastopom dokazala, da sodi med najvidnejše in najučinkovitejše folklorne skupine. Svoj raznovrstni program bodo savijski folkloristi predstavili tudi v petek, 20. maja, ob 20. uri v kinu Sava Kranj. Vstopnice prodajajo v Savi Kranj (25-461, int. 268) dve uri pred predstavo v kinu Center.

TEDEN MLADIH KRANJA

V. Bešter

LIKOVNI IZRAZI TOMAŽA KRŽIŠNIKA

Čeprav se predstavi najprej kot oblikovalec plakata, pomeni Tomaž Kržišnik kljub svoji široki izraznosti vendarle ostaja zvest najelegantnejši likovni vrstni – risbi. Zanj ni risba nič kakršna pomožna tehnika za raziskovanje oblik in za umetniško oblikovanje. Z risbo izreka največ kritičnih misli na račun sodobne civilizacije. Virtuozno znanje, fantazija in kritični duh se odražajo v njegovem bogatem risarskem opusu s tušem, svinčnikom, flomastri, in barvnimi svinčniki.

L. M.

Foto: G. Šinil

ureja LEA MENCINGER

PREJELI SMO

BREZ
ZDRAVEGA
OKOLJA NI
ZDRAVIH
ZELIŠČZbor zeliščarjev v
Ljubljani

Zbor Društva zeliščarjev Ljubljana je delovno predsedoval dr. Marek LENARDIČ, ki je med drugim dejal: »Zdravilna zelišča so eno naših največjih naravnih bogastev, ki jih sploh ne vidimo. Napredni ljudje si prizadevajo proti izumiranju vrst zdravilnih rastlin. Številna zelišča, ki so pri nas skoraj popolnoma izumrla, bi bilo potrebno ponovno vzgojiti. Prav tako je potrebna karta, kje in katera zelišča so najbolj onesnažena.«

Zbor je za predsednika UO ponovno potrdil Stanislava ERJAVCA, na njem pa je bilo veliko besed o še vedno premajhni osveščenosti glede ekologije, zdravja in preventive ter v zvezi s tem opozorjeno tudi na premajhno doslednost organov pregona pri kršiteljih onesnaževanja okolja. Medtem ko se ne more najti denarja za potrebe ekologije, pa se denar troši za reprezentiranje. Opozorjeno je bilo na škodljiva tehnična sevanja, na nevidna sevanja, na elektromagnetna valovanja! Potrebujemo tudi metode za kontrolo biopridelkov, ki naj bi jih imeli v rokah inšpektorji.

31. maja na jugoslovanskem ekološkem seminarju v festivalni dvorani v Ljubljani bo spregovorjeno tudi o zeliščarstvu, zdravilnih rastlinah, bioenergiji, biohigijeni, zdravju in ekološki poleg ostalih humanoekoloških tem.

Zbor je sprejel predlog, naj se nobena novogradnja ne gradi brez ekološkega soglasja. Letošnji pohod v Kočevski Rog postaja tradicionalna oblika in bo sredi julija, o čemer bo javnost še posebej obveščena. Med lokalnimi tečaji naj omenimo strokovne ekskurzije, biokmetijstvo, tinkture ter tečaj za masažo in makrobiotiko.

Ekološki zbor, ki organizira ekološko manifestacijo 31. maja skupaj z društvom zeliščarjev, ekološko koordinacijo, kranjsko skupino za vrsto okolja, revijo Mladina in drugimi, aktivno dela na organizaciji jugoslovanske ekološke seminarja 31. maja in manifestacijah po ulicah Ljubljane ravno tako 31. maja.

Od 17. do 20. maja bo stojnica na sejmu Tehnika za okolje v

Ljubljani, od 9. do 13. maja bo ekološki tabor Bobovk 88. Organizacijske zadeve vodi pripravljalni odbor ekološkega zbora, ki se sestaja na Kersnikovi 4 v Ljubljani, kjer organizira srečanja v živo vsako sredo od 16.-18. ure (informalna).

Med najvažnejše sklepe zbora zeliščarjev sodi prav gotovo sklep, da zbor nasprotuje odlaganju visoko radioaktivnih jedrskih odpadkov v bližini Kamniške Bistrice v opuščnem delu rudnika kaolina.

L. D.

Idealni pogoji za šolanje ob delu in iz dela

NEOBVEŠČENOST
JE NESLAN
IZGOVOR

V petih gorenjskih občinah je bilo ob koncu lanskega leta 1265 obrtnikov. V proizvodnih in storitvenih obrtnih delavnicah je bilo zaposlenih 2586 delavcev in delavk. Ker tudi zaposleni v zasebnem delu drobnega gospodarstva potrebujejo za opravljanje svojih del in nalog nova ali izpopolnjena znanja, so delavci in obrtniki pred več kot deseti leti ustanovili Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Kranj, Trg revolucije 3. Ta naj bi zagotavljal organizirano izobraževanje delavcev ob delu, na delu in iz dela.

Pri nedavnem obračunu 4-letnega dela sklada so ugotovili, da je bilo v vse oblike aktivnosti sklada vključenih skupaj 4178 delavcev in delavk ali skoraj še enkrat več kot v prejšnjem mandatsnem obdobju. Razrez te številke pa kaže, da je sklad priznal v tem času 115 povračil za šolanje ob delu in šolah od skrajšanega programa do visokošolskega študija. 119 zaposlenih pri obrtnikih je opravilo strokovne seminarje, 1803 pa tečaje, med katerimi seveda prednjačita tečaja iz varstva pri delu. 528 delavcev in delavk je bilo vključenih v kulturno dejavnost, 1371 pa se jih je udeležilo strokovnih ekskurzij v tujino in po domovini.

Sklad lahko opravlja dobro svoje naloge na izobraževalnem in kulturnem področju (za stanovanja in počitnice skrbi sindikat ali pa namenski sklad), če ima primerno oporo tudi v osnovnih organizacijah sindikata delavcev v obrti in sekcijah ali vodstvu obrtnih združenj. Pri prvih in drugih so dejansko brez opore v tržiški in jeseniški občini, svoj čas pa je bilo tudi veliko

boljše sodelovanje s kranjskim obrtnim združenjem.

Ob takem položaju je razumljivo, da si predsedstvo sklada, ki ga bo naslednja štiri leta vodil Danilo Kosmac in škofjeloške občine, želi boljšega sodelovanja z občinskimi sindikalnimi sveti in OO ZS delavcev tam, kjer so, ter z obrtnimi združenji. Delavcem pri obrtnikih pa svetuje, naj že prenehajo tarnati o tem, da ne vedo, kaj jim nudi sklad, ampak naj raje redno sežejo po svojem glasilu DELAVEC V OBRTI, ki pride na naslov obratovalnic okrog 25. v mesecu. V zadnji številki je med drugim objavljen tudi razpis za poučni izlet v Črno goro.

Stane Jesenovec

SRAMOTA
SREDI KRANJA

Kot stalni bralec Glas-a želim opozoriti na probleme preko vašega lista, da bi morda le kdo kaj ukrenil. Glas je včasih v tem pogledu že bil uspešen. Želim opozoriti na problem na Partizanski cesti v Kranju. Od smeri SDK do Prešernovega gaja je ta cesta zelo ozka. Kot pa je znano, po njej vključ prepovedi vozijo tudi avtomobili. Da bi ožina in s tem nevarnost za ljudi bila še večja, pa nihče ne odstranja grmovja s trnjem in ovirami, ki se je tam razbohotilo in ovira promet. Razen tega pa se drevje (topoli) suši in zdaj že kar naprej padajo suhe veje na cesto in ogrožajo mimoidoče. Naj povem, da sem o tem problemu že obvestil krajevno skupnost, ki me je napotila na KŽK, pa ni vse skupaj nič zalego. Imam občutek, da je tisto trnje in grmovje zaščiteno kot kak zgodovinski spomenik, čeprav je sramota za ves Kranj, da sredi mesta vzdržuje takšno nemarnost, ki obenem ogroža ljudi in varnost prometa na tej cesti. Povsod se kaj ukrene, le na tej najbolj prometni cesti pa nič. Ali ni tudi ta cesta del našega mesta? Ali pešci v tem mestu res niso prav nič zaščiteni? Ne vem, kako bi občinska skupščina opravičevala to malomarnost, saj ne more biti izgovor pomanjkanje denarja, potreben je le en človek s sekiro in žago in vse bi bilo v dobri uri opravljeno. Tisto, kar so povedali delavci KŽK-ja, da lastnik tam ne pusti sekati, najbrž ne drži, saj se je tam že nekajkrat temeljito očistilo okolje in tudi odstranilo trnje ter grmovje, ki ne sodi v mesto tudi iz turističnega vidika ne. Zelo se čudim predsednici Hortikulturnega društva, da ne najde za potrebno, da bi to napravila, čeprav je za to zadolžena pri KŽK. Pa kako tudi bi, saj ne odpeljejo niti pokošene trave z zelenic, ki nato tam gnije in uničuje podrost. Razen tega pa otroci znajo gniti travo v peskovnik. Tako nastaja tam pravi »kompost«, pa

bodo vrtnarji čez leto lahko izpraznili peskovnik kot odlično gnoj za svoje potrebe. To zares ni v čast predsednici hortikulturne v Kranju. Trava je ostala na zelenici, čeprav sem obvestil delavce, kar pa niti ne bi bilo potrebno, saj so nekaj trave odpeljali. Toda povrnost, ki jo povsod lahko zasledimo, je tudi tu odločala, košenje pa je bolj »cufanje« trave kot pravo košenje. Toliko o tem problemu.

Rad pa bi opozoril še na en drug pojav v Kranju. Skupine mladeničev, ki se najbrž ponoči okoli polnoči vračajo iz kina ali DISCO CLUBA in se ustavljajo v Prešernovem gaju, si naberejo polne žepke kamenja in potem »bombardirajo« okna in vrata na blokih ceste Kokrškega odreda pa tudi v smeri Švabska vas — Rupa. To se že dolgo dogaja in se bo dogajalo, dokler ne bodo krivci odkriti in kaznovani. Zato bi bilo zelo dobro, da vsi občani, ki karkoli vedo o teh fantih, to povedo na milico, ki bo naprej ukrepala. To je potrebno, ker ljudje ponoči niso več varni v tem predelu mesta. Ne samo razmetane kante za smeti, tudi razbita okna, skrivljeni in izpušeni znaki, zvita stojala za steganje preprog, vožnja z avtom po zelenicah, uničevanje cvetja in še marsikaj, je zadosten razlog za ukrepanje. Vsa mesta povsod po svetu so urejena in okrašena s cvetjem in vodometi, v našem mestu pa to sploh ne more biti, kajti kolikor ljudje ne pokradejo vsega, kar jim je na doseg roke, pa uničijo. Iz parka izginjajo rože, medtem ko se prav take rože vedno bolj bohotijo po zasebnih vrtovih. Ljudje so skopušni, rože pa drage in to naj bi bil izgovor za mnoge, kako si »nabavi« rože za svoj vrt. Turisti pa si ogledajo v glavnem mesto in manj zasebne hiše. In če smo v Kranju turisti zem res ljudje, potem moram reči, da pa ljudje nismo za turizem, vsaj dovolj ne. Marsikaj bi lahko sami izboljšali ali napravili okoli svojih blokov, pa raje s prekrizanimi rokami slonimo na oknih in mirno gledamo za nemarjeno okolje. Sadno drevje, ki smo ga »podedovali« in kjer zdaj stoji stanovanjski blok, nihče ne oskrbuje. Drevje raste in se je zaraslo, je rakavo in se bo tudi posušilo. No, tudi potem ga bo nihče videl in odstranil, ker je pač to skupna družbena last in se posameznikov po mnenju večine nič ne tiče. Seveda je tu umestno pripomniti, da je družba sestavljena iz posameznikov in so vsi posamezniki člani družbe z vsemi dolžnostmi in pravicami vred. Žalostno je opazovati jablano, ki umira in hira na blokovskem dvorišču. Seveda bi marsikaj lahko storili hišni sveti, a kaj, ko je ponavadi le predsednik za vse sam. Marsikje sploh ni mogoče več najti kandidata za novega predsednika HS, usak se brani sprejeti to funkcijo, češ da zanj in njegova prizadevanja ni posluha ne pri stanovalcih samih, še manj pa

pri DOMPLANU. Tako sam res ne more storiti veliko. Po navadi preskrbi le kurjavo. Po nekod so predsedniki že več mandatov pa se ne morejo rešiti te funkcije, ker je nihče noče prevzeti. Danes so zanimive le dobro plačane funkcije ljudi, ki malo delajo, a veliko prejamejo. Te funkcije so plačane do 80 pa tudi 100 starih milijonov, medtem ko je nagrada predsednika hišnega sveta le to, da mu stanovalci kar naprej kaj očitajo in zabrustijo, kako krepko pod nos, ga venomer obtožujejo za vse mogoče, kakor da je najmanj predsednik občine. Tu bi bilo nujno nekaj menjati in predsed-

niku HS, če mu že nalagamo toliko odgovornosti priznati tudi nekakšno nagrado, pa tudi večja pooblastila.

Ivan Šepetarec

ODMEVI

Gorenjski glas, 13. 5.

SO PRAŠIČI ALI
NISO?

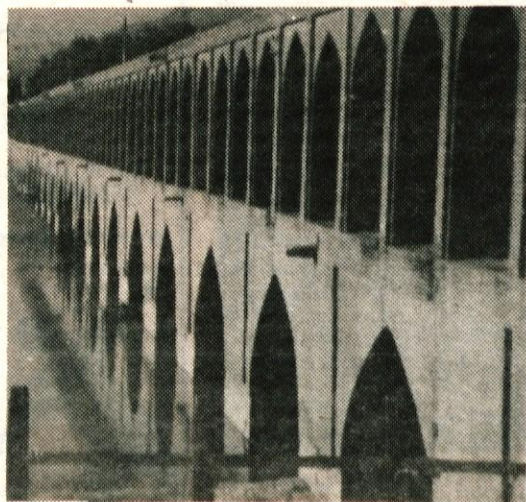
Ker redno prebiram Glas, sem zadnje čase postal pozoren na neke vaše članke, ki so mi vse bolj všeč, ker so zelo aktualni. Zlasti všeč pa mi je zadnji članek — So prašiči, ali jih ni? Človeku gredo kar lasje pokonci, če si zamisli, da bi bil na mestu tistega občana, ki je padel v gnojnico. Kaj pa, če bi tja zašel kak otrok? Lahko bi tudi utonil! Moram pa povedati, da sem bil v bivši Jugoslaviji vojaški starešina na jugu naše domovine. Zato vam lahko s gotovostjo povem, da to ni noben slučaj neodgovornosti, ampak posledica neke balkanske mentalitete. Naj vam čestitam na dobrem članku, ki bo marsikoga presenetil, saj to je za naše razmere nekaj groznega, za razmere na jugu pa nekaj povsem vsakdanjega. Kot sem že omenil, sem bil več let vojaški starešina v Kruševcu. Naj povem moja doživetja, ki so dokaj podobna z doživetjem tistega v Dorfarjih, ki je padel v gnojno jamo. Vojaški se pač radi kopajo posebno poleti, ko je na jugu nezonsna vročina preko 40° celzija. Vodil sem svojo četo na kopanje v reko Rasino, kajti v Moravi se nismo smeli kopati, češ da je iz cirkuškega akvarija pobegnil morski pes in da je v Moravi. Seveda to ni bilo res, ampak je bilo res, da je Morava bila hudo onesnažena, čeprav tam ni bilo tovarov, ampak le mnoga »gazdinstva« pa tudi cigani. Vse kar je imel tamkaj človek odveč je vrgel v Moravo. Tako ste v vodi lahko našli vozove, orodja, pohištvo in kar je bilo najhuje crknjene živali, predvsem svinje. Ko smo se na obali Rasine slekli, sem tudi sam zaplaval po reki navzdol. Bila je na videz še kar čista. Ko sem opazoval garderobo na dnu sem nenaodoma začutil, da jašem na neki veliki živali. Bila je crknje-

na pitana svinja v razpadanju. V trenutku sem bil močno moten po vsem telesu in po vodi se je razširil grozovit smrad. Zbežal sem hitro iz vode in za neko vrbo močno bruhal. Nato so me vojaški celo uro umivali z vročo vodo in milom, ki so jo prinesli od bližnjega kmeta. Kmet je tvezil, da so za onesnaženje krivi cigani, toda vedeli smo, da cigani sploh nimajo svinj. Mentaliteta je močno zakoreninjena, vse se prej menja kot mentaliteta. V Srbiji je bila navada in to tudi v vojski, da so bile provizorne jame vedno odprte in tudi zgodilo se je, da je marsikdo padel v tako jama. Spominjam se vojaškega praznika, ko so oficirji bili oblečeni v črne praznične uniforme z zlatimi našitki in paletami ter rdečimi pasovi niz hlačnic, ter esarpo (pas) praznični iz »late« tkani ne ter sabljor seveda. Mlad poročnik, ki je šel prišel iz vojne akademije, je bil privrkat na vojni slavi v kasarni. Mudilo pa se mu je na prvi randevu z neko domačinko, lepotic, ki smo jo vsi poznali. Zato je kar tekel preko kasarniškega dvorišča, da ne bi zamudil, ker se je predlogom mudil na slavi. Pa se mu je zgodilo, da je padel v prav tako veliko jama, kot jo vi omenjate, le da ni bila tako globoka, vendar dovolj, da je zaplaval po njej. Bil je do vratu v godlji, oplenjen ni z mastnimi pomijami od tega slavnostnega dne. Uniforma bila povsem uničena in še niti randi je zamudil. Gotovo, da komur ni povedal, kaj se mu je zgodilo, ker se je bal, da bi zve delo vse mesto in bi se norčevali iz njega. Da bi take jame kdaj pokrival, je tam lahko le slučajne pa praksa. V mestu sem videl izložbe živih brez stekla in je reter prekril živila z debelo plastjo prahu. Po tleh pa vse popljuje no in na tleh so sedeli prodajalci, veter pa je zasipal živila, ki so jih prodajali. Tako je pač na našem jugu. Za vaš članek pa še enkrat — čestitam!

Pozdrav!

Ivan Šepetarec

Borut Kos

DEŽELA Z ENIM
SAMIM ZAKONOM 8

»Most 33 obokov« na reki Zajandeh. Reko se da prečkati tudi preko spodnjih obokov s pomočjo kamnov, ki so postavljeni med njimi. Na drugem koncu mostu je med spodnjimi oboki le nekaj cm nad vodo postavljena majhna čajarnica.

je. Ko sem na vse načine poskušal prepričati receptorja, ponudil sem mu tudi dvakratno ceno, je k nama stopil neki starejši možki.

Ker je znal angleško, sem mu povedal, kakšne težave imam in kmalu je prepričal receptorja, da mi dovoli prespati v njegovi sobi, ki je dvoposteljna, on pa je sam. Seveda to ni smelo priti na uspeša lastnika hotela.

Končno sem se znašel na trdi postelji in kar najbolje izkoristil priročnost, da sem zopet v hotelu, kajti prej sem spal v zaporu in po avtobusih, zato sem si opral vso obleko, se stuširal in se počutil vsaj nekoliko bolje.

Zjutraj me je možak prebudil ob šestih, ker se je odpravil na delo, čeprav ni redno zaposlen. Povedal je, da je 30 let delal v neki kemični tovarni v Tabrizu, kjer so ga po revoluciji zaradi pomanjkanja dela odpustili. Tako se je z družino znašel tako rekoč na cesti, kajti moral je vrniti tu stanovanje in sedaj se preživlja z občasnimi deli. Vprašal sem ga, kako da ne prejema kakšnega nadomestila zaradi odpusta, saj je bil vendar za-

poslen celih 30 let, toda izgleda, da je to v Iranu (po revoluciji) nekaj povsem normalnega.

Odpravil sem se v bazar, kjer sem po dolgem barantanju kupil preprogo, nato pa odšel na ogled mesta, ki je zame najlepše v celi državi. Za razliko od drugih, je vse polno zelenja in ob reki, ki razpolavlja mesto je park, kjer se zbirajo ljudje in v senci dreves z družinami preživljajo prosti čas. Mesto je zelo živahno in polno zgodovinskih znamenitosti in čeprav se vse nahaja v središču mesta, na največjem odprtem trgu na svetu (koti trdijo), bi človek lahko ostal tukaj več kot tri dni, kolikor sem si jaz vzel časa, ne da bi se ga naveličal. Navezal sem tudi stike s študenti, ki so si silo obvladali angleško in so mi posvetili ves svoj prosti čas. Povedali so mi, da je Isfahan politično mnogo bolj mirno mesto, in da je Homeinijeva policija tukaj manj prisotna kot v drugih mestih. Na žalost pa sem ugotovil, da to ne drži popolnoma. Ker je bila vročina nezonsna, sem oblekel majico z odrezanimi rokavi in se sprehajal po mestu. Ko sem stal pred neko trgovino in se pogovarjal s trgovcem, sem na hrbtni naenkrat začutil hladno cev. Takoj sem vedel, da je to puška in sem dvignil roko ter se počasi obrnil. Pred menoj je stal vojak z avtomatsko puško naperjeno vame in z očmi pokazal na vojaško vozilo, ki je že čakalo name. Potisnil me je na zadnje sedeže med dva vojaka, sam pa se je usedel poleg voznika in odpeljal smo se.

Nekaj minut smo vsi molčali, jaz sem čakal, da mi kaj povedo, vendar verjetno niso znali angleško. Tisti, ki me je potisnil v vozilo, je čez čas začel kazati na ljudi, ki so hodili po pločnikih in mi s kretnjami pokazal na moje odrezane rokave ter njihove srajce z dolgimi rokavi. Delal sem se nevednega in mu stalno ponavljal: »Turist, turist« ter zmigoval z rameni, kot da ne vem, za kaj se gre, čeprav sem dobro vedel, da bi moral nositi rokave. Bal sem se, da me bodo odpeljali na policijsko postajo, zato sem jim povedal ime mojega hotela in s kretnjami pokazal na srajco z dolgimi rokavi.

Vojak, ki je bil gotovo vodja skupine je nekaj rekel vozniku in kmalu smo se znašli pred hotelom. Hitro sem stekel v sobo, se preoblekel, medtem ko so me vojaški čakali pred vhomom. Ko sem se prikazal preoblečen pred njimi so stopili v avto, eden pa mi je rekel samo: »Islam« ter skomignil z rameni.

Ko so se odpeljali, sem se končno lahko oddahnil, saj sem se že videl zopet v zaporu. Sklenil

sem, da se ne bom poskušal več igrati s svojo srečo in se zato kar najbolje prilagoditi njihovu načinu življenja in zakonom. Pustil sem si tudi brado, tako da, če nisem imel nahrbtnika, sploh nisem izgledal kot tujec.

Po treh dneh sem se odpeljal z nočnim avtobusom v Širaz, mesto oddaljeno 500 km od Isfahana. Spoznal sem, da se je najbolj peljati ponoči, kajti drugače je v avtobusih, ki so skoraj vsi brez hlajenja nemogoče vroče, razdalje med mesti pa tako velike, da je vožnja vse prej kot prijetna. Avtobusi se ustavi vsake tri ali štiri ure, da potniki lahko kaj pojedjo, večina pa postanek izkoristiti za molitev, ki jo morajo opraviti petkrat na dan. Tako imajo restavracije ob cesti poleg velikih jedilnic tudi obvezen prostor za molitev, ki je seveda ločen na moški in ženski del. Moške se še da videti med molitvijo, ženske pa so vedno skrite v posebni sobi ali pa je njim dodeljen prostor zakrit s platnom.

Ob 5 h zjutraj smo prispeli v Širaz, ki mu pravijo tudi pesniška duša Irana, kajti tu sta bila rojena in tudi pokopana najbolj znana perzijska poeta Hafez (1320 — 1289) in Saadi (1207 — 1291), ki sta proslavila mesto.

Ker smo prispeli v mesto tako zgodaj, sem le s težavo našel hotel, kjer mi je nočni receptor obljubil prosto sobo, vendar šele za deveto uro, ko bo nekdo gost odšel. Te štiri ure sem prebil z receptorjem, ki se mi je takoj ponudil za gostitelja. Ko je prišel lastnik hotela, ga je Kemal, kot se mi je predstavil, prosil za dvodnevni dopust, da mi lahko razkaže mesto.

Prvo noč sem prebil v hotelu, naslednjo pa v njegovem domu, kjer živi z družino in starši. Bila mi je prav neprijetno, ko me je prvič peljal na dom in me je začela oblegati celotna družina, so rodniki in znanci ter mi posvečali vso pozornost. Izgleda, da sem bil prvi tujec v tem, nekoliko oddaljenem delu mesta, kjer živi v majhnih hišah po več družin skupaj.

Predstavil mi je tudi tri mlajše sestre, ki so takoj, ko so me zagledale, s ekle v hišo in se prikale z rutami na glavah, čeprav sem jih prej videl, kako se gologlave igrajo na ulici. Povedal mi je, da morajo storiti pred vsakim tujcem, tudi domačinom, ker Islam tudi otrokom ukazuje nošenje rut. Ni jim treba nositi obvezne črne uniforme, vendar morajo imeti lase pred tujci zakrite. Po štirinajstem rojstnem dnevu pa jih že smatrajo za odrasle ter se morajo oblačiti po zakonu.

(se nadaljuje)

DOMACI ZDRAVNIK

ROBIDA NAMESTO RUSKEGA ČAJA

Spomladi od aprila do konca maja nabiramo mlade, nežne liste in tudi najzgornejši del poganjkov. Liste nabiramo brez pecljev.

V lekarništvu se uporablja robidovo listje v več namenov. Listje učinkuje zgoščujoče in je zelo dobro in popolnoma neškodljivo zdravilo **zoper drisko**. Toda kdor trpi za zaprtjem, naj se izogiba aromatičnega čaja iz robidovih listov brez primesi drugih zdravilnih zelišč. Zelo učinkovito je zdravljenje pri **krvavi driski**. Posebno priporočljivo je čaj iz robidovega listja **pri grizi pri dojenčkih** v zvezi z nagnjenostjo k jetiki. Pri **krvavitvah iz želodca, črevesnih vnetjih**, predvsem pa pri **kroničnem vnetju slepega črevesa**, ima čaj, če ga pijemo dalj časa, zelo zdravilen učinek. Isto velja za **beli tok**.

Čaj iz robidovih listov razkrajja sluz in pospešuje njeno odvajanje. Ker dobro čisti kri, **zdravimo z njim kožne izpuščaje, lišaje in druge kožne bolezni**. Tudi za **bledičnost** je priporočljivo piti čaj iz robidovih listov. Čaj je tudi **pomemben za bodoče matere**, ker mehča porodno pot.

Iz posušenih in drobno narezanih korenin (te izkopljemo že februarja ali najkasneje marca) dobimo čaj za **vođenične**.

Nazadnje pa so sadeži, če jih zvečer uživamo sveže ali vložene, ne le slasten konec dneva, ampak tudi učinkujejo pomirjujoče, kadar se zaradi nočne nervoznosti cele ure premetavamo po postelji, preden se potopimo v poživljajoč spanec.

Robidovi listi in mladi poganjki so sestavine domačega čaja, ki bi zaslužil, da bi ga pili **namesto ruskega čaja**. Ta domači čaj ima pred ruskim čajem, ki ga pogosto pijejo preveč, to prednost, da učinkuje bolj zdravilno, in da je prijetnejši.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

KOPRIVNI ZAVRETEK ZA KREPITEV LAS

Dve ali tri koprive s koreninami vred kuhamo 20 minut v litru in pol vode.

Če nimamo svežih kopriv, si pri zeliščaricah preskrbimo posušene korenine. Vzamemo dve pesti korenin na 1 liter vode in kuhamo 10 do 15 minut. Sicer je pa zdaj pomlad in čas, ko najdete koprivo za vsakim plotom.

S tem prevretkom splakujemo že umite lase.

NAGRADA TEDNA

Mami je bila bolna

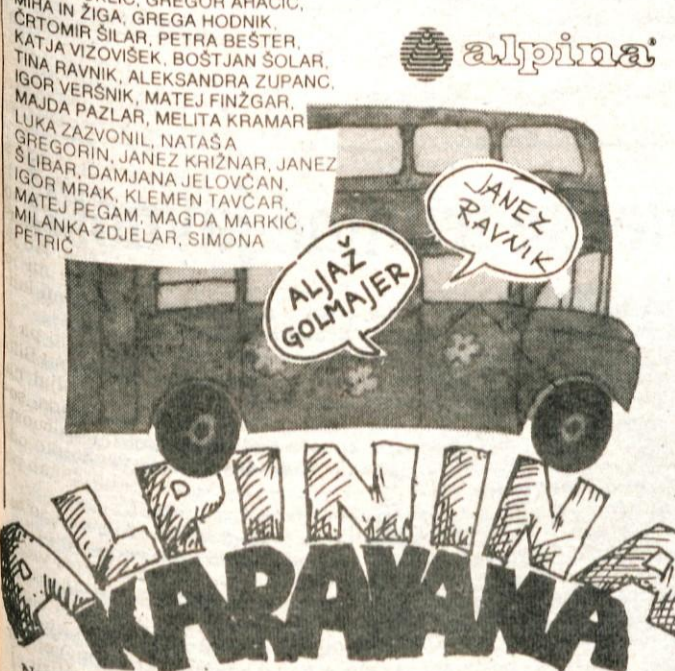
Mami je pred kratkim prebolela hudo gnojno angino. V nedeljo zvečer je že tarnala, da jo boli vsak od posebej in da ima težko glavo. Pojedla je aspirin in odšla spat.

V ponedeljek je šla v službo, zvečer pa se je komaj privlekla domov. Samo zrušila se je v posteljo. Nekaj časa ji sploh nismo verjeli, da je bolna, ker se pri njej to zgodi zelo poredko. Ko pa smo spoznali, da gre zares, smo se lotili dela, ki ga običajno opravi ona. Skuhali smo ji tudi čaj in jo neprestano spraševali, če še kaj potrebuje. Naše gospodinjstvo je trajalo še dva naslednja dneva. Posebno se je izkazal ati, za katerega sploh nisem slutil, da se spozna na gospodinjska opravila. Sestri in jaz smo mu pomagali. Mami je ležala in iz postelje opazovala naša prizadevanja. Tretji dan je bilo že bolje. Vstala je in začela z manjšimi opravili, vmes pa je še malo počivala.

Ko se je spet postavila na noge, smo bili vsi zadovoljni. Prej niti slutili nismo, koliko dela mora opraviti preko dneva, dokler tega nismo sami poskusili.

Nešteta drobna opravila so delo skrbnih maminih rok, ki jih ne znamo ceniti, dokler se sami ne soočimo z njimi. Takrat se šele zavemo, kako dragoceno je mamino zdravje.

Aljaž Golmajer, 5. a r. OŠ heroja Grajzerja Tržič

ALPINA KARAVANA

TANJA SOKLIČ, GREGOR AHAČIČ, MIHA IN ŽIGA, GREGA HODNIK, CRTOMIR ŠILAR, PETRA BEŠTER, KATJA VIZOVIŠEK, BOŠTJAN ŠOLAR, TINA RAVNIK, ALEKSANDRA ZUPANČ, IGOR VERŠNIK, MELJE FINZGAR, MAJDA PAZLAR, MELITA KRAMAR, LUKA ZAZVONIL, NATAŠA GREGORIN, JANEZ KRIŽNAR, JANEZ ŠLIBAR, DAMJANA JELOVČAN, IGOR MRAK, KLEMEN TAVČAR, MATEJ PEGAM, MAGDA MARKIČ, MILANA ZDJELAR, SIMONA PETRIČ

Imate knjižnih nagrad — izlet z Alpino karavano konec šolskega leta. Kam? K žirovskim čevljarjem, seveda, letošnjim »sponzorjem« naše rubrike. Vsak teden novo ime, en poln sedež več.

POSKUSITE ŠE VE BELJAKOV BISKVIT

Za vse tiste, ki imajo dieto in ne smejo uživati rumenjakov, nam je naša bralka **Pepca Hlebec** poslala recept iz samih beljakov. Prav pa pride tudi, če pečemo kakšno pecivo iz samih rumenjakov in nam beljaki ostanejo, pa jih takole zelo koristno uporabimo.

Za beljakov biskvit potrebujemo 7 beljakov, 12 dkg sladkorja, 1 zavitek vanilijevega sladkorja, 16 dkg moke, 7 dkg masla ali margarine in masčobo za pekač.

Maščobo razstopimo, a mora biti hladna, tekoča, tudi sladkor lahko razstopimo tako, da mu dodamo žličko vode.

Beljake stepemo, da postane čvrst, dodamo počasi tekoči sladkor in še stepamo, dodamo polagoma tudi maslo. Zdaj ne

mešamo več. Nazadnje dodamo moko. Maso lahko razdelimo na dva dela in enemu dodamo 2 kavni žlički kakaa in potem z žlico izmenično dajemo maso v pekač, ki smo ga pripravili. Pekač je najboljši ozek, dolg, rebrast, ki je namenjen peki srnatega hrbita. Tak je namreč najprimernejše velikosti in tudi biskvit potem lepo režemo. Pečemo na 180–200 stopinj C.

Če imate slučajno doma še dve pesti suhih orehov, jih prav tako lahko dodamo masi, tak biskvit bo seveda še veliko boljši (če nimate orehov prepovedajte jih!).

Ta biskvit, svetuje Pepca, lahko čez nekaj dni tudi narežete in napravite prepečenec; zelo prav pride k čaju in dolgo drži.

Barve letošnje pomladi in poletja:

ZEMLJA, VODA, BARVA, SVETLOBA

Barve in strukture pletenin ter njihove medsebojne kombinacije so letos razdeljene v 4 značilne teme: zemlja, voda, barva in svetloba, je zapisala modna kreatorka radovljiške **Almire Barbara Rozman**.

Za barve zemlje so značilne nevtralne barve, ki prehajajo od blede peščene, preko kretenasto beige do temno rjave. Te barve se pojavljajo samostojno ali v kombinaciji z močnimi toni tako v preji kot v vzorcih. Strukture so ploske ali teksturirane s flotirajočimi nitmi, rebraste ali z gubami. Vzorčenje je preprosto in minimalno z nadihom primitivne afriške grafike in tradicionalne afriške forme.

Barve vode so barve morja, od globine oceana do srebrno zelenkaste morja in beline morske pene, v kombinaciji temno: svetlo. Pri tej temi ima pomembno vlogo urejen videz, trapezaste in štoraste forme in dekoltirani vratni izrezi. V igri so fantazijske preje in reliefne slike.

Intenzivni močni toni predstavljajo barvitost, saj izgledajo sveže in naravno. Uporabljajo se samostojno ali v kombinaciji s kontrastnimi barvami. Ta tema je najbolj mladostna in komercialna, saj prevladuje stretch, frotir, sweatshirt, izgled bombažnih pletenin in mešaniz z lycro.

Silhueta kaže nasprotje med oprijetim in volumnom, športnim in klasiko. Veliko je črt z ležalnikov ali markantnih skandinavskih vzorcev 60 – tih let.

Čisti, sijoči toni v čisti, beli atmosferi predstavljajo svetlobo. Namesto nežnih pastelov so prisotne nordijske barve high – tech – lo-oka, ki je oblikovan po telesu, vendar ni poudarjen. Strukture so fine, pletene s klasičnimi, enakomernimi prejami, jerseyji. Veliko je transparentnih efektov, grafičnih črtastih vzorcev in gladkih pletiv, vendar je tudi nekaj jacquardov v ostri linearni in arhitektonski liniji ali fantazijskih efektov s plastično dekoracijo.

KO DAJEMO ROŽE NA OKNA

Na balkonih in oknih rasteče mačehe bomo v zadnji tretjini meseca nadomestili z enoletnicami. Mačeh ne moremo več pustiti v zabojih, ker so čedalje manj lepe. Gre pa tudi za enoletnice, ki jih moramo posaditi najkasneje konec maja.

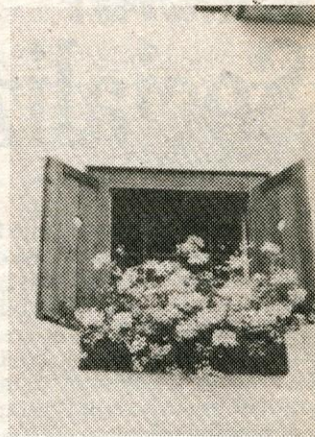
Pelargonije in petunije potrebujejo za svoj razvoj srednje težko zemljo in obilo hranilnih snovi. Najboljša je kompostnica, nji pa primešamo nekaj šote. Za temeljno gnojenje je primerna rožena in kostna moka. Na liter prsti damo 3 do 4 grame.

Kdor bo svoje balkonske zabojce nasadil s **fukcijami in begonijami** naj uporablja prst z mnogo humusa. Najboljša je mešanica kompostnice, listavke in šote v razmerju 2:2:1. Zraven lahko primešamo še organska gnojila, kot sta rožena in kostna moka.

V zabojih na oknu naj ima vsaka rastlina dovolj prostora za nemoten rast. Preredko posajeni zaboji vse leto ne bodo lepi. Pregoste rastline pa silijo druga v drugo in se potegnejo.

Za **sončne lege** so primerne predvsem pelargonije in petunije. Samo te obilno cveto. Petunije so občutljive za preprih, saj se jim kvarijo cveti.

Za **senčna in polsenčna okna** so najprimernejše fukcije ter begonije. Oba rodova imata pokončno rastoče in viseče vrste ter sorte. Tako moramo z njimi

zadovoljiti vsako našo željo in olupšati tudi tista okna, kjer druge rastline ne bi uspevale.

Nageljne (gorenjske) s planin na okenskih policah premalo upoštevamo. Lepo prezimijo in jih imamo lahko več let. Vendar ti nageljni ne prenesejo sence in tudi ne prevročega sonca na južnem oknu. Najbolj ustreza vzhodna ali zahodna stran hiše.

Pisanolistni zimzelen je odlična rastlina za okenske zabojce, tako za sončno kakor senčno stran. Zimzelen sicer nima posebnega cvetja, učinkuje pa s svojim pisanim listjem. Ker glede prezimovanja ni občutljiv, ga moremo ohraniti več let.

PRAV JE, DA VEMO

- Zelišča, kot npr. peteršilj, drobnjak in druga, ohranimo dalj časa sveža, če jih navlažimo, zavijemo v aluminijevo folijo in položimo v spodnji predal hladilnika.
- Perutnino iz zamrzovalnika počasi odtajamo, najbolje v hladilniku, v pokriti posodi, kjer to traja približno 20 ur. Če se nam res mu-di, lahko storimo to pri sobni temperaturi, kjer je čas za odtajanje polovico krajši. V nobenem primeru mesa ne odtajamo v vroči vodi!
- Kompot bo izredno dober in osvežujoč, če mu, tik preden ga ponudimo, dodamo malo limoninega soka.

V operi

Micka in Francka se srečata na trgu.

»Sinoči sem bila v operi.«

»In kaj si poslušala?«

»Da so Lipovčevim vzeli obrt, Kovačevi so imeli karambol, Grudnova se pa mislita ločiti.«

ureja DANIČA DOLENC

V ljubezni ugajamo bolj s prijetnimi napakami kakor z bistvenimi kakovostmi; velike čednosti so zlatniki, ki jih manj uporabljamo kot drobiž.

Ninos de Lanclos

IZ ŠOLSKIH KLOPI

V deželi Superdomišljiji je vse mogoče

V deželi Superdomišljiji je vse mogoče, kar se komu zahoče, tam vse ropoče, od slona pa do toče.

V njej so kisikovi zameti in neznani leteči predmeti, tam vse leti, vendar to le Superdomišljijo skrbi.

Superdomišljajska trava je super zeleno – rjava, zato na njej se pase krava in travo v želodec premetava.

Superdomišljije ni na zemljevidu, niti na zdravniškem izvidu in kadar je Superdomišljija zdrava to starše in zdravnika strašno zabava.

Superdomišljija je v glavah in ne na velikanskih zabavah, a zdaj moram pesmico dokončati, ker jo moram prebrati.

Vinko Jan, 6. b r. OŠ bratov Zvan Gorje

Delovna akcija

Imeli smo delovno akcijo. Vsak je v šolo prinesel koplji-co. Jaz sem jo pozabil. Gregor je prinesel tudi grablje, Anja pa je pripeljala samokolnico.

Najprej so sošolci odkopali plevel s kamnov in betonske ograje. Jaz sem pograbil prevel, ki je bil sošolcem ovira pri delu. Marjan je plevel naložil v samokolnico in ga odpeljal. Ko so sošolci odkopali plevel smo kopali kanal za vodo.

Nejc Perko, 2. r. OŠ. Podljbubelj

Športni dan

V torek smo imeli športni dan. Vsi prvi razredi smo šli na Šmarjetno goro. Hodili smo uro in pol. Ko smo utrje-ni prišli na vrh, smo najprej pomicali. Jaz sem imel s seboj dva sokova in sendvič. Nato smo si ogledali gorenjske planine in Kranj z okolico. Ko smo se vračali v šolo, smo videli tudi reko Savo. Ker je bil sončen dan, je bilo zelo lepo.

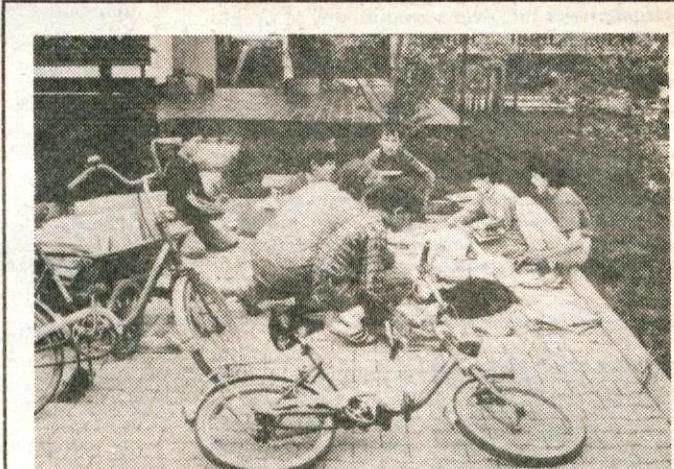
Anže Šinkovec, 1. a r. OŠ Simona Jenka Kranj, DE Center

Pomlad

Pomlad prišla je na vas, je novi letni čas. Ko sonce posije toplo, na njive in na hladno zemljo. Zdaj je že vse lepo, prijetno in toplo.

Barbara Vovko, 1. r. OŠ Podbrezje

Tovarišica je pri slovenščini govorila o kranjskih ustvarjalcih in med njimi je omenila tudi Bojana Piska. Eno izmed njegovih del se imenuje Upadla gladina. Nekdo od zadaj pa je vprašal: »Tovarišica, ali lahko napišem oseka?« (Iz glasila OŠ Staneta Žagarja Kranj)

Zbiramo odpadni papir — Biža se konec soie in z njim zadnji šolski izlet. Da si ga bomo lažje privoščili, bomo zbrali na gore odpadnega papirja. Orehovski otroci so že vpregli svoje vozčke, gredo od hiše do hiše, potem pa je treba narediti še zavitke, da ne bo papir raztresen po vsej vasi. — Foto: D. Dolenc

Pes Runo

Pri mami imajo psa, ki mu je ime Runo. Če je žejen, mu prinesem vodo. Ima lepo rjav dlako. Je zelo prijazen. Rad se igram z njim. Hud je nad neznanimi ljudmi. Zelo ga imam rad.

Jernej Podobnik, 1. a r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Kranj skozi zgodovino in domišljijo

Tak naslov nosi pred dnevi izdana tematska številka šolskega glasila Iskrice iz osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju, v kateri je objavljena raziskovalna naloga Kranj skozi zgodovino in domišljijo. Pri tem obsežnem in zahtevnem delu so sodelovale učence novinarskega krožka in uredniškega odbora glasila, pomagale so jim mentorice: Marjana Demšar, Nada Pajntar in Vika Grobovšek. Prebrati so morale veliko gradiva, obiskale so muzeje, si ogledale stari del mesta in se pogovarjale z različnimi ljudmi. Opravile so tudi anketo v šoli in zunaj nje. Učenci so po zgodovinskih podatkih in usmeritvah mentoric napisali domišljajske spise.

Preberimo samo odlomek iz tega velikega dela.

Pa Kranj ni bil še Kranj, ampak nekakšen Carnium, Titov trg ni bil še Titov, ampak Glavni. Prešernova ulica, po kateri zdaj stopa, ni bila Prešernova, ampak vragigavedi katera. Za Mladinsko knji-go, ki to takrat ni bila, so bila nekakšna vrata, ki to danes niso več. Tamle na vrhu Jelenovega klanca je bilo gostišče Stara pošta, okrog pa jarek, ki so ga na srečo zasuli, tamle zadaj pa... o blagoslovljeni Globus, vsaj ti si tak, kot si bil večeraj!

Vsebinsko in oblikovno bogati tematski številki pa so v Prešernovi šoli skoraj hkrati dodali še eno, priložnostne Iskrice, ki so jih posvetili obletnici tragedije na Okroglem.

ureja HELENA JELOVČAN

Kmetje, zbrani na javni kmečki tribuni »Ali mora kmet res le ubogati?«, so ustanovili Slovensko kmečko zvezo in Zvezo slovenske kmečke mladine

Socializem naj bo tudi po meri kmečkega človeka

Ljubljana, 12. maja — Če je bil kmečki parlament slovenske mladine v Žalcu, kot so nekateri poimenovali problemsko konferenco mladih o kmetijstvu, precej dolga šolska ura resnice o našem (zavoženem) kmetijstvu, ki so jo morali — hočeš nočeš — poslušati tudi slovenski politiki, potem je bila javna kmečka tribuna »Ali mora kmet res le ubogati?« le nadaljevanje žalske konference in že uresničevanje pobud, ki so jih februarja dali mladi kmetje in strokovnjaki. Inicijativna odbora za Slovensko kmečko zvezo in za Zvezo slovenske kmečke mladine nista imela namena, da bi že na kmečki tribuni ustanovili stanovsko-politični organizaciji, vendar pa so kmetje, ki so prišli iz vseh koncev Slovenije, vsi pa niti niso mogli v pretesno dvorano kina Union v Ljubljani, menili, da je razpravljanje dovolj in da je že čas za ustanovitev, še zlasti zato, ker se razmere v kmetijstvu poslabšujejo iz meseca v mesec. Tribuna se je torej končala malce nepričakovano, vendar pa ne presenetljivo, saj je bilo moč stanovsko-politično organiziranje slovenskih kmetov slutiti že dolgo prej, vsaj od leta 1980, ko je kmet Ivan Oman iz Zminca pri Škofji Loki, zdaj prvi predsednik slovenske kmečke zveze, dal pobudo za ustanovitev kmečkega sindikata. Ker so bile besede »pluralizem samoupravnih interesov« tedaj še puhla fraza, so politiki to precej nasil-

no zatrli. Pa ne za dolgo. Samoohranitveni čut slovenskega kmetstva se je letos (predvsem po zaslugi mladih) ponovno prebudil. Ne brez razloga! Kmete je k stanovsko političnemu organiziranju izzvala predvsem zavožena kmetijska politika, številni nakopičeni problemi v kmetijstvu in tudi spoznanje, da organizacije in ustanove, ki naj bi zastopale njihove interese, niso storile ničesar ali zelo malo za izboljšanje razmer v kmetijstvu, za večji vpliv kmetov na kmetijsko politiko, za večjo strokovnost odločitev... Novi stanovsko politični organizaciji sta tudi izraz določenega nezaupanja v (odtujene) forume in organizacijske oblike — v sekcije in svete za kmetijstvo v okviru socialistične zveze, v komisije za kmetijstvo, ki delujejo v mladinski organizaciji, v sindikat, v kmetijske zadruge, v kmetijski del gospodarske zbornice... Čeprav so bile nekatere razprave na četrtkovi kmečki tribuni precej čustveno obarvane, je bilo moč v petih urah slišati domala vse, kar žuli slovenske kmete. Ob tem, ko so brez dlake na jeziku opisovali razmere v kmetijstvu, so opozorili tudi na nesmisel besednega delikta in na to, da ima vsak pravico povedati svoje mnenje. Kmetje so ga — ne glede na to, ali je vsem zbranim to ugajalo ali ne!

● **Ivan Pučnik, eden najuspešnejših slovenskih sadjarjev:** »Nekateri slovenski izobraženci so po vojni pozabili, od kod izvirajo njihove korenine. Pobudo za stanovsko organiziranje kmetov so dali mladi, ki razmišljajo o naših problemih in nam poskušajo pomagati.

pridelali za dva milijona in pol prebivalcev. Območja, ki so bila kmetijsko dolgo zapostavljena, nimajo več moči, da bi se sama opomogla, zato mora ves narod premisliti o tem, kako bo gospodaril s prostorom in kako izrabljal naravne možnosti. Na zemljevidu Slovenije je veliko belih lis, od Trate do Brnikov, Bele krajine, Bizeljskega in Goriškega, kjer je prebivalstvo tako postarano, da je ogrožena poseljenost in »obnavljanje« območij.

● **Ivan Oman, kmet iz Zminca in predsednik Slovenske kmečke zveze:** »Ko so mladi kulturniki na proslavi v Selcah ob 70-letnici smrti velikega zadrugnega organizatorja Janeza Evangelista Kreka brali citate iz njegovih govorov in spisov, je neki udeleženec proslave dejal, da so »prav kot za naš čas in za današnjo rabo«. Če bi Krek živel danes, bi spet lahko

pisal črne bukke kmečkega stanu. Takrat kot Krek je živel in deloval tudi Ivan Cankar, ki je zaslovel po izreku: »Narod si bo pisal sodbo sam — ne frak mu je ne bo in ne talar!« Res, talar mu je ne piše več. Kaj pa frak... Socializem naj bi bila družba, v kateri vlada pravičnost. Toda — ali se ni ta socializem za kmečki stan sprevrgel v novo obliko fevdalizma. Nove oblike desetine, nov način zapostavljanja kmetov... Prav v zadnjem času upamo, da se je prižgala neka luč: Zveza komunistov je proklamirala socializem po meri ljudi, torej tudi po meri kmečkega človeka. Če pa hočemo, da bomo dosegli mero tudi za kmečki stan, se moramo organizirati. Naloga kmečke zveze je v tem, da zastopa interese kmetov pred družbo, da poskuša vplivati na kmetijsko politiko in kmetom izbojevati gospodarsko in politično enakopravnost... Že res, da človek ne živi samo od kruha, pač pa tudi od kruha, ki ga narodu prideluje kmečki stan. Zato kmečko vprašanje ni le vprašanje kmetov, ampak vse družbe.

● **Emil Erjavec, študent živinoreje iz Prekmurja in predsednik Zveze slovenske kmečke mladine:** »Zakaj ustanovljamo dve zvezi — Slovensko kmečko zvezo in Zvezo slovenske kmečke mladine? Mladi smo upornejši in manj pripravljeni na kompromis kot starejši, ne priznavamo avtoritativnosti in pokroviteljstva in se ne zadovoljujemo s takšno perspektivo kmetijstva, kot se denimo, naši starši. Nesporno je tudi to, da je mladinska organizacija po odprtosti za pobude pred socialistično zvezo. Sicer pa bodo številne naloge obema zvezama skupne, razlika bo le v radikalnosti — mladi bomo organizirali tudi štrajke, če ne bo šlo drugače, vztrajali pa bomo pri tem, da bo mnenje Zveze slovenske kmečke mladine obvezno za mladinske funkcije in dečegate.

● **Franc Zagožen, kmet in strokovnjak:** »Slovenska kmečka zveza lahko deluje le po določilih zakona o društvi in v okviru SZDL. Svoje cilje bo dosegla le, če se bo organizirala kot demokratična in napredna zveza, ki se bo zavzemala za socialno pravičnost in napredek, za gospodarsko in politično enakopravnost kmečkega stanu in za takšno kmetijsko politiko, ki bo v korist kmeta in naroda. Če hoče biti zveza neodvisna, se mora tudi denarno osamostaliti (člani naj bi plačali članarino), sicer pa naj bi bilo njeno delovanje tako razvejano, da bi segalo do sleherne vasi... Grehi naše kmetijske politike iz preteklih desetletij izvirajo iz tega, ker politike nismo prejemali demokratično, pač pa si je to pravico vzela majhna skupina ljudi. Nacionalno kmetijsko politiko pa lahko sprejme le narod, pri tem pa morajo imeti glavno besedo kmetje. Narod se lahko odpove eni od industrijskih panog, ne more pa se kmetu in kmetijstvu... V Sloveniji pridelamo 80 odstotkov potrebne hrane, znanja in površin pa imamo toliko, da bi jo lahko

smo, da nam bo industrija to kdaj povrnila, vendar smo se prevarali. Kmetijske delovne zadruge, v katere se je po agrarni reformi leta 1949 pod pritiskom včlanilo le pet odstotkov kmetov, so bile neučinkovite, saj so pridelale na hektar manj kot

● **Franc Potočnik, kmet:** »Po vojni smo bili kmetje nemalo razočarani: označili so jih za kulake, kosilnice BCS pa za mitalje, ki se je uperil v socializem. Pomagali smo obnavljati domovino, to je bil tudi čas obvezne odaje pridelkov, najbolj pa nas je bolelo prisilno sekanje gozdov za izgradnjo naše industrije. Upali smo, da nam bo industrija to kdaj povrnila, vendar smo se prevarali. Kmetijske delovne zadruge, v katere se je po agrarni reformi leta 1949 pod pritiskom včlanilo le pet odstotkov kmetov, so bile neučinkovite, saj so pridelale na hektar manj kot

najslabši kmetje. V petdesetih letih je bilo za kmete še najbolj — to je bila zlata doba slovenskega zadrugništva, ki je bilo tudi gospodarsko in politično zelo močno. Zato ni dolgo trajalo, zbal so se trdnih zadrug in močnega kmeta, zadruga lastnika je prešla v druge roke, začele so se arondacije, odvzem zemlje kmetom za oblikovanje družbenih posestev... Po letu 1970 je družba le spoznala, da je bilo napak preveč in je zadrugništvo začelo obnavljati.

● **Jože Bider iz Mozirja:** »Savinjski kmetje imamo ob ustanavljanju stanovskih organizacij tudi pomislek. Iz dolgoletnih izkušenj se bojimo, da se ne bi kmečka zveza in zveza slovenske kmečke mladine z leti sprevrgli v še eno pijavko, ki samo žre sadove kmečkega dela. Takšnih organizacij imamo že zdaj preveč.

● **Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije:** »Kot kažejo raziskave, imajo ameriški farmerji večji vpliv na politiko, kot je njihov delež v prebivalstvu. Podobno je tudi v državah Zahodne Evrope. In kako je pri nas? O razploženju kmetov smo uigabili posredno: če se je odkup povečal, smo menili, da so zadovoljni — in podobno.

● **Matija Kovačič iz republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:** »Nova ustava bo dala kmetom možnost, da ustanovijo klasične zadruge, kakršne so se v svetu in tudi pri nas (v petdesetih letih) izkazale za najboljše. Pri prenovi zadrugništva bi morali ohraniti dobre rešitve sedanjih zadrug in odpraviti njihove pomanjkljivosti. Kaj bi bilo treba spremeniti? Opustiti podjetniško poslovanje, uvesti članski delež, ki bi kmete bolj navezal z zadrugo, zagotoviti, da je zadruga lastnina neodtujljiva in jo še krepi, opredeliti položaj strokovnih delavcev in poskusiti uveljaviti, da bi se tudi mlekarne, klavnice in drugi obrati organizirali po zadrugnih načelih.

● **Marjan Podobnik, pospeševalec:** »Prazne vasi na Kočevskem, Tolminkem in v hribovitih območjih so greh in sramota, ki si jo mora razdeliti generacija, ki ni vajena priznavati napak. Takih, ki le jamrajo, da se ne da nič narediti, je že preveč. Neproduktivni, slabo izobraženi in reven kmet ne more biti delavcu jamstvo, da bo dovolj hrane. Nedopustno je, da ob tem, ko padajo najlepši gozdovi, na istem območju izumirajo cele kmetije in vasi. V hribovskih, obmejnih, kraških in odročnih območjih je treba pomagati s celovitimi ukrepi, ne pa delnimi, ki so včasih prav tragikomični. Na primer: kmet lahko dobi posojilo za hlev, ne more pa ga za hišo, z družbenim prispevkom si lahko uredi poti do pašnika, ne more pa si jo do svoje domačije... Organizirani slovenski kmetje bomo odslej drugače postavljali svoje zahteve — ne le s prošnjami, temveč tudi s pritiski. Ker se širijo govorice, da bodo

cene živinre, mesa ostale tudi po predvideni splošni cenovni nespremenjenosti, že nekaj časa pa so nevezdržne, napovedujemo vseslovenski živinorejski štrajk, če podražitve ne bo do konca maja.

● **Kmet Simončič iz Zasavja:** »Sedanje oblike organiziranja kmetov so bile le na papirju. Kmet je bil in je še vedno v zadrugah samo za krinko, za katero se skriva razna dejavnost, samo kmetijska ne. Družba izkorišča upornost kmetov, toda sprašujem se — kako dolgo še. V Zasavju smo že lani opozorili nase s prenehanjem oddaje mleka, vendar pa nam kmetijska zadruga ni stala ob strani. Nasprotno: iskala je grešnega kozla, da bi ga ožigosala... V Kavčičev mandatu je bila kmetijska politika bolj jasno začrtana, toda svojih ciljev ni dosegel ne Kavčič in ne kmet... Sedanja zvezna vlada ni dosegla drugega, kot da nas je pripeljala v trištevilično inflacijo, zato ji slovenski kmetje izrecimo nezaupnico.

● **Dragan Veselinov, beograjski profesor, ki se zavzema za napredno prenovo jugoslovanskega kmetijstva:** »Zdravo jugoslovansko — slovensko kmetje! Ciljev nimate mnogo, so pa zato močni. Vaš prvi cilj je imeti zemljo. Kdor vam jo želi vzeti, je vaš sovražnik. Ni slučajno, da ste le občani člani SZDL, da vas ni v državi in v partiji. Akumulacija se iz kmetijstva preliva v druge panoge, vaš otroci so odšli, nekatera zemljišča so se zarasla s gozdom, ne klonite! V državi vas je milijonov, to pa je moč, ki se je ne da zaobiti.

● **Brane Grah, kmet:** »Cankarjev dom nam je spodletel. Ali so se tam spraševali, da so delavci Litostroja prišli vanj v težkih čevljih, kmetje pa bomo morda v škornjih?«

● **Viktor Žakelj, podpredsednik republiške konference SZDL:** »Slovenska kmečka zveza je otrok nemirnega, kriznega časa. Svoj obstoj bo opravičila, če bo doprinesla k boljšemu položaju kmetijstva in večjemu družbenemu vplivu kmetov. V socialistični zvezi jemljemo to, da se želijo kmetje vključiti v našo organizacijo kot priznanje, da fronta postaja ljudska. Pobuda za spreminjanje pa pomeni tudi zaupanje v načrt prenove slovenske družbe... Razumem, da je bila beseda na današnji tribuni čustvena in da ste bili kritični. Eno pa je res: navdušenje kmalu upade, ostane pa realnost, zato se zavzemam za razumnost, za stopen dialog. Pred nami je tudi velika odgovornost do ostalih kmetov v Jugoslaviji. Zna se zgoditi, da bodo ponekod to razumeli kot grožnjo socializmu.

C. Zaplotnik
Foto: G. Šink

Sporočilo kmečke tribune javnosti

Več kot tisoč državljanov Slovenije, kmetov in prijateljev kmečkega stanu, ki smo se zbrali na javni kmečki tribuni v Ljubljani, v celoti podpiramo ustanovitve obeh kmečkih stanovsko političnih organizacij — Zveze slovenske kmečke mladine in Slovenske kmečke zveze.

Javno tribuno razglasamo za ustanovni občni zbor obeh zvez in obema iniciativnima odboroma dajemo pooblastila upravnih odborov. Podpiramo tudi programsko izhodišče obeh organizacij, ki bosta terjali popolno gospodarsko, socialno in politično enakopravnost kmečkega stanu in tako prenovo kmetijske zakonodaje in politike, ki bo jamčila gospodarsko, demografsko, kulturno in naravovarstveno oživilje slovenskega podeželja posebej ogroženih in opuščenih delov naše krajine. Prepričani smo, da bo zvezi v teh zahtevah podpirala vsa narodna in demokratična javnost in da bo morala oblast bolj poslušati glas kmetstva.

● **Kmetje, zbrani na današnjem shodu, ne zaupamo več zvezni vladi.**
● **Zahtevamo neposredne volitve vseh organov oblasti, na katerih bodo lahko politično organizirani kmetje kandidirali svoje predstavnike.**
● **Zahtevamo ustavno — pravno varstvo družinske kmetije in zadrugne lastnine ter pravo zemljišča maksimuma in vrnitev odvzete zadrugne lastnine.**
● **Zahtevamo odpravo kmetijskih, gozdarskih in lovskih monopolov.**
● **Zahtevamo takojšen popravek odkupnih cen mesa, drugače napovedujemo splošni slovenski živinorejski štrajk.**

TEMA
TEDNA

Darči bi se nam rad vrnil

Aktualni kot smo in bomo, smo ob letošnjem tednu varnosti natanko v petek, 13. maja, ob 13. uri in 13. minut dobili neprisluskovalno telefonsko zvezo z italijanskim Napolijem. Tam se je v nekem predmestnem kafiču na svobodi še vedno mučil naš slavn ropar in neustavljivi vlomilec. Nihče drug kot naš preddvorski somešan, zdaj signore Darco Skoda.

Allo, allo, Darči? Kako si kaj?

Obupno.

Kako obupno? Saj si ja na svobodi.

Me taka svoboda več ne zanima.

Te ima v krempljih cosa nostra?

Ma kaki! Mene nihče nima v krempljih. Sem sam svoj gospod.

Si lačen, žejen, te muči domotožje?

To zadnje ... ja. Tu je tak dolgčas! V Jugoslaviji je bolj razburljivo. Izreden poligon možnosti in priložnosti. Rad bi nazaj.

Kaj si nor? A si pozabil, da te imamo za kriminalca par excellence?

Par ... kaj?

No ja, za tatiča v pravem, najboljšem pomenu. Mar misliš, da smo varnostno tako zelo učinkoviti in samozaslišno osveščeni pozabili, kako galantno si ropal in kako galantno si nam jo pobrisal? V samico boš šel in zrl v nebo na kvadratu!

Kakšno nebo, kakšni kvadrati! Če tu, v Italiji, kaj pljunem, bodo res kvadratki in pendrek, naših domačih arestov pa je sama humanizacija, socializacija, prekvatifikacija, zaupanje, rehabilitacija. Doma uide vsak dojenček, če le hoče. Tako bi bil lahko malo notri, še več zunaj...

Menda ne bi spet kradel in vlamjal?

Kaj vem. Najbolj me žalosti in jemlje moralo to, da kmalu sploh ne bo več kaj ukrasti.

Ali veš, zakaj te kličejo?

Ce imate spet kakšen dan odprtih vrat, me ne zanima. Pridem tudi skozi zaprt.

Ne, Darči, ni še dan odprtih vrat. Dan varnosti praznujemo.

A to? Iskrene čestitke tudi od mene.

Da nisi malo zloben?

Sploh ne. Samo pomislite, v kakšno nevarnost bi se spravljali, če ne bi bili naši aresti humanizacijskega tipa. Tako bi moral plezati po rjuhah in bi si pri takem begu lahko tudi zlomil nogo; če bi kopal rov, bi se lahko z grebljico kresnil po prstih; če bi skakal s strehe zapora, bi lahko skočil tudi na glavo stražarja ... Brrr... Tako pa sem povsem varen in spoštovan zakorakal mimo stražarja. Ta je dobrodušno zamrmral z "nasvidenje", jaz pa sem jo s ciao ragazzi in varno in mirno pobrisal...

D. Sedej

Anekdoti

● **Čas za premislek**

Francoski znanstvenik in astronom Francoise Arago je bil nekaj časa pariški župan in je poročil mnogo parov. Na vrata poročne dvorane je dal pritrditi napis:

"Od opoldne do dveh zaprto. Ti dve uri imate čas za premislek..."

● **Če pade barometer**

Francoski znanstvenik Arago je dobil v dar prekrasen barometer, ki ga je obesil v dnevno sobo. Med čiščenjem je stari služabnik nekoč zbil barometer z zidu in naprava se je razbila na tisoč koščkov. Ubogi služabnik je bil ves iz sebe zaradi te nesreče, ko je vstopil znanstvenik in videl, kaj se je zgodilo. Da bi potolažil starca, je Arago dejal:

"Nikar ne bodi žalosten. Edino, kar se ti lahko pripeti, je huda nevihta, ker je barometer tako nizko padel..."

Male gorenjske vasi

Letence (2)

Piše: D. Dolenc

Enajst hiš in osem obrtnikov

Ja, časi se spreminjajo, tudi v Letenci se danes veliko drugače, kot je bilo pred vojno in mor-da še prva leta po vojni. Ivan Mali, daleč naokrog znan odlični krojač, je našel kar 8 obrtnikov v vasi, ko je ta štela le 11 hiš. Tu so bile kar 4 opekarne (ciglarne), 2 čevljarja, ki sta imela tudi po več delavcev zaposlenih, mizar in krojač. Danes je tu le še troje obrtnikov, mizar, krojač in en sam mož, ki se še ukvarja z opeko. Ta mož pa je zato toliko bolj znan daleč po svetu, ker pri hiši že nekaj rodov nazaj izdelujejo tlakovce, opeko, s kakršno so včasih tlakovali kuhinje, veže v kmečkih hišah. Nekajkrat je bil Jože Šve-gelj, Anzel, že v časopisih, tako da so ljudje lahko slišali zanj in naročila za njegove tlakovce prihajajo z vseh koncev Slovenije. Tisti dan ga je slišal na Primorskem, ponj pa prihajajo daleč od Stajerske, Dolenjske, veliko ljubljancev hoče imeti njegov tlak po stanovanju, pa tudi z

Justina Mali: "Nobena veselica ni minila brez domačega liker-ja."

STRIGANE STRUNE STRIGANE STRUNE

FV NEWS

Malokrat imamo znotraj naših meja možnost najave izida bodisi plošč bodisi kaset, ki izidejo v založbah, ki ji naša kultura ne podpira prav mogočno.

V ta kontekst na svoj način sodi tudi ljubljanska založba FV, ki ima, kot je seveda dobro znano, na grbi cel kup izrednih projektov.

Kaj pa je trenutno aktualnega za njihovi-vimi vrati? Pred izidom je velika plošča **Borgia** z naslovom **Ogolelo mesto**, ki bo izšla v koprodukciji **Založbe FV** in **ZKP RTV Ljubljana**. Na njej bodo nekateri posnetki z belgijskih plošč **No hope, no fear** in **N.U.D.** ter novi, še neobjavljeni posnetki. Plošča je posneta v ljubljanskih studijih, miksanje pa je opravljeno v znanem londonskem **Southern studiu**.

V pripravi so tudi **4 nove kasete** - **Sonic youth** in **Pere ubu** nadaljujejo serijo **"Živi v Ljubljani"**, tokrat v sodelovanju z **Radiom Študent**. (pri-speval bo svoje koncertne posnetke), kar bo skupaj s kvalitetnejšimi trakovi občutno izboljšalo kvaliteto kaset. Jeseni pridejo na vrsto še neobjavljeni koncerti (**Test Department**, **Einsturzenden Neubauten**, **Swans** itd.). Drugi dve kaseti pa pripravljata domači skupini **SCH** iz Sarajeva in avtorji glasbe ob razstavi **Veš slikar svoj dolg: Music for the Spectator**. Pred izidom so tudi prve tri video kasete edicije **Neo video**, pri katerih gre za sodelovanje z **Brut filmom: M.A.X.**, **Škuc - Ropot 86 - 87** in **Good morning America**.

V življenju je tudi nova številka fanzina **Vrnitev odpisanih**.

Vine Bešter

VIDEO LESTVICE PAZI IZ TRŽIČA

Tokrat prvič objavljamo nagradno vprašanje nove video-teke PAZI, ki so jo odprli v Tržiču na Partizanski 12.

Za začetek sprašujejo naslednje: kdo je glavni igralec v filmu **Steel Dawn**?

Srečni izžrebanec, ki bo pravilno odgovoril na vprašanje, si bo lahko brezplačno lahko izposodil deset kaset ali pa bo dobil kaseto z želenim filmom.

Odgovore pošljite na uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj do srede, 18. maja.

Kupon _____

Ime in priimek _____

Naslov _____

Odgovor: _____

Dahnili so da:

● **V Škofji Loki:** Ivanka **Katrašnik** in Janez **Pogačnik** iz Zabrekve nad Škofjo Loko; Zorislava **Bogataj** in Franc **Možina** iz Stare Oseli-ce; Olga **Rupnik** in Janez **Pirih** iz Podlanišča; Mihaela **Sajević** in Franc **Jenko** iz Gorenje vasi.

● **Na Jesenicah:** Maja **Špec** in Alojz **Gorišek** z Jesenic; Vanja **Noč** in Boris **Bratušek** z Jesenic; Karin **Alič** in Robert **Ovsenek** iz Zabrznice; Erika **Justin** in Ivan **Ozmeč** iz Breznice; Stanka **Pristov** in Oto **Franc** z Jesenic; Mirjana **Pančur** in Boris **Praprotnik** s Potok; Jožica **Mesojedec** in Milan **Dolinar** iz Lesc.

● **V Kranju:** Andreja **Gregorc** in Iztok **Žnidarič** iz Kranja; Marta **Vilfan** in Tomaž **Kalan** iz Dolfarij; Milena **Kerbar** in Tomaž **Pičman** iz Cerkelj; Vilma **Dolinar** in Mirko **Hančič** z Mlake; Marija **Balantič** in Igor **Korošec** iz Hotemaž; Silva **Metelko** in Slavko **Sitar** iz Vogelj; Andreja **Šturm** in Anton **Pušavec** iz Kranja; Bernarda **Kutnjak** in Branko **Lotrič** iz Kranja; Maja **Nose** in Matjaž **Naglič** iz Šenčurja; Tjaša **Jeras** in Uroš **Rezar** iz Kranja; Andreja **Oblak** in Bogdan **Finžgar** iz Kranja; Anica **Kuhar** in Goran **Soldat** iz Kranja; Vesna **Konc** in Bojan **Korošec** iz Kranja; Mara **Čuturič** in Radenko **Petrovič** iz Predoselj; Danijela **Praprotnik** in Bojan **Kenda** iz Zg. Dupelj; Bran-ka **Zalar** in Drago **Čotar** iz Kranja; Mihela **Škerjanc** in Franc **Čebulj** iz Cerkelj; Sonja **Jeram** in Marko **Jekovec** iz Kranja; Jožica **Križnar** in Janez **Šparovec** iz Kranja.

PRIJAZEN NASMEH

gorenjski

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Andrej Karlin

Naše bralke Marije Uršič iz Medvod bi bili najbrž veseli v vsaki reklamni agenciji, tako prepričljivo je znala predstaviti prijaznost in ustrežljivost ljudi, ki delajo v gostilni Plevna v Škofji Loki.

Gostilna, vodi jo Andrej Karlin, res slovi naokrog tako po do-bri hrani kot prijetnem počutju. »Prijaznost je pol uspeha v go-stinstvu,« pravi lastnik. »Sam od sebe in tudi od drugih, ki streže-jo gostom, zahtevam prijaznost, čeprav je včasih težko. Ljudje so zelo vznemirjeni, s težavami prihajajo iz službe v lokal, kjer je natak nekakšen strelovod. Včasih je dovolj samo beseda nekoga zraven, da iskra vzplamti. Razburjene goste je pač treba na lep način umiriti, čeprav tvegaš tudi očiitek, češ kaj se vmešavaš.«

Kaj pa zvečer, ko je vzdušje na vrhuncu, gostilno pa je treba ob 23. uri po občinskem odloku zapreti? Čas je ran, posebno po-leti, ko je še ob devetih, pol dese-tih svetlo, prav tedaj pa je na go-stilniškem vrtu najprijetnejše.

Andrej Karlin se pritožuje nad varuhi reda, ki potrkajo na vrata malo po enajsti zvečer, pa čeprav nihče ne razgraja in ne moti sosedov. Ravno v sredo in četrtek so spet trkali, temu sledi prijava na sodnik za prekrške. In vse to za dobro gostov, med katerimi so večkrat tudi ugledni občinski in poslovni ljudje, ki se čudijo, odlok pa vendarle ostaja, kot je.

H. Jelovčan

BLEJSKA KMEČKA OH CET

● **Kdo bi se rad poročil na blejski kmečki ohceti?**

Turistično društvo Bled tudi letos pripravlja vrsto zanimivih po-letnih prireditev, med njimi je največja in najbolj odzivna Blejska kmečka ohcet, ko se po starih šegah in navadah zares vžame ta fant in dekle.

Tudi letos organizatorji (Turistično društvo Bled in KUD Bled) vabita vse mlade gorenjske pare, ki so tik pred ohceto in bi se morda radi poročili na kmečki ohceti. Letos jo bodo pripravili od 10. do 14. avgusta.

Mladoporočenca čaka vrsta lepih daril, obilo veselja in zabave. Vsi tisti, ki bi se radi tako poročili, naj pošljejo prijavo na **Turistično društvo Bled, Ljubljanska 8, do 10. julija**. Organizatorji bodo vse, ki se bodo prijavili, povabili na pogovor. Zaželeno je, da sta bo-doča zakonca iz kmečkih družin, nujno pa ni. Samo ena omejitev je: mora jima biti prva poroka.

Vabljeni!

Čvek

● **Tomba in Katarina Witt?**

Olimpijska šampionka v umetnostnem drsanju Katarina Witt se je razšla z vzhodnonem-skim popularnim bobnarjem, njen novi izbranelec pa je njen vrstnik, 23-letni kanadski drsa-lec Kurt Browning. Pripoveduje-jo, da je imel Kurt ostrega kon-kurenta v Albertu Tombi, ven-dar je neprekosljivi italijanski smučar v tej tekmi ostal praznih rok...

● **Zaradi lepote je paralizirana**

Neka mlada Francozinja je na vsak način hotela, da bi bila pevka in da bi bila izjemno lepa.

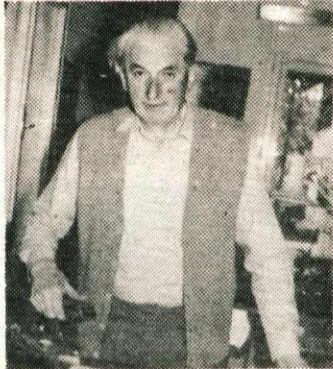
Zato je šla na majhno operacijo nosu. Po tej operaciji je oslepela na desno oko, polovica telesa pa je postala popolnoma paralizirana. Nato je iskala pomoč pri dru-gih lepotnih kirurgih, ki so jo vsi po vrsti na novo operirali, a brez uspeha. Zdaj je težki invalid, na sodišču pa teče pravda, kateri kirurg je najbolj odgovoren za tragične posledice.

● **Prodaja nepremičnin preko satelita**

Za bogate japonske kupce, ki si želijo kupiti razkošno vilo v Ameriki, bodo ameriške firme za prodajo nepremičnin poskr-bele tako, da jim ne bo več treba potovati v Ameriko. Kar preko satelita in kabelske televizije bodo ponujali nepremičnine. Prvi poskus so že napravili in tako prodali razkošno vilo nekdanje ameriške filmske igralk.

skem, po Istri, kar cele hiše, vse prostore od kraja, položje v nje-gov tlak. Včasih so bile vse kruš-ne peči obložene s tlakovcem, ponekod so ga pa polagali tudi na podstrešje, da je varoval pro-ti požaru, ko še ni bilo cementa. Danes spet oživlja, spet dobiva svoj mik, svojo vrednost. Pod je bolj tople kot obložene kot s kera-mičnimi ploščicami ni dosti slabši kot parket. Lepo rdečo barvo ima in bolj ga žge, bolj je rdeč. Glino uporablja Joža do-mačo, kar zažad za svojo opekar-no je nakopljel. Včasih so se na-mučili z njo, kajti vse so morali z nogami obdelati. Hlače so zavihali do kolen, pa hodili po njej. Zdaj pa že petnajst let to delo opravlja stroj za gnetenje. In tu-di z lopatami se ne mučijo več pri kopanju ilovice. Zdaj to vse postore z malim bagrom, ki so ga na vasi kupili za poljske jar-ke kopat po travnikih, kjer je močvirno. Še en primer, kako se v Letencah ljudje lepo skupaj vžamejo.

Prav nič reklame ne potrebuje Anzelnov ata za prodajo te svoje ploščate opeke, kajti proizvodni proces je dolg, zanimanja zanjo pa veliko. Ko zgnete ilovico, jo nameče v lesene modele, surovo opeko pa potem dva meseca suši na deskah in jo obrača, da se ne skrivi in ne spoka. Šele po dveh

Ivan Mali iz Letenc je daleč na-okrog znan odlični krojač.

mesecih jo žge, 3 do 4 dni se pe-če, kolikor so pač suha drva, opeka in kakršno je vreme. Lep-še je, prej je peka gotova.

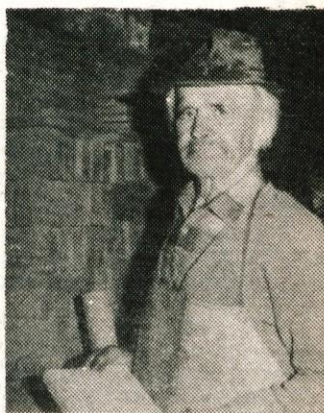
S konjem kar po vodi

Anzelnov ata, ki mu je danes 78 let, pomni slabe čase, ko se je garalo od jutra do večera, ko Kamnjek še nobenega mostu ni imel. Kar čez vodo so vozili s ko-njem in včasih so pripovedovali, da je bila enkrat, mogoče sto let nazaj, taka povodenj, da je Po-dakarju konja in voz vzela. Sam pa je tudi nič kolikokrat moral pustiti voz na onem koncu Le-tenc in priti domov s konjem na-

okrog, po gozdu. Zdaj imajo Le-tence asfalt, no skozi Kamnjek ga še ni, imajo trdne mostove, veliko travnikov so že osušili, vsem gre dobro. Ni, da bi tarna. Le če hoče delati, in Letenčani so vsi od kraja delavni.

Za veselico pomarančni in vinski liker

Z Justino Mali pa se pogovar-ja, kakšno je bilo v Letencah včasih družabno življenje. Ži-vahno je bilo, pravi, fantje so na vasi peli, cela vrsta ljudi se je potegnila po bližnjicah proti Go-ričam v cerkev, na igre, na vese-lico. Od svojega šestnajstega le-ta naprej je hodila na veselice pomagat, in nič koliko likerjev je zanje skuhal: vsakej po 5 li-trov pomarančnega, vinskega pa po 10 litrov. Rdeči križ je na Gol-niku vsako leto naredil veselico. Pomagali so vsi. Ja, kje so tisti časi, ko je Mesčev Stane, ki se je pri Olipu učil za čevljarja, tako dolgo ponoči pod oknom doma igral na harmoniko, da so mu odprli. Po vojni, ko pa so čevljar-je v Planiko potegnili, je pa vas kar nekam zamrla razmišlja Ju-stina. Bila so tudi kasnejše leta, ko je bilo silno živahno, še tri le-ta nazaj, zdaj pa organizirajo bolj izlete. Gredo pa res vsako leto kam. Zdajle aprila so bili na

Anzelnov ata, Joža Švegelj je že tretji rod, ki žge tlakovec v Le-tencah, za njim povzema sin.

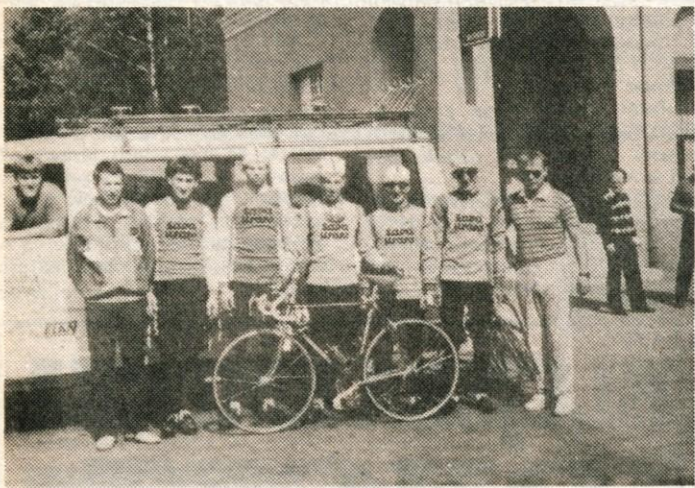
Primorskem, na kmečkem turiz-mu v Vitovljah. Od dveh šrang se je nabral denar, malo je pa še vsak dodal, pa so imeli čudovit dan. O, pa dobe se na vasi, ko kdo kupi nov avto, ko se rodi nov Letenčan, če ima kdo god. In takrat se spet dogovore za kakšno novo družabnost. Vse prihaja z dobro voljo, spontano, kot je to rado med prijatelji. Res, malo je vasi, ki bi se tako skupaj vzela, kot prav Letence.

ureja DARINKA SEDEJ

Po dvaindvajseti mednarodni kolesarski dirki Alpe – Adria

Naši kolesarji ostali brez skupne zmage

Kranj, 15. maja – Nič kaj dobra ni bila bera jugoslovanskih kolesarjev na pravkar končani mednarodni kolesarski dirki Alpe – Adria. Lani je bil skupni zmagovalec med posamezniki Gorazd Penko in ekipa Poljske. Na letošnji dirki je bil skupni zmagovalec član ekipe Mecair Milano Gianluca Tonetti, ki je doma iz Coma. Ekipno je zmagala mlada reprezentanca SZ, gorski zmagovalec je bil Valter Bonča. Sama organizacija dirke je bila vzorna, bila je v rokah slovenskih kolesarskih delavcev. Zamerimo jim lahko le, da so premalo poskrbeli za marketinško dejavnost. Že tako so naši kolesarji skoraj brez denarja.

Na pravkar končani kolesarski dirki Alpe – Adria so naši kolesarji ostali brez skupne zmage. Res je sicer, da na dirki niso nastopili vsi naši najboljši tekmovalci in da se mora Jure Pavlič predčasno posloviti. Res je tudi, da je bila konkurenca sicer izenačena, a vendar ne na posebno visoki mednarodni ravni. Naš kakovostni kolesarski šport gre spet na rakovo pot.

Tako so izzevnele tudi besede naših trenerjev, med katerimi so bili trije, ki imajo v svojih klubih res vrhunske kolesarje. Vsi delajo po izdelanih načrtih, le v jugoslovanski kolesarski zvezi je vse narobe. Ni pravih reprezentančnih treningov, dogaja pa se tudi to, da iz reprezentance črtajo tiste, ki so res dobri. Po odhodu bivšega zveznega trenerja Francija Hvastija v Avstrijo je delo z reprezentanco slabo. Novi zvezni trener Cvitko Bilič iz Pulja ima prebiko besedo, da bi preglasil direktorja kolesarskega kluba Rog Zvoneta Zanoškarja. Ta je že prej metal polena pod noge zveznemu kapetanu in tudi novi ni dosti na boljši poti. Vse mora narediti tako, kot mu je ukazano. Dokler ne bo sodelovanja ne smemo pričakovati zavidljivih uspehov naših kolesarjev.

Zmagovalec letošnje dvaindvajsete mednarodne dirke Alpe – Adria je član Mecaira Milano, ki je doma iz Come, Gianluca Tonetti. Že pred dirko je po besedah nekaterih naših tekmovalcev veljal za favorita. Čeprav ni zmagal v nobenih od sedmih etap. Ekipno zmago so odnesli mladi reprezentantje SZ. Zmago so si pridobili z dobro skupno vožnjo od Sesljana do Ljubljane. Našim kolesarjem so tako ostale etapne zmage. Dobila sta jo Marko Polanc in Borut Ječnik, v gorskih ciljih je bil končni zmagovalec Valter Bonča, v letičih ciljih Radiša Čubrič, po točkah Savčan Marko Polanc, ki je bil v skupni posamezni razvrstitvi drugi, medtem ko je bil tretji Pintarič (Jugoslavija).

Končni zmagovalec Gianluca Tonetti: »Čeprav nisem dobil nobene etape, sem skupni zmagovalec. To je moj največji mednarodni uspeh. To je res moje veselje in tudi veselje moje ekipe. Vsi so garali za mojo zmago. Jure Pavlič se moral posloviti od dirke. Če bi ostal do konca, bi bil gotovo končni zmagovalec in v ekipni uvrstitvi bi zmagala ekipa Jugoslavije.«

Naj zaključimo z besedami, ki jih je povedal komisar dirke UCI Romun Octaviani Hamze: »Moja naloga in naloga glavnega sodnika Vasilija Morovića je bila, da deliva pravico tako, kot jo нареkujejo predpisi Mednarodne kolesarske federacije. Drugo je stvar Zvoneta Zanoškarja, direktorja Roga. Ni res, da ni vedel za kazni Jureta Pavliča. O tem sem ga opozoril že v Ljubljani. Zaradi Pavliča ni nič nejasnega, da ne sme tekmovali na italijanskih cestah. Toda Zanoškar je tolmačil nova pravila, ki jih sploh ni. Z njim sem imel tudi problem, da so Rogovci sploh vozili z dresi Jugoslavije in ne Roga. Prijavljeni pa so bili kot vaša reprezentanca. Vse to bo šlo v moje poročilo na mednarodno kolesarsko zvezo.

D. Humer

Aleš Galof:

Težko se je vključiti v članske vrste

Kranj, 15. maja – Po odhodu Francija Hvastija na novo dolžnost v Avstriji, je člansko vrsto Save prevzel Bojan Udovič. Franci Hvasti je še vedno njegov svetovalec pri pripravah kolesarjev Save. Bojan Udovič dolžnost zagrizeno opravlja, saj se zaveda, da je njegova trenerska članska pot še težja, ker je bil Franci dolga leta trener Save in ne samo jugoslovanski kolesarski zvezni kapetan. Na pravkar končani kolesarski mednarodni dirki Alpe – Adria sta bila med Savčani tudi dva, ki sta v letošnji sezoni prvič prestopila v članske vrste. To sta Borut Ječnik in Aleš Galof. Dobro sta prestala članski mednarodni kolesarski krst.

Aleš Galof je doma iz Škofje Loke, star je devetnajst let in je dijak srednje kovinarske šole Boris Zihlert v Škofji Loki.

»S kolesarskim športom sem se začel ukvarjati pred petimi leti kot pionir pri kolesarskem klubu Sava Kranj. Moj prvi trener je bil Ilija Čošić, pri mladincih pa sem prišel nato v roke trenerju Bojanu Udoviču, ki je tudi trener članov. Pri mlajših mladincih sem bil prvak Jugoslavije na kronometer med posamezniki in dvakratni med ekipami. Drugi sem bil tudi na prvenstvu SFRJ v ciklokrosih in imam nekaj dobrih mednarodnih uvrstitev. Ko sem prišel v vrste starejših mladincev, sem kaj kmalu postal tudi državni reprezentant. Skupaj z mojim klubskim kolegom Borutom Ječnikom sva bila gonilna sila pri vseh uspehih, ki jo je dosegla reprezentanca. Nepozabno je deveto mesto lani na svetovnem prvenstvu za mladince v Italiji. Sam sem na dirki po Istri zasedel šesto mesto v skupni uvrstitvi, bili smo dvakrat ekipni državni prvaki, sam pa sem bil na tem prvenstvu med posamezniki drugi.

V letošnji sezoni sem prvič v članski vrsti. Vsak prehod je težak. Dirke pri članih se ne da primerjati s kategorijo mladincev. Etape so pri članih daljše in članska ekipa je homogena. V taki ekipi je treba tekmovali z glavo in ne samo vrteti pedala.

D. Humer

Golbal, igra slepih in slabovidnih

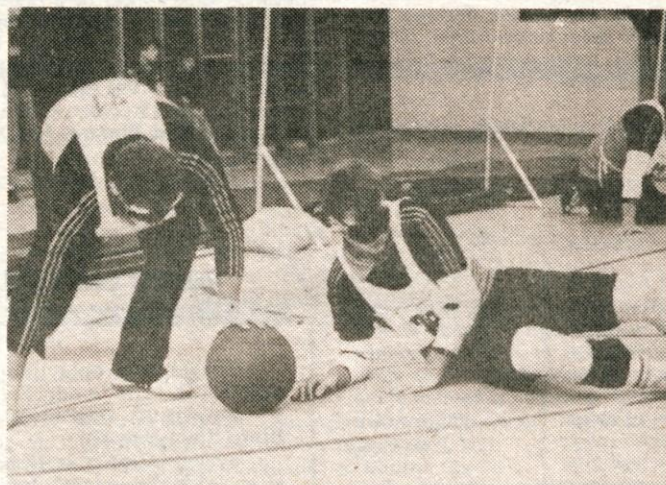
Zveneča žoga mora v gol

Škofja Loka, 14. maja – Državno prvenstvo v golbalu, igri slepih in slabovidnih z zvenečo žogo, ki je bilo v telovadnici Osnovne šole Cvetko Golar na Trati, je potrdilo resnico: šport in rekreacija pomenita za zdravega človeka višjo kakovost življenja, za invalida pa veliko več, medicinsko in predvsem socialno rehabilitacijo, možnost ohranjanja zdravja ali celo preživetja.

Slepi in slabovidni se z nekaterimi športi (šah, plavanje) ukvarjajo tako kot zdravi, nekatere panoge so v večji meri prilagojene sposobnostim slepih in slabovidnih (tek na smučeh, atletika), nekatere igre pa so izključna posebnost slepih in slabovidnih. Ena takšnih iger je golbal, igra z zvenečo žogo. V njej nastopajo igralci, ki imajo na očeh posebne ščitnike, tako da so vezani izključno samo na sluh, kakršnakoli pomoč na račun še tako skromnega vida pa je onemogočena. Igrišče za golbal je dolgo 18 in široko 9 metrov. Na vsakem koncu je 1,30 metra visok gol po vsej širini, ki ga branijo po trije igralci, obenem pa z meti proti nasprotni strani skušajo nasprotniku zabiti gol. Polčas traja sedem minut čiste igre, za vsako moštvo pa igrajo po trije igralci. Ravnanje se izključno po sluhu, proti nasprotnikovemu голу pa mečejo 2 kilograma težko žogo, ki med poskakovanjem oziroma med dotikom tal zazveni. Po zvonu igralci sklepajo, kje je žoga, kje je treba braniti gol. Žoga je tudi velika, saj je njen obseg kar 86 centimetrov. Ker je zvok žoge edini znak igralcem,

mora biti med igro v dvorani popolna tišina.

Golbal ali igra z zvenečo žogo je po svetu zelo razširjena, naši igralci golbala pa sodijo v svetovni vrh. Na zadnji invallidski olimpiadi v New Yorku leta 1984 je bila Jugoslavija tretja, predlanskim in lani pa je bila svetovni prvak.

Letošnjega državnega prvenstva v Škofji Loki pod pokroviteljstvom predsednika škofjeloške občinske skupščine

in Jožeta Albrehta so se udeležile reprezentance Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Kosova in Slovenije. Za slovensko reprezentanco so igrali Rajko Kopač iz Pred-dvora, Darko Kisovec iz Škofje Loke, Erlend More, Ivan Mlačnik, Franci Mlačnik in Stane Spolenak, trener pa je Franc Fras. Vsako moštvo je igralo z vsakim, uvodna tekma prvenstva pa je bila med Slovenijo in Kosovom, ki jo je dobila Slovenija s 6:3. Izvedba državnega prvenstva ne bi bila tako uspešna, če ne bi pomagali številni delovni kolektivi, organizacije

in zasebniki iz škofjeloške občine in Gorenjske. S tem so potegnili humano potezo!

J. Košnjek

Kolesarski kriterij v Škofji Loki

Škofja Loka, 15. maja – Kolesarski klub Sava Kranj in škofjeloški kolesarski klub Janez Peternel bosta 27. maja organizirala kolesarski kriterij po ulicah Novega sveta v Škofji Loki. Tekmovali bodo v kategoriji pionirjev A in B, v kategoriji mlajših in starejših mladincev in članov.

Ta kriterij bo pomenil tudi manjšo slovesnost, saj se bodo kolesarji Save oddolžili delovnim organizacijam v Škofji Loki za denarno pomoč, bo pa tudi popestritev kolesarske dejavnosti v Škofji Loki za tekmovalce in tudi rekreativce. Start bo 27. maja od 16. do 19. ure, podelitev nagrad pa bo po končanem kriteriju pri ribji restavraciji na tržnici v Škofji Loki.

D. H.

Zmaga ameriških rokometarjev v Škofji Loki – V Škofji Loki smo bili priča po dolgem času izjemnemu športnemu dogodku: tekmi med Termopolom, članom slovenske rokometne lige, in olimpijsko reprezentanco Združenih držav Amerike, ki jo trenira naš nekdanji odlični rokometar in olimpijec dr. Branislav Pokrajac. Tekmo je spremljalo nad 700 ljubiteljev rokometarja, zmagali so Američani z 22:24, uspešno pa sta sodila Celar in Svoljšak. V začetku tekme sta se od sodniške naloge po dvajsetih letih sojenja poslovila Porenta in Bernard iz Kranja. Gostovanje ameriških rokometarjev, ki so bili na pripravah v Sloveniji, so omogočile škofjeloške delovne organizacije in Slovenijci iz Ljubljane. Rokometarji so bili posebej gostje tovarne Sešir, spoznali so Škofjo Loko, zvečer pa jim je na družabnem srečanju izrekel dobrodoščilo tudi predsednik škofjeloške občinske skupščine Jože Albreht. Rupar – Foto G. Šinik

Duple, 15. maja – Ženska rokometna ekipa Kranj Duple bo v novi sezoni drugoligaš. Še zadnje kolo jo loči do letošnjega zaključka republiške ženske rokometne lige. Prvak je tako že znan. Rokometarice Kranj Duple so tako že drugi slovenske prvakinja. V soboto so na igrišču OŠ Duple visoko premagale ekipo Palome – Kranj Duple: Paloma 40:13 (17:9). Igrale so: Jakupovič, Čeferin 13, Orehar 2, Bajrovič, Ovsenek 1, Kastelik 4, Zontar 11, Jeruc 3, Lenič, Gradišar 6. V tej ligi je Alpes premagal Olimpijo s 33:15 (16:8), v moški ligi pa Termopol STT Rudar z 21:20 (10:10). (D. H.) – Foto: G. Šinik

Planinski izlet

Kranj, 16. maja – Planinsko društvo Kranj prireja 21. maja izlet na 1643 metrov visoki Matjur nad Kobaridom. Avtobus bo odpeljal ob šestih zjutraj iz pred hotela Creina v Kranju prek Škofje Loke in Petrovega brda do Perata. Vzpon bo trajal tri ure. Povratek bo prek Vršiča. Cena izleta je 7000 dinarjev, prijave pa sprejema društvo še jutri. Vodnika: Miro Feldin in Alojz Smolej.

J. K.

Radovljiško sindikalno strelsko prvenstvo

Radovljica, 13. maja – Zveza telesnokulturnih organizacij Radovljica razpisuje občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško. Tekmovanje bo v soboto in v nedeljo, 21. in 22. maja, na strelišču kulturnega doma v Mošnjah. Strelke in strelci bodo razdeljeni v dve starostni skupini: do 40 let (rojeni 1948 in mlajši) nad 40 let (rojeni leta 1947 in starejši). Po možnosti naj vsaka ekipa prinese svoje puške, v skrajni sili pa jih bo preskrbel organizator. Tekmovalci morajo prinesiti s seboj potrjeno zdravstveno izkaznico, prijavina pa je 1000 dinarjev na strelca. Informacije daje ZTKO Radovljica.

J. K.

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

OD TEKME DO TEKME

Tržičani drugi, Škofjeločani tretji – Člani Društva za prosto letenje Prepih iz Tržiča so priredili na Kriški gori republiško prvenstvo v letenju z zmaji. Nastopilo je kar 49 pilotov zmajarjev iz 11 klubov, kar kaže, da zanimanje za to športno vrsto narašča. Za republiško prvenstvo so morali tekmovalci opraviti dva preleta s kontrolnimi točkami. Največ uspeha je imel Andrej Mravlje (Delta Ljubljana), drugi in tretji pa sta bila Tržičani, člana Prepiha Matjaž Brezav in Roman Tomat. Ekipno so bila prva Krila iz Krškega, ki so imela popolno ekipo. Tržičani so bili drugi, Let iz Škofje Loke pa je bil tretji.

– J. Kikel

Šenčurju pokal Kuralt – Pivk – Športno društvo Polet iz Sv. Duha je priredilo spominski nogometni turnir v spomin na smučarja Jožeta Kuralta in mladega nogometaša Jožeta Pivka. Sodelovala so štiri moštva in sicer Polet, Britof, Šenčur in Kondor z Godešiča. O zmagovalcu so odločale enajstmetrovke. Šenčur je z 4:3 premagal Britof, Polet pa Kondorja s 3:1. Obe tekmi sta se v rednem času končali 1:1. Sodniki Benkič, Oman, Novinc in Turkovič so dobro opravili delo. Zmagal je Šenčur pred Britofom, Poletom in Kondorjem.

– J. Starman

Prvomajski šahovski turnir – ŠDI Radovljica je organizirala 2. prvomajski šahovski turnir v hotelu Svoboda na Bledu. Sodelovalo je kar 64 šahistov, med katerimi so bili štirje mojstri in 30 moških kandidatov. Zmagovalci sta si razdelila Alojz Zeleznik (Jesenice) in Miran Zupe (Maribor), tretji pa je bil Rade Milošević iz Ljubljane. Od četrtega pa do sedmega mesta pa so se razvrstili Franc Crvenčič in Matjaž Justin iz Ljubljane, Boris Ciglič iz Kranja in Franc Rodman z Jesenice.

– T. Benedičič

Mladi skakalci na Zelenici – Tržiška sekcija za smučarske skoke je priredila na 15-metrski skakalnici za Domom na Zelenici občinsko prvenstvo v smučarskih skokih za najmlajše. Nastopilo je 17 nadobudnežev, ki so znanili novega vetra v tržiškem skakalnem športu. Z vgrajitvijo plastike na 30 in 50-metrskih skakalnicah ob sedanjih 12 in 25-metrskih bodo dani pogoji za vadbo vseh kategorij, od cicibanov do mladincev.

Tržiški občinski prvaki so postali Klemen Eržen (Polet) pri cicibanih pred Brzinom in Mohoričem (oba Kokrški odred), Matjaž Stegnar pred Grosarjem in Jazbecem pri mlajših pionirjih B (vsi so iz K. odreda), Janko Mohorič (Polet), Rozman in Peko (Kokrški odred) so bili najboljši med pionirji A, pri starejših pionirjih so bili najboljši člani ekipe Kokrškega odreda Dejan Jekovec, Meglič in Grosar. Ekipno je bilo najboljši ŠSD Kokrški odred.

– J. Kikel

Turnir Sreču Mrvarju – Šahovsko društvo Tržič je priredilo majski hitropotezni turnir. S 14 točkami je zmagal Srečo Mrvar. Sledijo Pavel Loc, Boris Kogoj, Andrej Loc, Matej Keršič itd. Igralo je 16 šahistov.

– J. Kikel

Termopol zmagal – Tekmovanje v gorenjski rokometni ligi za mlajše pionirje, rojene leta 1975 in mlajše, je končano. Liga je potekala jeseni in spomladi na štirih turnirjih v Škofji Loki, Križah, Besnici in Predvoru. Zmagala je A ekipa Termopola pred Predvorom. Termopol B, Besnico in Pekom. Najboljši strellec je bil Mitja Oter. Termopola A. Zmagovalna ekipa je nastopila v postavi Šturm, Gaber, Oter, Sagadin, Likar, G. Keše, Kafol, Križaj, M. Keše, Jelenc, Nastran in Mazzini. Škofjeločani bodo sodelovali na republiškem prvenstvu konec maja.

– M. Primožič

Novice iz avtomoto športa

Motokros – AMD Bela Krajina je priredilo v Črmošnjicah prvo dirko za republiško prvenstvo v motokrosu za kategorijo do 125 cm in drugo dirko za kategorijo do 250 cm. Na Startu prve dirke je bilo 55 tekmovalcev z Gorenjske. V kategoriji do 125 cm je zmagal Andrej Rus (Slovenija avto) pred Borisom Hamlerjem (Unior Lenart) in Robertom Hribarjem z Golnika, članom AMD Tržič, ki je bil v obeh vožnjah četrti. V generalni uvrstitvi pa tretji. Davorin Urevec z Bleda je bil deseti. Od Gorenjcev so bili uvrščeni še Marko Pernuš, Radovan Svab, Andrej Alar, Roman Šivic, Peter Hribar, Dominik Košir, Valentin Kobal, Mirko Vrevec, Sandi Sedej in Aleš Šilbar, ki se edini od Gorenjcev ni uvrstil v finalno dirko. V kategoriji do 250 cm je zmagal Simon Avbelj (Brezice), četrti je bil Miran Fonjko (Tržič), deveti pa Vid Mlakar (Ziri). Dirkala sta še Stefan Nahtigal in Marko Ahačič.

AMD Brežice pa je priredilo dirko v motokrosu za državno prvenstvo v kategoriji 80 cm. Aleš Kunčič z Bleda je bil na hondi tretji, na naslednji dirki v Lenartu pa je bil Aleš četrti.

Motociklizem – V Osijeku je bilo mednarodno srečanje motoristov, ki se ga je udeležil tudi Darko Katrašnik iz Radovljice. Na motorju BMW 1000 RS je v spretnostni vožnji v svoji kategoriji zmagal.

M. Jenko

Delavci organov za notranje zadeve so v petek praznovali

Varnosti še ne cenimo dovolj

Besede nagrajencev

Brdo, 13. maja — Delavci organov za notranje zadeve z Gorenjske so 13. maja, dan varnosti, proslavili v petek dopoldan na Brdu, kjer je zbranim spregovoril Boris Bavdek, sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, podelili pa so tudi več priznanj. Gortan Simončič in Aleksander Willewaldt sta prejela plaketo varnosti. Zdenka Renko in Peter Veršič zlati znak varnosti, devet delavcev organov za notranje zadeve in zunanjih sodelavcev je dobilo srebrni znak, 26 bronastega, deset pa pisno pohvalo. Ivan Torkar, predsednik kranjske občinske skupščine, je s trem — Vinku Kmetcu, Jožetu Romšaku in Kasibu Suljanoviču — izročil državna odlikovanja.

Boris Bavdek, sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko:

Gospodarska kriza vpliva na politično-varnostni položaj

● Dobro veste, da s pooblastili, ki jih imate, predstavljate v očeh delovnih ljudi in občanov oblast in da se po kakovosti in strokovnosti vašega dela in odgovornem pristopu presoja humanost socialistične samoupravne družbe. Zato je še posebej pomembno, da v teh službah delajo zreli in odgovorni ljudje, ki razumejo družbena dogajanja.

● Prav v zadnjem letu ste po dolgotrajnih naporih dosegli pomembno izboljšanje varnostnih razmer. Spomnimo naj le na odkritje bančnih roparjev, pisca sovražnih parol, vlomilca v počitniške hiše v bližini Trčiča (o tem je bilo postavljeno tudi delegatsko vprašanje), več skupin (mladoletnikov), ki so vlamljali v avtomobile, počitniške hiše ipd.

● Medsebojno gledanje v sosedov lonec in preračunavanje, kdo koga izkorišča, dodatno »zastruplja« razpoloženje javnosti in nas vse bolj medsebojno razdvaja. Tudi kritična ocena o političnem stanju v Sloveniji, govorjenje o razvoju kontrarevolucije v naši republiki in odrekanje sposobnosti političnim silam v Sloveniji, da obvladajo razmere v družbi, dodatno prilivajo bencin na ogenj medsebojnega nerazumevanja in nezaupanja, predvsem pa ustvarjajo neresnično, lažno sliko o Sloveniji kot o osmem »motečem« delu Jugoslavije, ki da kvari »ubrano igranje kolektiva.«

● Vse bolj postaja jasno, da bo uveljavljanje tržnih zakonitosti boleče tudi na Gorenjskem. Velik izvoz naših organizacij združenega dela nam ob realnem tečaju daje boljše osnovo za izhod iz krize, vendar pa nas kljub temu ob 10-odstotnem zmanjšanju industrijske proizvodnje v prvih treh letošnjih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem in ob kritičnem razvojnem položaju Iskre Telematike, BPT Trčič in v Gradis-tozd LJO Škofja Loka, ob težavah v gradbeništvu in v jesijski železarni ter likvidnostnih težavah Verige, Tekstilindusa in dobršnega dela jesijskega gospodarstva, čaka veliko problemov. Brezposelnost, ki je bila lani na Gorenjskem le 0,9-odstotna, bo letos bržčas precej porasla, v jesijski občini napovedujejo kar 5-odstotno... Gospodarske razmere so kritične in bodo tudi vplivale na politično-varnostni položaj.

Gortan Simončič, dobitnik plakete varnosti:

»V milici sem zaposlen devetnajst let. Od 1974. leta dalje sem na brniškem letališču, kjer sem bil sprva kontrolor, zdaj pa sem že deset let kot vodja varnostnega okoliša odgovoren za varnost potnikov in letalskega prometa ter za varovanje letal in letaliških objektov. Pri pregledih potnikov smo pozorni predvsem na to, da ne bi kdo odnesel v letalo orožja, eksploziva, vnetljivih in drugih nevarnih snovi. Ker je letališče obenem tudi mejni prehod, izvajamo naloge, ki jih sicer tudi na drugih prehodih.«

Aleksander Willewaldt, direktor železniškega gospodarstva Ljubljana — tozda za promet Jesenice, je prejel plaketo varnosti:

»Čprav je železniška proga Jesenice-Ljubljana še edina enotna in zato tudi najbolj obremenjena proga na vsej relaciji od Jesenice do Gevgelje, ne beležimo nesreč, ki bi jih povzročili železničarji — ne pri prevozu potnikov in ne pri vnetljivih snoveh. Za zagotavljanje varnosti vlagamo precejšnje denarje: na jesijski postaji smo lani vključili nove varnostne naprave, za reševanje v primeru nesreče v Karavanškem predoru pa smo uredili poseben vlak. Izgradnja drugega tira bo še prispevala k večji varnosti, pomembna naloga pa nas čaka zlasti v Lescah, kjer bomo gradili podvoz pri polni obremenitvi tirov.«

Marica Davidovič, še do nedavnega vodja hotela Vitranc v Podkorenju, je prejela srebrni znak varnosti:

»Kot delavka v gostinstvu sem bila 23 let povezana z življenjem na mejnem prehodu Korensko sedlo. Vedno sem se zavedala in to sem skušala dopovedati tudi sodelavcem, da gostinski delavec na meji ali v njeni bližini ne predstavlja le delovne organizacije in Kranjske gore, temveč tudi Jugoslavije.«

Dušan Žnidaršič, vodja varnostnega okoliša Ribno in Bohinjska Bistrica, je dobil bronasti znak varnosti:

»Za ta okoliš so značilne predvsem tatvine lesa in kmetijskih pridelkov, družinski prepiri, lovljenje brez dovolilnice v Savi, vožnje kolesa z motorjem brez dovoljenja in vožnje traktorjev, ki niso opremljeni z varnostnim lokom ali kabino.«

C. Zaplotnik
Foto: G. Šinik

Na pomoč!

Kranjski poklicni gasilci, ki so se ob požarih in drugih nesrečah že ničlikokrat odzvali klicu »na pomoč«, tokrat tudi sami kličejo — »na pomoč«, predvsem pa pozivajo k večjemu družbenemu razumevanju in podpori gasilstva in požarne varnosti. Problemov, ki so se jim nakopili v sedanjih kriznih časih, ni malo. Medtem ko so poklicni gasilci v ostalih republikah organizacijski del sekretariata za notranje zadeve, kjer jim je za dejavnost in opremo zagotovljen denar, so v Sloveniji organizirani kot delovne organizacije, ki morajo tako kot drugi plačevati vse družbene obveznosti. Financiranje torej ni urejeno, nekaj upanja na boljše daje predlog, naj bi tudi pri nas del gasilstva organizirali v okviru enot civilne zaštite.

Kranjska gasilska reševalna služba je po minimalnih normativih operativno zasedena le 65-odstotno. Število gasilcev, ki so usposobljeni za posredovanje v požarih in ob drugih nesrečah, se zmanjšuje; problem pa je še toliko večji, ker se zahtevnost intervencij povečuje in ker med mladimi ni zanimanja za gasilski poklic. Razlogov za to je več — razmeroma nizki osebni dohodki, težke delovne razmere, neustrezen način rednega izobraževanja...

In tretji problem, ki zaskrbljuje kranjske gasilce, moral pa bi še koga! Slabo so opremljeni za posredovanje v nesrečah z nevarnimi snovmi in za reševanje ljudi iz objektov, kjer so strupeni plini in dim. Pa ne le to: tudi sedanji prostori so za sodobno gasilsko opremo postali pretesni in zastareli. Prostori, v katerih servisirajo ročne gasilske aparate, ne ustrezajo normativom. Delavci, ki polnojo jeklenke s tekočim plinom, pa so celo življenjsko in zdravstveno ogroženi. Je zato nevarno, da je inšpektor dela izdal odločbo, v kateri zahteva, da je treba prostor urediti ali prenehati z dejavnostjo?

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Vlamljal v nedograjene hiše

Kranj, 13. maja — 38-letni Agan Vukalič iz Trčiča si je za vlamil-ske podvige izbiral v glavnem nedograjene stanovanjske hiše na tržiškem območju.

V Lesah je iz ene od takih hiš odnesel motorno žago, v Kovorju iz gradbene barake motorno žago, hlače in pol litra žganja, iz hiše v naselju Stegne je odpeljal kubični meter opaža, v Lesah je izmaknil električni vrtni strojček, s podstrešja stanovanjske hiše v Trčiču vrtni stroj... Jemal je predvsem vrednejše predmete, jih prodajal, denar pa zapravljval v glavnem za nakup pijače. Alkohol je tudi sicer igral v njegovem življenju zelo pomembno vlogo. Ko se je pred petimi leti razvezal, se je vdal pijači in neurejenemu življenju, to pa ga je tudi privedlo na kriva pota. Doslej je bil že trikrat obsojen, nazadnje lani, ko mu je kranjsko sodišče izreklo enotno kazen eno leto zavora.

Vukalič je na glavni obravnavi (kot že prej pred preiskovalnim sodnikom) vse vleme zanimal, vendar pa sodišče njegove mu zagovoru ni verjelo, saj skorajda ni verjetno, da bi pogrešane predmete našli prav pri njem doma. Izvedenec je sicer ugotovil, da sta prekomerno pitje alkohola in poškodbe na glavi vplivale na obtoženca, toda njegove sposobnosti razumevanja in obvladovanja niso bile bistvene prizadete, razen v enem primeru (pri vlovu v Kovorju). Sodišče je Vukaliča obsodilo na tri leta in deset mesecev zavora, pri čemer je upoštevalo tudi kazen, ki mu je bila izrečena lani. Ker je nevarno, da bi zaradi vdanosti alkoholu še nadaljeval s kaznivimi dejanji, se bo moral med prestajanjem zaporne kazni zdraviti tudi zoper alkoholizem.

Fikret Nanič in Trčiča, ki je od Vukaliča kupil opaž po smešno nizki ceni in bi že iz tega lahko sklepal, da je ukraden, mora plačati 200 tisoč dinarjev kazni.

Zakaj so poginile ribe

Radovljica, 13. maja — V radovljiški enoti Temeljnege sodišča Kranj so ugotovili, na Višjem sodišču v Ljubljani pa potrdili, da je 49-letni obrtnik-galvanizer Janez Rajgelj iz Kroke kriv za pogin rib v Kroparici in v Lipnici (kamor se izliva Kroparica) junija predlani, ker je spustil v vodo večjo količino strupenega srebrovega cianida.

Sodišči pa sta se razhajali v kazni: v radovljiški enoti so Rajglja obsodili na tri mesece zavora, drugostopenjsko sodišče pa je zaporno kazen spremenilo v pogojno (s preskusno dobo tri leta).

Ker so ribe poginile v bližini tovarne Iskra Lipnica, skoraj dva kilometra proč od delavnice, se je Rajgelj zagovarjal, da je vodo zastopil nekdo v neposredni bližini, vendar pa je strokovni izvedenec pojasnil, da so ribe bežale po strugi pred nevarnostjo, za tovarniškim jezom pa jim ni bilo več rešitve. Tudi drugi izgovor, da je vodo zastopil nekdo iz Kamne gorice, ni bil prepričljiv. Miličniki so namreč s poizvedovanjem ugotovili, da to ni res, pa tudi sicer v potoku Kamenščica niso bile opazne nobene spremembe. Kot sta povedala predstavnika ribiške družine, so poginile vse ribe od sotočja do jez in da se je stanje v potokih normaliziralo šele mesec ali dva po zastrupitvi. Sicer pa bodo ribiči odškodninski zahtevki še uveljavljali.

Višje sodišče se je odločilo za omilitev kazni zato, ker naj bi temeljno premalo upoštevalo olajševalne okoliščine (dosedanje ne-kaznovanost in skrb za otroke); ocenilo pa je tudi, da ni mogoče šteti za oteževalno okoliščino tega, da se v zadnjem času veliko opozarja na probleme onesnaževanja okolja.

Praznovanje se je slabo končalo

Kranj, 13. maja — 30-letni Slavko Brkič iz Trčiča je 14. oktobra 1984 skupaj s prijatelji praznoval odprtje kluba v Celovcu, popil nekaj piva in vina, nato pa se z avtomobilom odpravil proti Ljubljani. Že na mejnem prehodu mu je miličnik naročil, naj vozilo pusti na parkirišču, vendar pa njegovega navodila ni upošteval, ampak se je odpravil proti Trčiču. Ker je vozil prehitro, po izjavah prič več kot 90 kilometrov na uro, bil pa je tudi pod vplivom alkohola, ni mogel obvoziti mopedista Janeza Megliča, ki je vozil pred njim. Zbil ga je po cesti, nato pa kljub opozorilu voznika, ki je vozil za njim, odpeljal s kraja nezgode, skril avto ob cesti pri prvem predoru v Bistrici in se peš odpravil

do svoje prijateljice. Da se je zavedal, kaj je storil, dokazuje med drugim tudi to, da je o nesreči pripovedoval bratranču. Kmalu so ponj prišli miličniki, pred nedavnim pa je sedel tudi na zatožni klopi kranjskega temeljnega sodišča, kjer so ga obsodili na leto dni zavora in mu za tri leta prepovedali vožnjo z avtomobilom B kategorije. Sodišče je ocenilo, da je nesrečo povzročil iz zavestne malomarnosti. Zavedal se je vinjenosti, a je kljub opozorilu miličnika na mejnem prehodu nadaljeval vožnjo. Med olajševalne okoliščine je štelo časovno odmaknjenost dejanja, to, da je vozil s sposojenim avtomobilom, ki ni bil brezhiben, in da je bil po nesreči prestrašen. Sodba ni pravomočna.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Na splošno so varnostne razmere zadovoljive

Velike tatvine na železnici

Jesenice, 16. maja — Ko pridejo vlaki na končno postajo, na Jesenice, ugotavljajo, da so iz vagonov izginili izdelki in blago. V jesijski občini izredno veliko samomorov in sumljivih, nenadnih smrti, kjer je tuja krivda izključena.

Ko na Postaji milice Jesenice z oddelkom milice v Kranjski gori ocenjujejo varnostne razmere na območju občine, ugotavljajo, da so v primerjavi z letom prej bolj zadovoljive in da je precej manj prekrškov javnega reda in miru.

Od skupno 257 kršitev javnega reda in miru jih je bilo kar 57 storjenih pod vplivom alkohola in se torej največ kršitev pojavlja v gostinskih lokalih in v zasebnih stanovanjih. Zasebni lastniki gostišč pri posameznih

manjših kršitvah največkrat ne zahtevajo intervencije delavcev milice in poskušajo reševati probleme sami, zaradi lastnih interesov (obratovanje preko delovnega časa in podobno). Vendar pa je kljub temu teh kršitev manj.

Število kaznivih dejanj se je zmanjšalo. Od skupnega števila 497 kaznivih dejanj je ostalo neraziskanih le 20 odstotkov, kar kaže na precejšnjo uspešnost delavcev postaje milice, saj so s

tem odstotkom raziskanosti precej nad republiškim povprečjem.

Delavci milice obenem ugotavljajo, da so v porastu kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja in neupravičene zlorabe. Osumljenci so s kaznivimi dejanji povzročili za 279 milijonov dinarjev materialne škode, od tega 90 milijonov dinarjev na škodo družbenega premoženja.

Med neraziskanimi kaznivimi dejanji največji delež odpade na kazniva dejanja velike tatvine, kar se obilno pojavlja na škodo železniškega gospodarstva. Ta kazniva dejanja storijo na različnih krajih Jugoslavije, kjer stojijo vlakovne kompozicije z različnimi časovnimi postanki.

Storilci kradejo iz vagonov blago in izdelke, to pa se največkrat opazi in zabeleži na končni postaji, na Jesenicah. Pred odhodom kompozicije čez državno mejo je pač nemogoče ugotoviti, kdo je storilec in kje je blago, kaznivo dejanje pa mora evidentirati in obravnavati Postaja milice Jesenice.

Presenetljivo je, da so v minullem letu v jesijski občini zabeležili kar trinajst samomorov, 18 sumljivih in nenadnih smrti in štiri poskuse samomora. Po zbranih obvestilih in po ogledu je bila v vseh primerih tuja krivda izključena.

D. Sedej

NESREČE

Umrla v bolnišnici

Ljubljana, 14. maja — V Kliničnem centru je za posledicami prometne nesreče umrla izraelska turistka Ester Reubeni, stara 73 let. Na Bledu pri avtobusni postaji jo je minuli ponedeljek, 9. maja, povozil Danilo Tomažič z Jesenic.

Mopedist izsilil prednost

Bled, 14. maja — 23-letni mopedist Damjan Zupan iz Lesc, je povzročil prometno nesrečo v križišču Ribenske in Alpske ceste. Zupan je pripeljal po neprednostni cesti in zapeljal v križišče, ne da bi se prepričal, ali je prosta. Po prednostni pa je pripeljal z osebnim avtom Roman Rugelj, star 27 let, doma iz Naklega. Mopedist je trčil vanj in padel, pri padcu pa se je hudo ranil, medtem ko njegova sopotnica ni bila poškodovana. Sumijo, da je mopedist vozil pod vplivom alkohola.

Padel s preobremenjenim mopedom

Puštal, 15. maja — Ker je imel na motornem kolesu naloženega preveč tovora, je na poti skozi Puštal izgubil oblast nad vozilom 39-letni Jože Krek, s Svete Barbare. Padel je in z glavo udaril ob asfalt. Kljub varnostni čeladi je bil huje ranjen. Pri vožnji so ga ovirale 10-litrse posode z mlekom, ki jih je imel naložene vespovsod na motorju.

Z mopedom s ceste

Žiri, 15. maja — Voznica osebnega avtomobila, 26-letna Polonca Kolenc, je v Rakulku obvozila parkiran osebni avto. Tedaj sta nasproti po cesti pripeljala dva motorista. Da ne bi trčila v avto Kolenčeve, sta zapeljala s ceste na travnik. Tam je 16-letni Jure K. zadel v betonski robnik kanala, padel in se hudo ranil. Oče ga je odpeljal v ljubljanski Klinični center.

D. Ž.

NA SONČNI STRANI ALP

Občinsko smetišče onesnažuje Peračico

Brezje, 13. maja — Kadarkoli na Brezjah razpravljajo o krajevnih problemih, vedno nanese beseda tudi na občinsko smetišče, ki je (brez vseh potrebnih dovoljenj) v bližini vasi in odkoder ob neugodnem vremenu zasmrdi celo do glavne ceste. Na smetišče ne odlagajo le komunalnih odpadkov; domačini zatrjujejo, da semkaj občasno pripeljajo tudi odpadna olja. Začasnost lokacije, ki je bila izbrana kot izhod v sili, se podaljšuje, zato krajane že skrbi, ali se bo srednjeročni načrt radovljiške občine uresničil v tistem delu, v katerem je objavljena »preselitev« smetišča na lokaciji med Brezjami in Dvorsko vasjo.

Pa ne gre le za smetišče. Kot je povedal Janez Zupan, predsednik sveta KS Brezje, je potok Peračica po analizah iz pred nekaj let celo stokrat bolj onesnažen kot Sava. Vir onesnaženja je predvsem občinsko smetišče, odkoder voda izpira škodljive snovi v potok; Brezjani pa nekaj krivde prevzemajo tudi na svoja ramena. Čeprav imajo v bližini občinsko smetišče, je na območju krajevnih skupnosti tudi več kot deset divjih odlagališč. Sekcija za varstvo okolja, ki deluje pri krajevni konferenci SZDL, si jih bo v kratkem ogledala in predlagala ukrepe.

C. Zaplotnik

Socialistična republika Slovenija
OBČINA JESENICE
Komisija za delovna razmerja
upravnih organov občine Jesenice

Komisija za delovna razmerja upravnih organov občine Jesenice razpisuje naslednja dela in naloge v upravi družbenih prihodkov

INŠPEKTOR – delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Poleg splošnih pogojev za sprejem mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana višja šola (VI. stopnja) ekonomske, upravne, pravne ali organizacijske usmeritve
- 3 leta delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v petnajstih dneh po objavi na naslov: Skupščina občine Jesenice, Kadrovska služba.

Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

SRLOVENIJATURIST *Hej, pojdite z nami!*

ŽG TTG SLOVENIJATURIST
TOZD TURIZEM, LJUBLJANA
Pivovarniška 1

Komisija za delovna razmerja TOZD Turizem objavlja prosta dela in naloge

Za OE TP Bohinjska Bistrica

PRODAJA TURISTIČNIH STORITEV (za določen čas)

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe turistični tehnik, 1 leto delovnih izkušenj, 1 mesec poskusno delo

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovske službe delovne organizacije, Ljubljana, Pivovarniška 1.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi oglasa. O izbiri bomo obvestili vse prijavljene v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

VEZENINE BLED
Kajuhova 1
64260 BLED

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.sol.o., TOZD Konfekcija Bled, TOZD Pozamenterija Bled in DS Skupne službe objavljajo naslednja prosta dela in naloge:

DS SKUPNE SLUŽBE

1. PLANER – ANALITIK

Pogoji: diplomirani ekonomist
 eno leto delovnih izkušenj
 trimesečno poskusno delo

TOZD POZAMENTERIJA BLED

1. VEZILJA II – 2 delavki

Pogoji: dokončana poklicna tekstilna šola oz. IV. stopnja strokovne izobrazbe
 trimesečno poskusno delo

2. MAZANJE STROJEV – 1 delavec

Pogoji: strojni mehanik oz. IV. stopnja strokovne izobrazbe

3. VDEVALKA ČIPKARSKIH STROJEV v obratu čipke Vintgar

2 delavki za nedoločen čas
 1 delavka za določen čas (za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: dokončana poklicna tekstilna šola oz. IV. stopnja strokovne izobrazbe
 trimesečno poskusno delo

TOZD KONFEKCIJA BLED

1. PRODAJALEC I – 1 delavec za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: dokončana 3 letna trgovska šola oz. IV. stopnja strokovne izobrazbe
 eno leto delovnih izkušenj
 trimesečno poskusno delo

Interesenti naj svoje prijave pošljejo v 8 dneh od dneva objave na naslov: Veznine Bled, Kajuhova 1, Bled.

MERCATOR – KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ, Cesta JLA 2

oglašja prosta dela in naloge:

ZA TOK RADOVLJICA

DVA KMETIJSKA ali VETERINARSKA TEHNIKA ali KMETIJSKA za delo v živinoreji na obratu BLED

Poseben pogoj: 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik.

ZA TOZD MESO IZDELKI ŠKOFJA LOKA

EKONOMSKEGA ali KOMERCIALNEGA TEHNIKA za kontrolo dokumentacije v DE Skladišče Kranj

Posebni pogoji: 2 leti delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev strokovne izobrazbe sprejema splošno kadrovske sektor M – KŽK Gorenjske Kranj, Cesta JLA 2, v 8 dneh po objavi.

Za šolsko leto 1988/89 razpisuje naslednje kadrovske štipendije:

ZA TOZD KMETIJSTVO KRANJ

- 2 kmetijca
- 1 gozdarja
- 1 kmetijskega mehanika
- 1 predelovalca živil rastlinskega izvora

ZA TOZD KOMERCIALNI SERVIS KRANJ

2 prodajalca (za živila)

ZA TOZD MESO – IZDELKI ŠKOFJA LOKA

- 3 živilske tehnike
- 5 mesarjev

Prijave na obrazcu Vloga za uveljavljanje socialno – varstvenih pravic, skupaj s prilogami (kot je bilo objavljeno v skupnem razpisu kadrovskih štipendij v DELU), sprejema splošno kadrovske sektor, na Cesti JLA 2 v Kranju, do 15. julija 1988.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SREDNJA ŠOLA EKONOMSKE IN
DRUŽBOSLOVNE USMERITVE KRANJ

Komisija za delovna razmerja Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj objavlja prosta dela in naloge:

ZA NEDOLOČEN ČAS

1. DVEH UČITELJEV MATEMATIKE IN FIZIKE

Pogoji: visoka izobrazba pedagoške smeri matematika ali pedagoške smeri matematike s fiziko, visoka izobrazba teoretične ali uporabne smeri matematike, visoka izobrazba katerekoli smeri fizike, kemije, računalništva in informatike, elektrotehnike, strojništva, geologije, gradbeništva ali geodezije

2. UČITELJA NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA

Pogoji: visoka izobrazba dvopredmetne študijske smeri iz nemškega jezika in opravljen B diplomski izpit iz angleškega jezika in književnosti

3. PRIPRAVLJALKA ŠOLSKIH MALIC

Pogoji: srednja izobrazba – kuhar

ZA DOLOČEN ČAS – za šolsko leto 1988/89

1. UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KNJIŽNICARJA

Pogoji: visoka izobrazba iz slovenskega jezika in književnosti

2. UČITELJA EKONOMSKIH PREDMETOV

Pogoji: visoka izobrazba ekonomske smeri

3. UČITELJA SAMOUPRAVLJANJA S TEMELJI MARKSIZMA IN ZGODOVINE

Pogoji: visoka izobrazba iz zgodovine ter končan program za izpopolnjevanje

4. UČITELJA POZNAVANJA BLAGA

Pogoji: visoka izobrazba tehnične, biotehnične ali naravoslovne smeri

5. UČITELJA BIOLOGIJE S POZNAVANJEM BLAGA

Pogoji: visoka izobrazba pedagoške smeri biologija ali biologija – kemija

6. UČITELJA PRAVA IN PISARNIŠKEGA POSLOVANJA

Pogoji: visoka izobrazba pravne fakultete.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj.

Informacije lahko dobite po telefonu 064-26-690 ali 064-24-896.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po objavi oglasa.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠKOFJA LOKA
Komisija za delovna razmerja

Komisija za delovna razmerja TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, je na svoji 2. redni seji, dne 5.5.1988 sprejela sklep, da se objavijo prosta dela in naloge in sicer:

VIŠJE MEDICINSKE SESTRE – za določen čas (nadomeščanje med porodniškim dopustom)

Pogoji:
 — končana višja šola za zdravstvene delavce – smer za med. sestre
 — uspešno opravljen strokovni izpit
 — trimesečno poskusno delo
 — aktivno znanje slovenskega jezika

OPOMBA: STANOVANJA NI!!!

Kandidati naj svoje prošnje oddajo v 8 dneh, na naslov TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, 64220 Škofja Loka, s pripisom – Komisija za delovna razmerja.

gorenjski tisk p.o.

Moše Pijadeja 1, p.o. 81
 64000 KRANJ

POSTANITE NAŠI ŠTIPENDISTI!

Mladi, nadarjeni, ambiciozni, delovni, kreativni...

BODOČI

- diplomirani inženirji računalništva
- diplomirani ekonomisti
- diplomirani inženirji strojništva
- diplomirani oblikovalci
- grafični inženirji
- grafični inženirji
- grafični tehniki
- naravoslovno matematični tehniki

Želite prispevati svoj delež k nadaljnjemu razvoju Gorenjskega tiska? Povežite vaše sposobnosti z našimi potrebami – postanite naši štipendisti!

Želene informacije daje in prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije do 15. julija 1988.

metalka

METALKA LJUBLJANA
TOZD TEHTNICA ŽELEZNIKI
Na plavžu 79
64228 ŽELEZNIKI

RAZPISUJE JAVNO LICITACIJO

za odprodajo:

OSEBNI AVTOMOBIL znamke WARTBURG TOURIST Std Delovna prostornina 992 ccm, letnik 1981, nevozen Izklicna cena 700.000 din

Prometni davek plača kupec v občini stanovanja v 15 dneh po kupovini.

Licitacija bo v petek, 20.5.1988, ob 14. uri pred TOZD Tehtnico.

Ogled avtomobila je 1 uro pred licitacijo.

Varščina 10% se vplača pred licitacijo.

Avtomobil se bo prodal po načelu – ogledano – kupljeno.

Iskra

Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
Kranj, p.o.

Odbor za kadrovske zadeve in osebne dohodke objavlja prosta dela in naloge:

1. POMOČNIKA GLAVNEGA DIREKTORJA ZA KAKOVOST

Pogoji:

- visokošolska izobrazba tehnične smeri
- aktivno znanje enega tujega jezika
- poznavanje sistema kakovosti v skladu z mednarodnimi in nacionalnimi standardi
- delovne izkušnje na področju operacionalizacije sistema kakovosti

2. VODJA PLANIRANJA PROIZVODNJE ZA PODROČJE SKUPNIH DEJAVNOSTI – DE MKD

Pogoji:

- visokošolska izobrazba tehnične, organizacijske ali ekonomske usmeritve
- vsaj dve leti ustreznih delovnih izkušenj

3. ADMINISTRATORJA MREŽE OSEBNIH RAČUNALNIKOV ZA PODROČJE MALIH KOMUTACIJSKIH SISTEMOV

Pogoji:

- dipl. ing. računalništva, ki bo načrtoval in realiziral mrežo osebnih računalnikov, povezano z Ehternet mrežo in skrbel za vse aplikacijske pakete.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Telematika, Kadrovska služba, Ljubljanska c. 24/a, Kranj.

OBRтна ZADRUGA JESENICE, p.o.
Udarna 8
64270 JESENICE

Na podlagi sklepa razpisne komisije z dne 5.5.1988 Obrtna zadruga Jesenice, objavlja prosta dela in naloge

IPO – DIREKTORJA ZADRUGE za dobo 4 let

Pogoji:

- visoka šolska izobrazba ekonomske, upravne, pravne ali tehnične smeri
- višja šolska izobrazba ekonomske, upravne, pravne ali tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodstvenih opravilih v gospodarstvu
- srednja šolska izobrazba in najmanj 10 let prakse na vodstvenih delih v gospodarstvu
- da ima ustrezno politično razgledanost, organizacijske sposobnosti in pravilen odnos do samoupravljanja
- da ni v kazenskem postopku
- da mu ni bilo prepovedano opravljanje takega dela
- da ni ovir po 511. členu ZZD

Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev ter kratkim opisom o opravljanju dosedanjih del na naslov: Obrtna zadruga Jesenice, za razpisno komisijo, Udarna 8, 64270 Jesenice.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Kandidati bodo obveščeni o izboru najkasneje v roku 30 dni po izteku roka za prijavo.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Cankarjeva 2
 64260 BLED

Komisija za delovna razmerja TOZD KOMPAS HOTELI BLED objavlja prosta dela in naloge:

VODJA STREŽBE v hotelu Kompas Ribno

NOČNI VRATAR v hotelu Kompas Ribno

POGOJI: 1. V. stopnja gostinske smeri (natakar), tečaj za spremljanje stroke, znanje enega tujega jezika aktivno in dva pasivno, tri leta delovne dobe, izpit iz higienkega minimuma.

2. IV. stopnja turistične smeri, pasivno znanje enega jezika, delovne izkušnje šest mesecev.

Prošnje z dokazili sprejema kadrovska služba Kompas hoteli Bled, Cankarjeva 2, v 8 dneh od objave.

AVTO ŠOLA pri DELAVSKI UNIVERZI TOMO BREJC KRAJ

vpišuje kandidate v

— tečaj cestno prometnih predpisov
vpišali bomo 35 kandidatov— tečaj praktične vožnje
vpišali bomo 20 kandidatov

Prijave sprejemamo do 21. maja.

Podrobnejše informacije dobijo kandidati ob vpisu.

ETIKETA
Industrijska ul. 6

64226 ŽIRI

DO Etiketa Žiri razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili

VODENJE KADROVSKO SPLOŠNEGA SEKTORJA

Na razpisana dela in naloge je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjuje še pogoje:

— da je diplomirani pravnik s 4 leti delovnih izkušenj v vodenju strokovnih služb.

Obenem DO ponovno razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili:

VODENJE FINANČNO — RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Na razpisana dela in naloge je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjuje še pogoje:

— da je diplomirani ekonomist s 4 leti delovnih izkušenj v vodenju strokovnih služb.

Kandidata morata s svojim delom izražati opredeljenost do samoupravnega socializma in ustvarjalno razvijati samoupravno in socialistične družbeno — ekonomske odnose, obenem pa mora imeti vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Kandidata za navedena dela in naloge bosta imenovana za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici v osmih dneh po objavi, s pripisom — za razpis.

Vse kandidate bodo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku roka za prijavo na razpis.

**Crispy bogastvo
celega zrnja**

Crispy izdelki so povsem naravna zdrava hrana, ki vam jo ponujamo pod zaščitnim znakom NATURA

Vsi Žitovi proizvodi, ki nosijo zaščitni znak NATURA, so zanesljivo čisti plodovi narave, bogati na balastnih snoveh, vitaminih in mineralih.

Ker narava nudi najboljši, je nesmisel kaj dodajati ali odzemanj. Torej je v Crispy izdelkih prisotno bogastvo celega zrnja.

Naučite se začeti dan s Crispy izdelki, kateri z mlekom ali jogurtom energetsko povsem zadovoljujejo potrebe organizma tako za umske kot fizične delavce.

Tako kot se spreminjajo vse na svetu, se spreminjajo tudi prehrabene navade. Tisti, ki bodo prej došli, da je Crispy zdrava hrana novega stoletja, bodo zagotovo prej izbojevali zmage nad boleznimi današnjega časa.

Crispy izdelki niso namenjeni le zajtrkom, malicam in lahkim večerjam. Lahko jih dodajamo tudi glavnim obrokom ali pa jih grizljamo kar tako, ker so dobri.

Izpraznjenih škatel ne zavržite! V lističu, priloženem vsaki škatli, je nasvet, kako jih lahko koristno uporabite.

Žito Ljubljana, TOZD Mlini

**MARIJA
PRIMC**Cesta na Klanec 3, Kranj
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal

Se priporoča.

Vabimo vas na praktični

PRIKAZ POLAGANJA STENSKIH TAPET**veta**

JUTRI, 18/5 — 1988, dopoldan od 9. do 12. ure in popoldan od 15. do 18. ure.

**Blagovnica
Kranj****Hot-eli****KOMPAS RIBNO****EVERGREEN, JAZZ IN BLUES**

za ples ali poslušanje vsako sredo, četrtek, petek in soboto v mesecu maju s kvartetom Andreja Arnola od 21. do 2. ure.

vstop prost, cene zmerne

Kaj pa tenis?

Vabljeni na 5 imenitnih teniških igrišč, kjer vas pričakujejo učitelj tenisa in soigralci!

V MAJU — V HOTEL KOMPAS RIBNO!

tel. 78 — 340, 78 — 661

**POTRKAJTE
NA VRATA
JELOVICE**

in izvedeli boste za ugodnosti:

- 10% popust za plačilo z gotovino
- 6-mesečni kredit, 20% polog in 20% obresti
- pri večjem nakupu oken, polken, rolet, vrat in lesenih oblog pa še brezplačen prevoz do 100km in še kaj...

Vrata naših prodajnih mest so na široko odprta za vas:

JELOVICA

Škofja Loka, Murska Sobota, Nova Gorica, Zagreb, Osijek, Nova Gradiška, Pulj, Crikvenica, Zadar, Šibenik, Split, Stara Pazova, Beograd, Požarevac, Valjevo, Kragujevac, Zaječar, Dečani, Niš, Peč, Priština, Banja Luka, Sarajevo, Čapljina, Bar, Skopje.

IZBRALI SO ZA VAS**kovinotehna**

Dnevi so vse toplejši. Zato pohitite v blagovnico FUŽINAR Jesenice, kjer imajo veliko izbiro ražnjev in hladilnih torb. Raženj dobite že za 15.800 din, hladilna torba na sliki pa stane 120.760 din.

SORA
PROGRAM
— pohištvo za vaše zahteve, konjčke in žep — pohištvo za vaše zahteve, konjčke in žep —**SLOVENIJALES****SORA**salon pohištva
V MEDVODAH**UGODNO**

Tovarna pohištva SORA Medvode ponuja kupcem v svojem salonu nove usluge:

- predelave in dodelave standardnih programov
- izdelovanje pohištva po naročilu (stanovanjska oprema in oprema lokalov)
- izdelava načrtov za notranjo opremo
- svetovanje
- popust za gotovinska plačila nekaterih rednih programov — 25 %
- brezobrestna prodaja pohištva v 4 obrokih
- 6 obrokov — 15 % obresti

Obiščite nas v našem salonu pohištva v Medvodah!

Odprto vsak dan do 19. ure, ob sobotah od 8. do 19. ure

Slovenijales SORA —
61215 Medvode, tel.: 061-611-327— Slovenijales SORA —
61215 Medvode, tel.: 061-611-327— Slovenijales SORA —
61215 Medvode, tel.: 061-611-327

NARAVNO ZDRAVILIŠČE TRIGLAV 64281 MOJSTRANA

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja Naravno zdravilišče TRIGLAV Mojstrana razpisuje prosta dela in naloge:

1. KV KUHAR 1 delavec
delovno razmerje se sklone za nedoločen čas
2. PKV KUHAR 1 delavec
delovno razmerje se sklone za nedoločen čas
3. KV EKONOM, VZDRŽEVALEC
delovno razmerje se sklone za nedoločen čas
4. KV ali PKV NATAKAR 1 delavec
delovno razmerje se sklone za določen čas (od 1.6. do 30.9.)

POGOJI:

Pod točko 1 in 2

- končana V. oz. IV. stopnja usmerjenega izobraževanja smer kuhar
- zaželeno je delovna praksa, opravljen higijenski minimum in znanje slovenskega jezika
- nastop dela je možen takoj

Pod točko 3

- končana IV. stopnja usmerjenega izobraževanja: vodovodari, mizarji, ključavničarji in podobni poklici
- 1 leto delovnih izkušenj in znanje slovenskega jezika
- nastop dela je možen takoj

Pod točko 4

- končana IV. ali V. stopnja usmerjenega izobraževanja smer natakarakar
- zaželeno delovna praksa
- obvezno znanje slovenskega jezika ter opravljen higijenski minimum

Kandidati naj pisne prijave pošljejo na naslov: Naravno zdravilišče TRIGLAV Mojstrana, Savska c. 2 — komisija za delovna razmerja.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

EXOTERM KRANJ

Odbor za delovna razmerja kemične tovarne Exoterm Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. TEHNOLOG — KONSTRUKTER

Pogoji: dipl. ing. strojništva (VII. stopnja) in tri leta delovnih izkušenj ali
ing. strojništva (VI. stopnja) in pet let ustreznih delovnih izkušenj
90 dnevno poskusno delo

2. ORGANIZATOR INFORMATIKE

Pogoji: dipl. ing. matematike (VII. stopnja) ali dipl. organizator informatik (VII. stopnja) ali dipl. ing. elektrotehnike — smer računalništvo (VII. stopnja)
tri leta ustreznih delovnih izkušenj
90 dnevno poskusno delo

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: kemična tovarna Exoterm Kranj, Struževo 66.

Vse prijavljene bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n.sol.o. Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. VODENJE SEKTORJA ZA UREJANJE GOZDOV

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka šola gozdarske smeri
— 5 let delovnih izkušenj

2. VODENJE AOP SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka šola gozdarske, ekonomske ali organizacijske smeri
— 5 let delovnih izkušenj

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili pošljejo na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj n.sol.o., Delovna skupnost skupnih služb, C. Staneta Žagarja 27, Komisija za delovna razmerja — v roku 15 dni po objavi.

Izvršni svet skupščine občine Kranj na podlagi 37. in 38. člena pravilnika o dodeljevanju kadrovskih stanovanjskih posojil in kadrovskih stanovanj v občini Kranj (prečiščeno besedilo z dne 14/4 — 1987) ter sklepa 101. seje izvršnega sveta SO Kranj z dne 11/5 — 1988

RAZPISUJE

natečaj za dodelitev kadrovskih stanovanjskih posojil v občini Kranj v letu 1988

I. Razpoložljiva sredstva za kadrovska stanovanjska posojila znašajo 13.000.000 din

II: Pogoji za pridobitev stanovanjskega posojila

Pravico do kadrovskega stanovanjskega posojila imajo voljeni in imenovani funkcionarji v državnih organih in družbeno — političnih organizacijah, ki stalno prebivajo v občini Kranj ali se nameravajo zaposliti in prebivati v občini Kranj.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka imajo pravico do kadrovskega stanovanjskega posojila tudi drugi strokovni in javni delavci, ki poleg strokovnosti in organizacijskih sposobnosti — s svojim delom prispevajo k razvoju družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema socialističnega samoupravljanja, h krepitvi bratstva in enotnosti, uresničevanju enakopravnosti narodov in narodnosti ter k ustavnosti in zakonitosti,

— prispevajo k razvijanju kolektivnega dela in odločanja ter osebne in skupne odgovornosti,

— z osebnim vedenjem uživajo zaupanje in ugled v okolju, v katerem živijo in delajo, in so po oceni izvršnega sveta v soglasju s koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri OK SZDL potrebni ali zaslužni za družbenoekonomski in družbenopolitični razvoj občine Kranj in širših družbenopolitičnih skupnosti.

Prosilci nima pravice do stanovanjskega posojila, če že ima rešen stanovanjski standard v skladu z določili pravilnika.

Dodelijo se le stanovanjska posojila, ki so višja od štirikratnega povprečnega mesečnega OD v SRS preteklega leta.

III. Postopek za vložitev zahtevkov

Prosilci vložijo zahtevek v pisni obliki ne glede na morebitna predhodna zaprosila v 15 dneh po objavi tega razpisa pri Sekretariatu IS in SO Kranj.

Prosilci vložijo zahtevek neposredno ali priporočeno po pošti. Za strokovnjake in javne delavce po drugem odstavku točke II. tega razpisa vložijo obrazložen zahtevek zainteresirani državni organ, druga organizacija ali skupnost po sklepu njenega pristojnega organa.

Zahtevek mora vsebovati:

- osebne podatke prosilca (ime in priimek, starost, poklic in dela, ki jih opravlja, velikost družine),
- podatke o sedanjih stanovanjskih razmerah,
- podatke o socialnem in zdravstvenem stanju prosilca in članov njegovega gospodinjstva,
- podatke o sodelovanju v NOV,
- podatke o delovni dobi,
- višino zaprošenega posojila in namen uporabe,
- predračunsko vrednost gradnje ali rekonstrukcije oziroma kupnine s podatki o velikosti stanovanja ali stanovanjske hiše ter druge potrebne podatke, ki so pomembni za odločanje o posojilu oziroma rešitvi stanovanjskih potreb prosilca,
- podatke o drugih sredstvih, s katerimi bo razpolagal prosilec (lastna udeležba, bančna posojila, udeležba drugih organizacij),
- podatke o povprečnem osebnem dohodku v preteklem letu,
- podatke o obstoječih obveznostih (dolgoročnih in kratkoročnih) prosilca in njegovih družinskih članov.

Zahtevku je treba priložiti vso dokumentacijo, s katero se dokazuje in potrjuje resničnost zahtevka (gradbeni načrti, kupne pogodbe, dokazi o lastnih in drugih sredstvih).

Zahtevkom po drugem odstavku točke III. je treba priložiti tudi natančno utemeljitev organizacije ali organa, ki vlaga zahtevek.

Nepopolni zahtevki in zahtevki, ki ne bodo vloženi v roku iz 1. odstavka te točke, pri razpisu ne bodo upoštevani.

Prosilci bodo v 30 dneh po izteku razpisnega roka obveščeni o izidu razpisa.

SOZD PETROL LJUBLJANA DO TRGOVINA Z NAFTNIMI DERIVATI LJUBLJANA TOE KRANJ Cesta Staneta Žagarja 30

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

ADMINISTRATIVNEGA REFERENTA ZA VNOS PODATKOV V RAČUNALNIK na upravi TOE Kranj

Pogoji: administrativni ali ekonomski tehnik
3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklenemo za določen čas — 6 mesecev, s polnim delovnim časom 42 ur tedensko.

Rok za prijave na gornji naslov je 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po objavi.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

FINANČNO KNJIGOVODSTVO (vodenje glavne knjige)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- da imajo končano višjo ali srednjo šolo ekonomske usmeritve (VI/1 ali V. stopnja)
- 3 leta delovnih izkušenj na računovodsko — finančnem področju.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi; natančnejše informacije daje kadrovska služba (tel.: 25-371 int. 14).

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po izbiri.

IZOLIRKA, industrija izolacijskih materialov, n.sol.o. TOZD JESENICE, proizvodnja izolacijskih materialov 64270 JESENICE, Na haldi železarne

Delavski svet razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA TOZD

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje:

- VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe tehnične, ekonomske ali pravne smeri ali da ima z delom pridobljene zmožnosti enake stopnje,
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri podobnem delu,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika,
- da ima organizacijske sposobnosti in da s svojim delom dokazuje pravičen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo štirih let.

Zainteresirane vabimo, da pošljejo svoje vloge z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: IZOLIRKA, Kadrovski oddelek, 61110 Ljubljana, Ob železnici 18, s pripisom — za razpisno komisijo TOZD Jesenice.

Vse prijavljene bomo obvestili o izidu v 10 dneh po imenovanju.

TOKOS TRŽIČ, p.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. VODENJE ODDELKA MEHANIČNE DELAVNICE

2. VODENJE ODDELKA BRUSILNICE

3. IZVAJANJE IZVOZNE IN UVOZNE DEJAVNOSTI

POGOJI:

AD 1: končana srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali delovodska šola, nad 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

AD 2: končana srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali delovodska šola, nad 2 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, sposobnost vodenja in organiziranja dela v oddelkih.

AD 3: končana višja šola ekonomske ali komercialne smeri (I. stopnja fakultete), nad 1 leto delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

Za vsa navedena dela je poskusno delo 3 mesece.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov TOKOS Tržič, Cankarjeva 9.

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE KRANJ, p.o. Kranj, Ul. Mirka Vadvnova 5

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJO GOSPODARSKO — RAČUNSKEGA SEKTORJA

Kandidati po tem razpisu morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo višjo strokovno izobrazbo (VI. zaht. stopnja) ekonomske ali komercialne smeri in 4 leta delovnih izkušenj na ustreznih delih oziroma nalogah,
- ali

- da imajo srednjo strokovno izobrazbo (v. zaht. stopnja) ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih oziroma nalogah.

Kandidati za razpisana prosta dela oz. naloge morajo izpolnjevati tudi kriterije, določene v 61. členu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj ter imeti organizacijsko — vodstvene sposobnosti za opravljanje navedenih del oziroma nalog.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev, kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj in potrdilom, da niso v kazenskem postopku ter da niso bili kaznovani, pošljejo v 15 dneh po objavi javnega razpisa, v zaprti ovojnici na naslov: Vodnogospodarsko podjetje Kranj, Ul. Mirka Vadvnova 5, Kranj, z oznako "za razpisno komisijo", za določitev predloga za vodjo gospodarsko — računskega sektorja".

Nepravočasnih in nepopolnih prijav komisija ne bo upoštevala. Vlagatelji takih prijav nimajo statusa udeleženca pri razpisu.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 40 dneh po zaključni objavi javnega razpisa.

TITOV TRG 4/B 64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Mehanične delavnice Škofja Loka dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD MEHANIČNE DELAVNICE

Poleg pogojev, predpisanih v 511. členu ZZZ in pogojev iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba tehnične ali ekonomske smeri,
- 3 oz. 5 let delovnih izkušenj.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta, z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidat pošlje v 8 dneh po objavi razpisa v časopisu na naslov: SOZD Alpétour, kadrovski sektor Škofja Loka, Titov trg 4/b z oznako — za razpisno komisijo.

Delavski svet se bo o izbiri kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

DELAVSKA UNIVERZA

„TOMO BREJC“ KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge v Avto — šoli

INŠTRUKTORJA PRAKTIČNE VOŽNJE — 1 delavec

Pogoji: dokončan srednji program usmerjenega izobraževanja IV. stopnja
opravljen inštruktorski izpit z veljavnim inštruktorskim dovoljenjem

Delavec sklone delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi: Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Cesta Staneta Žagarja 1, Kranj.

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

sprejemanje:

vsak dan od 7. do 13. ure

torek od 7. do 16. ure

sobota prosto

APARATI STROJI

Prodam OBRAČALNIK za seno SIF Sempeter. Tel.: 46-010 (Urbanc)

VIDEOREKORDER prodam. Tel.: 28-861, int. 25-64, od 15. do 18. ure 7314

Prodam enoosni TRAKTOR s priključki. Tel.: 70-012 7417

Prodam novo creina CISTERNO 1700 litrsko, z mano črpalko, 10 odstotkov ceneje. Milan Habjan, Brode 5, Škofja Loka 7506

Prodam OBRAČALNIK PAJK, star eno leto. Štefanja gora 11, tel.: 42-464 7509

Prodam črno-belo TV gorenje, staro 4 leta. Lavtar, Na Logu 4, Škofja Loka 7534

Prodam dve leti star barvni TV sprejemnik iskra. Zevnik, Boh. Bela 100 7537

Prodam TRAKTOR pasquali, primeren za manjšo kmetijo. Tel.: 45-446, popoldan 7550

Prodam likalni STROJ, znamke Siemens, dim. valja 85 cm. Tel.: 69-200 7567

Ugodno prodam pralni STROJ rade končar. Tel.: 60-182, od 8. do 10. ure 7568

Nov OJAČEVALEC 2 x 100W, 8 OM z zvoniki 2 x 115 W 4 OME ter gramofon v garanciji, prodam za 55 SM. Tel.: 61-433 7569

Prodam OBRAČALNIK vogele za T.V. skupaj s kardanom. Partizanska pot 3, Kokrica 7572

Prodam dve akustični kitari. Tel.: 25-637 7593

GRADBENI MATERIAL

Macesnov les, 1 kub. m, prodam. Tel.: 34-357 7490

Prodam 9 mrež R 525 (10-6) in cca 100 kg betonskega ŽELEZA fi 12 mm, 25 odstotkov ceneje. Ogled popoldan. Hrastje 4, Kranj, Mirtič 7495

Prodam smrekovo oblogo, I. kvaliteta. Tel.: 66-832 7541

Prodam 1 kub. m suhih hrastovih desk, debelina 5 cm. Franc janc, Begunje 62, tel.: 73-464 7554

Prodam "gips plošče", dim. 260 x 126 cm, primerne za pregradne stene ali izravnavo zidov in staro strešno OPEKO bobrovec. Zevnik, Mavčiče 23, Mavčiče 7570

VOZILA

Prodam WARTBURG karavan, letnik 1978. Registriran do januarja 1989. Trboje 26, Kranj, tel.: 064/49-037

Prodam avto ASCONA 1600, letnik 83. Tel.: 34-457, Kranj.

Prodam JUGO 55, letnik 1985. Telefon: 74-806

Prodam GOLF JGL, september/1982. Ogled Treven, M. Pijade 48, Kranj 7101

Prodam MOTOR MZ 250 ETZ, letnik 1983, dobro ohranjen. Tel.: 25-645 7466

Prodam ŠKODO 100 L, letnik 1976, dobro ohranjena, garažirana. Tel.: 66-885 7482

Ugodno prodam KOMBI ZASTAVA 860, letnik 1979. Tel.: 74-368, Lesce 7485

RENAULT R 4, letnik 1984, prevoženih 33.000 km, registriran do maja 1989, prodam za 500 SM. Tel.: 22-984 ali 23-972 7488

Prodam osebni avto Z 750, starejši letnik. Sebenje 2, Tržič 7489

Prodam karambolirano Z 750, po delih. Britof 256 7497

Prodam R 4, letnik 1979. Grubič, Zlato polje 3/d 7498

Prodam CITROEN GSX 1.2, letnik 1978 december, registriran do 23. januarja 1989, cena 5 Mio. Damjan Renko, Kokrica, Cesta na Belo 12 7501

Prodam FIAT 127 special, letnik 1982 z dodatno opremo. Tel.: 38-590 7504

Prodam Z 750 SC, letnik oktober 1977, za 65 SM (ni registriran). Tel.: 42-734 7510

Prodam GOLFA, letnik 1977, vozen, neregistriran. Tel.: 57-185 7512

Prodam 126 P, letnik 1978. Tel.: 78-780, popoldan 7515

Prodam Z 750, letnik 1982. Tel.: 60-332, dopoldan do 14. ure 7518

Prodam WARTBURG KARAVAN, letnik 1978, registriran vse leto. Trboje 26, tel.: 49-037 7519

Prodam motorno KOLO BMW R 45, letnik 1983 in AVTOMATIK 3 MS, letnik 1985. Tel.: 79-086 7521

GOLF JGL, letnik 1981, garažiran, odlično ohranjen, dodatno opremljen, ugodno prodam. Tel.: 73-310 7524

Prodam ŠKODO 120 LS, letnik 1982. Tel.: 75-248, po 20. uri 7529

Prodam GOLF, bele barve, diesel, letnik december 1985. Tel.: 34-177, popoldan 7531

OPEL KADETT 1200 S, prodam, letnik 1977, prevoženih 83.000 km, metalna barva, zelo ohranjen, cena 8 Mio. Milorad Docič, Hrušica 123, jesenice 7533

Prodam terensko vozilo LAND ROVER, primerno za vlečno službo z hidravlično prikolico. Avto ima mercedes diesel motor in je registriran še celo leto. Tel.: 88-445, po 21. uri 7536

Prodam novo Z 128. Pintar, Praprotno 4 7538

GOLF diesel, star eno leto, prodam. Tel.: 21-408, popoldan 7539

Prodam poškodovano Z 101, letnik 1977 in novo sprednjo steno, levi zunanji blatnik za Z 101, stari tip. Jože Turk, Matija Čopa 7/a, Bled 7540

Prodam R 18, letnik 1982. Naklo, Krakovo 8, tel.: 47-545 7544

Prodam JUGO 45, letnik 1982, registriran do marca 1989, za 450 SM. Tel.: 23-690 7546

Ugodno prodam DIANO, letnik 1979, ogled popoldan. Benigar, Čirče 26 7551

Ugodno prodam z vso opremo MZ ETZ 250. Tel.: 51-236 7552

Prodam R 4, letnik 1978. Tel.: 62-024 7557

Prodam Z 101, letnik 1974. Golnik 27 7558

Prodam osebni avto Z 750. Tel.: 74-109 7560

CITROEN GS, letnik 1980, prodam. Kapetanovič, Grajska 45, Bled 7561

Ugodno prodam APN 6, dodatno opremljen, letnik 1985. Tel.: 81-566, od 15. do 18. ure 7566

Ugodno prodam malo vožen APN 4. Mavčiče 40 7571

Prodam dirkalno KOLO personal, stara 6 mesecev. Tel.: 51-652 7576

Prodam MOPED APN 4. Tel.: 37-327 7578

TOMOS ATX 50, prevoženih 250 km, ugodno prodam. Tel.: (065) 75-030, int. 219, dopoldan 7581

Prodam OPEL REKORD, letnik 1967, motor 1971, neregistriran, vozen in okroglo kuhinjsko mizo. Prezelj, Podlubnik 152, Škofja Loka 7582

Prodam avto BMW 320 I, letnik 1983. Ogled po 18. uri. Jezerska c. 78/a, Kranj 7583

Prodam KAWASAKI 1000 RX, letnik 1986. Tel.: (064) 83-046 7585

Prodam Z 101, letnik 1978. Pivka 18, Naklo 7596

RAZNO PRODAM

Prodam eno dvokrilno, tri trokrilna rabljena OKNA in trajnožarečo PEČ kiperbusch, po zelo ugodni ceni. Kokrški log 9, Kranj, tel.: 26-040

Prodam otroški športni VOZIČEK marelja, znamke chicco. Ropret, Janeza Puharja 2, Kranj 7380

Prodam 380 litrsko zamrzovalno SKRINJO in avtoprikolico ter 300 kosov strešne opeke Kikinda, vse po ugodni ceni. Tel.: 62-614 7487

Prodam CIRKULAR trofazni, gare-kimpeš, konjski komat. Praše št. 24, Mavčiče 7491

Prodam avto prikolico. Rogelj, Tomašičeva 8, Kranj 7503

Prodam krmilni KROMPIR. Stranska pot 3, Šenčur 7505

Prodam nekaj GOBELINOV in ročno pletem po naročilu. Tel.: 75-009, po 15. uri 7507

Prodam dobro ohranjeno kolo Pony in dvodelno pomivalno korito z odcejalnikom iz nerjavečega jekla. Tel.: 75-929, Radovljica 7513

Ugodno prodam kombinirani VOZIČEK tribuna, košek, nahrbtnik in ležalni stolček. Tel.: 21-410 7520

Prodam žensko kolo na 5 prestav, otroško deklislo kolo na 3 notranje prestave in otroški teniški lopar Donay. Tel.: 83-811 7528

Prodam SENO. Podreča 11, popoldan 7532

Moško kolo, popolnoma novo, prodam. Savnik, Gregorčičeva 12, Kranj, tel.: 21-345 7535

Prodam chicco avtosedež in "šponarje" za aumann. Tel.: 37-261 7542

Prodam ŠOTOR za 4 osebe. Tel.: 67-077, popoldan 7547

Prodam nerabljeno otroško športno kolo in navadno, rabljeno moško kolo, po ugodni ceni. Tel.: 61-336 7555

Prodam SENO. Tel.: 80-732 7564

Prodam seno. Franc Arh, Grajska 4, Boh. Bistrica 7579

Prodam manjše število dobro posnetih VIDEOKASET. Tel.: 68-627, zvečer 7580

Prodam aluminijasta PLATIŠČA, 2 gumiserperit 175x13, litorželezno kopalno KAD. Avgustin Marko, Reteče 62, Škofja Loka 7589

Kovinostrugarja ali kovinarja za delo na stružnih avtomatih, sprejem. Sifra: AVTOMATI 7517

Iščemo sobarico in kuharico-mlajšo upokojenko. Tel.: 75-504 7525

STANOVANJA

Mlad zakonski par, brez otrok, nujno rabi sobo ali garsonjero v okolici Kranja. Tel.: 34-541 7502

Najamem manjše stanovanje v Kranju. Sifra: ENO LETO 7543

STAN.OPREMA

Prodam KAVČ, dva fotelja, mizico za 230.000 din. Zg. Bitnje 7. Ogled od 16. do 18. ure 7492

Prodam sedežno garnituro in črno-bel TV. Tel.: 37-140 ali 25-291 7494

Prodam oranžno kuhinjo, malo rabljeno, cena 100 SM, lahko na dva obroka. Zvirče 41, tel.: 57-014, popoldan 7508

Zaradi selitve prodam razno pohištvo ter dva električna štedilnika. Novakovič, Koroška c. 23, Kranj 7556

Ugodno prodam dva HLADILNIKA, eden v okvari, mizo s štirimi stoli, pomivalno mizo, omare za spalnico in dva fotelja. Tel.: 38-740 7587

Prodam sedežno garnituro. Selšek, Valjavčeva 12, tel.: 27-434 7594

POZNANSTVA

Iščem žensko za kuhanje in postrežbo. Sem dobrosrčen krojač. Naslov v oglasnem oddelku. 7600

IZGUBLJENO

Dne, 6. maja, mi je na poljski poti pri hosti na Primskovem padlo z voza žensko kolo. Pošteni najditelj bo nagrajen! Bizjak, Jezerska c. 39, Kranj 7496

KUPIM

Špičake betonske, rabljene, 500 kosov, kupim. Mrak, Kopališka 4, Radovljica 7522

V okolici Cerkelj kupim stoječo košnjo mrv. Tel.: 42-791 7573

Kupim 10 dni starega TELETA. Tel.: 68-279 7590

ŽIVALI

V maju, juniju in juliju bom prodajal rjave in grahaste JARKICE. Sprejemam naročila. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 7132

Prodam KRAVO, 6 mesecev drugič brejo. Zg. Vetrno 8, Tržič 7483

Prodam BIKKA simentalca, starega 7 tednov. Tel.: 69-050 7523

PUJSKE, 6 tednov stare, težke od 13-15 kg prodam. Žmitek, Mencingerjeva 8, Boh. Bistrica 7526

Prodam BIKKA simentalca. Hraše 38, Smlednik 7563

Prodam dva TELIČKA bikca, črno-bela. Marjan Zaplotnik, Letence 6, Golnik 7565

Prodam nemške OVČARJE, stare 7 tednov in bukova DRVA. Kordež, Jamnik 15, Kropa, tel.: 50-006 7584

Prodam 14 dni starega BIKKA. Podbrezje 107, Duplje 7588

Prodam TELIČKO, staro 3 tedne. Jezerska c. 43, Kranj 7591

Prodam KRAVO s tetelom. Primožič, Lom 27, Tržič 7592

Prodam KOZLIČKE za zakol. Vogljje 36 7598

JARKICE, stare 10 tednov, dobite lahko vsak dan Cegelnica 1, Naklo, tel.: 47-226 7599

OBVESTILA

ROLETE IN ŽALUZIJE naročite Špilerjev, Gradnikova 9, Radovljica, tel.: (064) 75-610 6140

VODOVNO INSTALACIJO NA NOVI HIŠI, kot tudi razne predelave oziroma popravila, vam hitro in kvalitetno izvedemo OBRTNIK. Delamo strojno, zato dela potekajo hitro. VSA DELA (do 30. junija!) IZVAJAMO ŠE PO STARIH CENAH! Tel.: 28-427 7597

V SPOMIN

*Eno leto že v grobu spiš,
a med nami še živiš,
k počitku leglo je telo,
a delo tvoje in trpljenje
pozabljeno ne bo.*

1. maja je minilo leto dni, odkar je za vedno odšel od nas dragi mož, oče in stari oče

PETER BERTONCELJ

Lovrinov ata iz Lajš

Ob tej priložnosti se vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, se iskreno zahvaljujem.

VSI NJEGOVI

Lajše, 1. maja 1988

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage mame, babice, sestre, tete in tašče

KAROLINE ŠPENDAL

upokojenke iz Orehka

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Še posebno se zahvaljujemo sosedi Črv, g. župniku za lepo izrečene besede, delavcem Exoterma ter pevcem in vsem, ki ste jo v velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Orehok, Mokronog, Ljubljana, Tenetiše, Šenčur, 1988

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

MIRKA NADIŽOVCA

roj. 1921

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, organizaciji ZB NOV Naklo, govorniku tov. Janezu Mohorju za poslovilne besede, Pevskemu zboru Naklo za lepo zapete pesmi. Prisrčna hvala zdravnikom in bolniškemu osebju Bolnišnice na Golniku in Onkološkemu inštitutu v Ljubljani za njegovo zdravljenje in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali lepo cvetje.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

ZAHVALA

*Zaprta za vedno
je trudne oči,
zdaj v zemlji domači
mirno naj spi.*

Ob smrti naše ljube mame

FRANČIŠKE ČESEN

Čopove iz Sp. Brnika

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in spremstvo k zadnjemu počitku. Posebna zahvala g. župniku za opravljen pogrebni obred. Pevcem za zapete žalostinke, ribičem in gasilcem za poslednjo čast in poslovilne besede.

ŽALUJOČI VSI NJENI

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moža, očeta, dedka

FRANCA UREVCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom, prijateljem in njegovim nekdanjim sodelavcem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in ga tako v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala dr. Černetu za dolgoletno zdravljenje, Psihiatrični bolnici Begunje in PTT Radovljica za podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se tudi bratom Zupan za lepo petje in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

VSI NJEGOVI

Radovljica, Begunje, 9. maja 1988

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz Sektorja za organizacijo proizvodnje

LUDVIK ŽIBERT

roj. 1912

Od njega smo se poslovili, v soboto, 14. maja 1988, ob 16. uri na pokopališču v Naklem.

SINDIKALNA ORGANIZACIJA SAVA KRANJ

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila draga teta

ANGELA URBANC

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za lep pogrebni obred, govorniku, pevcem iz Goričan in praporščaku.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Zalog, 17. maja 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, babice in tašče

MARIJE BONJŠAK

iz Škofje Loke

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. Dušanu za lepo pogrebno slovesnost ter pevcem za pesmi.

Žalujoči: hčerki Milka, Danica, sinovi Peter, Franc in Drago z družinami

Škofja Loka, Bregenz, Dornbirn

mali oglasi tel. 27960

Obisk pri gorenjskih protiletalskih enotah teritorialne obrambe v Pulju

S topovi na leteče cilje

Rt Kamenjak pri Pulju, maja — Za prenekaterega od okrog 130 pripadnikov protiletalskih enot teritorialne obrambe Gorenjske je devetdnevno urjenje v protiletalski obrambi na Rtu Kamenjak pri Pulju pred dnevi pomenilo pravzaprav ognjeni krst. To je bila praktična seznanitev in preizkus usposobljenosti, če bi se pripadniki protiletalskih enot resnično morali spopasti z napadalci iz zraka.

Vsakih pet let pridejo enote protiletalske obrambe teritorialne obrambe na vrsto za praktično usposabljanje v Pulju. Pripadniki gorenjskih protiletalskih enot so se na to že dlje časa skrbno pripravljali. Odločili so se, da se jih bo iz celotnega sestava udeležilo okrog 130. In za večino, da ne rečemo kar za vse, je letošnje devetdnevno taborjenje in usposabljanje na Rtu Kamenjak pomenilo pravzaprav ognjeni krst.

Mnogi med njimi se takole iz oči v oči še niso srečali s protiletalskim topom in dejanskim merjenjem s pravimi naboji na leteči cilj (avion) oziroma letečo tarčo, ki jo je le — ta vlek 800 do 1200 metrov za seboj. Pa tudi za tiste, ki se niso takole prvič srečali z letalnimi cilji, je bilo tokratno usposabljanje svojevrstna novost. Prvič so namreč preizkusili, kako deluje njihovo novo orožje in sicer protiletalski top 20 mm/l. Že za sam začetek, bi lahko rekli, da je bil takšen, kot v pravih izrednih razmerah. Ko so prišli

na Rt Kamenjak, so si najprej morali postaviti tabor in poskrbeti za vse tisto, kar sodi v nekaj dnevno bivanje (taborjenje) v naravi. Dobršen del vse potrebne

opreme (vključno z električnim agregatom, kuhinjo, kurjavo, hrano, šotori...) so pripeljali s seboj.

Nato so nekaj dni vsak dan skrbno spremljali nalete letal, ki so za seboj vlekle tarče, na katere so merili pripadniki drugih enot protiletalske obrambe, kar je bilo seznanjanje s terenom in nekajdnevno preizkušanje teorije v praksi. Obiskali smo jih konec minulega tedna, ko je za vse po nekajdnevem lepem vremenu nastopil odločilni trenutek: čeprav so oblaki pritiskali k tlom in se je ponujal dež, močan veter pa je nosil prah, to ni zadržalo letala, ki je za seboj vlekel tarčo. V čakalju in po opravljeni nalogi je stekel tudi pogovor.

Vojko Damjan, starešina v poveljstvu tabora: "S terenom, ko smo prišli v Pulj, nismo imeli težav. Hitro smo se znašli in organizirali. Potem pa smo glavno skrb posvetili pripravam na resnično streljanje in pri 28 topovih, ki smo jih pripeljali s seboj, predvsem varnosti. Za ogrevanje, če tako rečem, smo se pred dnevi že preskusili v streljanju na zemeljske tarče. Prvič smo tokrat preizkusili orožje, ki ga imamo v enotah in ugotovili, da je zelo dobro."

Sašo Zupan, komandir iz Kranja: "Vse do danes, ko je prvič v programu pravo streljanje v letečo tarčo, smo vadili ravnanje s topovi, merjenje in poveljevanje na terenu. Čeprav za vse pripadnike enot to ni prvi takšen spopad, niso redki, ki se jih danes loteva svojevrstna trema. Želja, da bi uspeli in pokazali, da znajo, po drugi strani pa tarča, ki se premika s 400 kilometri na uro, seveda naredijo svoje. Ugotavljam, da so posadke vseh topov dobro pripravljene, in Jeseničani, ki so že streljali, mislim, da so se kar uspešno predstavili."

Roman Bernard z Jesenic: "Prvič sem na takšnem usposabljanju na Rtu Kamenjak. Vsi se dobro počutimo in pravzaprav je zame to svojevrstno doživetje. Tudi z vremenom do danes nismo imeli posebnih težav. Obiskali pa so nas tudi predstavniki naše in kranjske občine, včeraj pa tudi komandant teritorialne obrambe Slovenije generalpodpolkovnik Edvard Pavčič.

dobro streljali."

Uroš Jenko s Kokrice pri Kranju: "Pravzaprav si nisem znal predstavljati, kako bo potekalo to usposabljanje. Priznam, da me je kar malce skrbelo. Zdaj, ko je tako rekoč že vse mimo, sem zelo zadovoljen. Ob dobri organizaciji pa moram še posebej pohvaliti kuhinjo oziroma oba kuharja. Mislim, da smo danes kar dobro streljali, sicer pa imamo jutri še en preizkus..."

Mirko Stenovec iz Kranja: "V Pulju sem bil do zdaj na tovrstnem usposabljanju že trikrat. Mislim, da je bilo prejšnja leta boljše, ker smo bili ločeni. Sicer pa je glede na organizacijo, sodobno orožje, vse veliko drugače. Menim, da smo za protiletalsko obrambo zdaj resnično dobro opremljeni in tudi usposobljeni. V prihodnje pa bi bila tovrstna usposabljanja ob primerni organiziranosti lahko morda tudi za kakšen dan krajša..."

Ognjeni krst so gorenjski pripadniki protiletalskih enot teritorialne obrambe minule dni v Pulju dobro prestali. Kot nam je v nedeljo, po vrnitvi, povedal komandant tabora iz stalne sestave teritorialne obrambe kranjske občine Zvone Rešek, so fantje naloge dobro opravili. "V četrtek, smo streljali malo slabše, naslednji dan, čeprav je bilo vreme še precej slabše (le da ni tako pihalo) pa je enota podporočnika Božiča dobila oceno čista petka. Razbili smo tarčo in tako poskrbeli, da se je streljanje ta dan končalo. Seveda pa nas zdaj čaka še temeljita ocena..."

A. Zalar

20 let Društva za pomoč duševno prizadetim iz Kranja

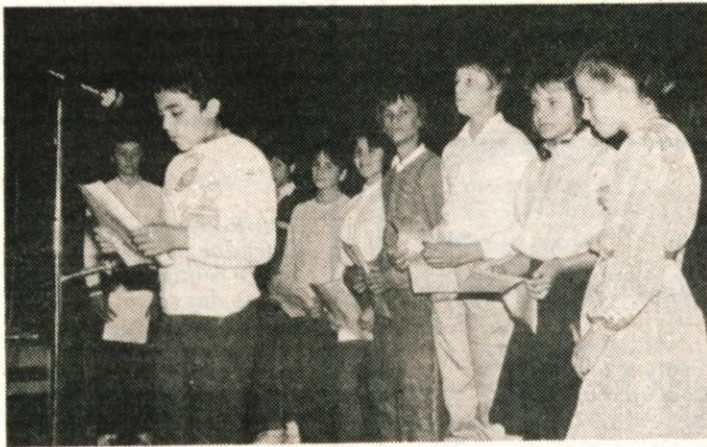
Skrb za one, ki za vselej ostanejo otroci

Kranj, 14. maja — Bolečina in obup sta prevelika za eno samo življenje, ko se rodi prizadet otrok, je dejal govornik na sobotni prireditvi ob 20-letnici Društva za pomoč duševno prizadetim, predsednik Romano Grgorič. Zato je neprecenljivo, da starši niso sami, da jih skupaj s strokovnjaki, simpatizerji, prijatelji družijo društvo in jim pomaga, da se s prizadetim otrokom lažje prebijajo skozi življenje.

Na priložnostni razstavi in slovesnosti ob dvajsetletnici so prikazali različne dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo prizadeti otroci. Prireditve je izžarevala vedre, pomladne tone, vendar je bilo čutilo, ki gloda starše in druge, ki delajo s prizadetimi, kakšna bo kljub vsej skrbi prihodnost njihovih varovancev.

Če polistamo po kroniki društva, je očitno, da je veliko delalo in v skrbi za duševno prizadete tudi veliko doseglo. Za otroke, ki niti v posebni šoli niso obvladovali programa, so v začetku 70-ih let ustanovili oddelek za delovno usposabljanje, kmalu zatem je iz sredstev samoprispevka zrasla nova šola s prilagojenim programom. Sredi minulega desetletja so ustanovili tudi prvi predšolski oddelek za zmerno duševno prizadete, tedaj se je rodila misel na delavnico pod posebnimi pogoji, ki pa je beli dan uzrla šele leta 1980. Pač pa so že tedaj gojili kooperantske stike s kranjskimi delovnimi organizacijami, da bi zagotovili delo za delavnico. Ta čas je bil osnovan tudi razvojni oddelek za cerebralno-motorično prizadete otroke, ki se je kasneje preselil v vrtec na Planino. Po 10 letih dela je imelo društvo okoli 200 članov, danes jih je še enkrat toliko. Delu s starši, prizadevanju za ustanovitev delavnice, zaposlovanju absolventov šole s prilagojenim programom, je šla največja skrb društva. Zasluge ima tudi pri sofinanciranju šole v naravi, za obiske tistih prizadetih oseb, ki niso vključeni v nobeno vrsto usposabljanja ali

Ob 20-letnici društva za pomoč duševno prizadetim so nastopili tudi otroci iz osnovne šole Helene Puhar. — Foto: G. Šinik

izpolnjeni: izgradnja novih delavnic pod posebnimi pogoji kot prizidek k osnovni šoli Helen Puhar (obljubljen za to srednjoročno obdobje) in domsko varstvo prizadetih. Dnevno varstvo, kot upajo, bo

Poleg otrok iz Osnovne šole Helene Puhar in Oddelka za delovno usposabljanje so na proslavi sodelovali še: bratje Zupan iz Trziča, kantavtor Bojan Rakovec, citrarka Tina Polanec in napovedovalec Zvone Krznar. Nastopajoči so se odrekli honorarju.

varstva, zaposlovanju, reševanju kratkih stikov z delovnimi organizacijami, kjer so delali prizadeti otroci, pri reševanju stanovanjskih stisk, navezovanju stikov z zdravstvom... Organiziralo je seminarje za starše, doseglo zanje dodatni dopust, neprecenljive vrednosti so informacije, ki jih staršem nudijo strokovnjaki, prav tako društveni člani. Stiske staršev je ublažila tudi ustanovitev varstvenega oddelka za težje in težko prizadete otroke s kombiniranimi motnjami, leta 1981. Znosneje je tudi od leta 1984, ko je zakon o varstvu odraslih prizadetih oseb tem ljudem priznal status invalida in s tem invalidnino.

Zadnje čase je društvo prevzelo tudi skrb za organizacijo prostega časa prizadetih mladostnikov in otrok. Dve želji pa še ostajata ne-

Ob 20-letnici društva so zaslužnim posameznikom in organizacijam, ki dve desetletji izgovarjajo za boljši jutri prizadetih otrok, podelili priznanja. Dobili so jih: Anka Zvenik, Antonija Habjan-Križaj, Maks Perkovič, Milan Hafner, Romano Grgorič, Jože Pokorn, Minka Kováč, Slavica Marjančič, Angelca Rode, Stanka Grubešič, kolektiv OŠ Helene Puhar, Zveza društev za pomoč duševno prizadetim SRS, SIS socialnega skrbstva in Center za socialno delo iz Kranja.

do kmalu rešili, saj v Tomšičevi ulici v Kranju nameravajo v ta namen obnoviti starejšo hišo. Trajneje varstvo pa imajo za zdaj za silo rešeno v prizidku kranjskega doma upokojevcov.

D. Ž. Zlebir

Predavanje o gobah

Kranj, 17. maja — Društvo upokojevcov iz Kranja vabi svoje člane, zlasti tiste, ki imajo veselje do gobarjenja, da se udeležijo zanimivega predavanja o gobah. V sredo, 18. maja, bo ob 17. uri v sejni sobi Društva upokojevcov na Tomšičevi 4 v Kranju o gobah predaval priznani gobar Franc Dolenc. Predavanje bo popestrjeno z barvnimi diapozitivi.

Mednarodna razstava mineralov in fosilov v Trziču

Veliko zanimanje mladih

Tržič, 14. maja — Konec tedna so v Trziču pripravili že 16. mednarodno razstavo mineralov in fosilov, ki se je udeležilo 44 tujih in 22 domačih razstavljalcev. Na okoli 1700 kvadratnih metrih razstavnih površin so obiskovalci lahko občudovali minerale, fosile in nakit iz različnih področij sveta. Kot je ob koncu razstave povedal Mirko Majer, je na razstavo prišlo več kot 8 tisoč obiskovalcev, med njimi največ mladih, ki so jih prireditelji še posebno veselili. Ob petkovem odprtju razstave je predsednik komiteja za mednarodne razstave mineralov in fosilov Janez Piškur poudaril, da so tudi številne spremljajoče prireditve ob razstavi plod dolgoletnega in prizadevnega dela

društva mineralov in fosilov Tržič z najrazličnejšimi znanstvenimi, proizvodnimi in političnimi dejavniki doma in v tujini. Vsebinska pestrost in raznolikost programskih zasnov mednarodnih razstav v Trziču privablja na razstavnih prostorih veliko strokovnjakov s področja geologije in mineralogije, dijakov in študentov ter ljubiteljev skrivnostnega sveta mineralov.

Pokrovitelj letošnje razstave je bila Energoinvestova delovna organizacija Aluminij iz Mostarja, ki se je predstavila s številnimi spremljajočimi razstavami. Pokroviteljstvo nad 17. razstavo, ki bo drugo leto, pa je prevzel GEO zavod iz Beograda.

V. Stanovnik

Zabavno in veselo na Bledu — V odlični organizaciji Alpskega kvinteta je bil minulo soboto že drugi večer ljubiteljev narodnozabavne glasbe v športni dvorani na Bledu. Poleg godbe na pihala iz Gorij je nastopilo še dvanajst ansamblov, ki so s svojimi nastopi ogreli dlani nekaj tisoč obiskovalcev iz Slovenije, sosednje Avstrije in Italije. Program je z odlomki o Trebušnikovi hoji na Triglav popestril igralec Polde Bibič, pohvaliti pa velja tudi zgledno hitro postrežbo natakarnje blejskega Golfturnista. Domala neverjetno zanimanje za Alpski večer (že pred mesecem so razprodali vse vstopnice), je spodbudilo Alpski kvintet, da bodo prihodnje leto prodali tudi »generalko«. — D. S. — Foto: Gorazd Šinik

s svilanitovim frotirjem na počitnice od 14. — 26. maja

v prodajalnah:
SU UNION Jesenice,
PLETNA Bled, MODA
Radovljica, DEKORATIVA
Lesce

murka

Tehnika za okolje

Ljubljana, 16. maja — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so danes odprli 10. mednarodni sejem — razstavo Tehnika za okolje ENV YUG 88, na kateri sodeluje 110 razstavljalcev iz Jugoslavije, nekaj jih je iz evropskih dežel, nekaj celo z Japonske. Pripravili bodo več posvetovanj, okroglih miz in prikazov čistilnih naprav. Okroglo mizo o informatiki v ekologiji bo v sredo, 18. maja, pripravila Centralna tehniška knjižnica iz Ljubljane.

M. V.